

"Az amnesztia, mint az irgalom megnyilvánulásának eszköze a politikai hatalomgyakorlásban"

Mindenekelőtt szeretném megköszönni a felkérést, igyekeztem az előzetesen megfogalmazott igényeknek maradéktalanul megfelelni. A munkadokumentum első felében, egyfajta történeti áttekintés keretében kitértem a XIX-XX. század nagyobb politikai változásaira, beleértve az 1848-49-es és az 1956-os forradalmat és szabadságharcot is. Legyen szó akár a Habsburg-udvar neoabszolútizmusáról, akár az ateista és totalitárius kommunista diktatúráról, a hatalom megszilárdítását kísérő megtorlást minden esetben a politikai kegyelem, az amnesztia megadása követte. Ennek oka pedig véleményem szerint nagyon egyszerű: ahogy a császár, úgy a pártállami vezetés is igyekezett a társadalom széles tömegeinek a megtépázott igazságérzetét helyreállítani. Ez az igazságérzet az, amely kapcsán remélhetően egyre többen fejezik ki felháborodásukat, felhatalmazást adva a kormánynak és az ellenzéknek arra, hogy a 2010 előtti, politikai motiváltságú bűncselekmények esetében éljenek a közbocsánat lehetőségével.

A kegyelem gyakorlásának legjelentősebb eseteit tanulmányozva magam is meggyőződtem arról, hogy a korábban elítéltek finoman szólva sem minden esetben voltak bűnösök, ahogy a közkegyelemben részesültek sem ártatlanok. Ez ugyanis szintisztán politikai kérdés, amelynek megvizsgálása után egy politikai válasznak kell következnie. Közhelynek tűnő alapigazság, de a társadalom igazságérzetét piszkálni hosszabb távon nagy kockázattal jár. Amikor általánossá válik az a vélekedés, hogy akár emberi életet követelő mulasztásokat, a közvagyon megkárosításának a legszükségesebb eseteit is meg lehet némi politikai hátszéllel büntetlenül úszni, akkor a megbillent igazságérzetet helyre kell állítani.

Munkám során objektivitásra törekedtem, ugyanakkor nem titkolom, hogy a vádlottak egy részét személyesen ismerem, némelyikükkel baráti viszonyt ápolok, így a Hunnia/Budaházy-ügy végső kimenetele vonatkozásában nem vagyok közömbös. Kutatásom kiterjedt a témával összefüggésben felmerülő alapvető fogalmak meghatározására, a sajtóban megjelent jelentősebb tudósítások összegyűjtésére, cselekvési stratégiával kapcsolatos javaslatok megfogalmazására, beadványok előkészítésére, továbbá a kellően átgondolt politikai döntés felelős meghozatalához filozófiai és teológiai szempontból is megközelítettem a témát.

Ahogy arról előzetesen szóban nyilatkoztam, nincs birtokomban semmiféle olyan információ, amely az érintett ügyben az eljárás alá vontak büntetőjogi felelősségét megalapozná, és amelyről a bíróságnak nincs tudomása. Kijelentem, hogy a bűnösségét elismerően a terheltek egyike sem tett nyilatkozatot nekem, és nem rendelkezem semmi olyan releváns információval, amely akár a konkrét büntetőeljárást, akár a terheltek megítélését alapjaiban megváltoztathatná.

Budapest, 2016. december 18.

Kemenárné Kincses Mária

I. Történeti áttekintés

1. Az 1848-49-es szabadságharc

1.1 A bécsi forradalom

1848 tavaszán forradalmi mozgalmak bontakoztak ki az öreg kontinensen, amelynek közvetlen és hosszú távú gazdasági, társadalmi és eszmei okai voltak. A negyvenes évek közepétől Európában egymást követték a rossz termésű évek, az élelmiszerárak a magasba szöktek, az ipari válság pedig mélyült. Mindezek kilátástalan helyzetbe hozták a városi szegénységet, de érintette a kispolgárságot és a középosztályt is. A kontinens országait társadalmi és nemzeti ellentétek feszítették, a szociális problémákat nem sikerült megoldani, ugyanakkor megkezdődött egy polgári átalakulás.

A kontinens nagy részét érintő forradalmi mozgalmak tömegeit hasonló eszmék mozgatták (liberalizmus, nacionalizmus és szocializmus), de más célokért indultak küzdelembe a franciák, másért a magyarok vagy az olaszok.

1848. március 13-án Bécsben is kitört a forradalom. Az udvar a kedélyeket Metternich elmozdításával próbálta lehűteni, az új kormány pedig ígéretet tett egy általános választójog alapján összehívott alkotmányozó gyűlés összehívására, a munkanélküliek foglalkoztatására. Miután a forradalmi események tovább gyűrűztek a birodalomban, kitört a prágai felkelés František Palacký vezetésével. A csehek a birodalomtól reméltek védelmet a német egység révén létrejövő erős Németországgal és az oroszokkal szemben. A kamarilla a hadsereg segítségével a forradalmat Prágában leverte, Jelačićot pedig a magyarok ellen küldte. Miután a horvát bán a magyaroktól Pákozdnál vereséget szenvedett, Theodor Latour osztrák hadügyminiszter a bécsi helyőrséget a bán támogatására akarta küldeni. Újult erővel folytatódott a forradalom, amelynek során Latourt felakasztották, az udvar pedig a kormánnyal együtt kénytelen volt Olmützbe menekülni.

A bécsi forradalom leverése után a kamarilla új kormányt nevezett ki. A változásokra esküt tett V. Ferdinándot lemondatták, a helyére pedig az alig tizennyolc esztendőös I. Ferenc Józsefet ültették a trónra. Az uralkodó nevében ún. oktrojált alkotmányt bocsátottak ki, amely a hatalmat az uralkodó kezébe vonta vissza, a nemzetiségek által remélt önállóságot nem adta meg, ugyanakkor megszüntette Magyarország sajátos különállását, beolvasztva az országot a birodalomba.

1.2 A törvényes forradalom

Hazánkban a rendek világosan látták, hogy francia események – elsősorban a jobbágykérdés miatt – feszültséget okoztak. Kossuth Lajos ezért reformok végrehajtását javasolta. Felirati javaslatában kötelező örökváltságot, közteherviselést, s felelős kormányt követelt. Az Ausztriához fűződő kapcsolatok rendezése érdekében alkotmányt kért az örökös tartományok számára is. Miután a felsőtábla is elfogadta a javaslatot, másnap az országgyűlés küldöttsége elindult Bécsbe elfogadtatni a feliratot.

Pesten a Pilvax kávéházból induló fiatalok – Petőfi Sándor, Jókai Mór és Vasvári Pál vezetésével – maguk mellé állították előbb az egyetemistákat, majd a polgárok egy részét is. Landerernél lefoglalták a nyomdát, s a cenzúra mellőzésével kinyomtatták a követeléseiket tartalmazó 12 pontot és Petőfi Nemzeti dal című versét. Délutánra húszeszes tömeg gyűlt össze a Nemzeti Múzeumnál, ahonnan a Városháza elé vonultak. Csatlakoztak hozzájuk a liberális

nemesség Pesten tartózkodó képviselői és Pest városának tanácsa is. A tekintélyes polgárokkal és nemesekkel karöltve a tömeg a Helytartótanács épülete elé vonult. Szabadon bocsátották börtönéből Táncsics Mihályt, akit diadalmenetben vittek le a Várból, este pedig a Nemzeti Színházban Katona József korábban betiltott színművét, a Bánk Bánt adták elő.

A pesti forradalom hírére, majd István nádor személyes közbelépésére az uralkodó jóváhagyta a feliratot. A nádor Batthyány Lajost kinevezte miniszterelnökké. Batthyány koalíciós kormányt hozott létre. A minisztériumban a magyar politikai élet valamennyi irányzata – a konzervatívoktól a centralistákig – képviselve volt. Az uralkodó által április 11-én szentesített törvényekben megszületett a polgári és alkotmányos Magyarország. Az áprilisi törvények felszámolták a rendi kiváltságokat, állami kárpótlással felszabadították a jobbágyságot. Magyarország felelős kormánya révén alkotmányos monarchiává vált.

Az áprilisi törvények kártalanítás nélkül mentesítették a parasztságot az úrbéres szolgáltatások alól, s úrbéres földjeik tulajdonosává tették a volt jobbágyokat. Ezzel elhárult annak a közvetlen veszélye, hogy a bécsi kormányzat a jobbágyságot ne tudja felhasználni, s hogy a nemzetiségi kérdés ne mérgesedjen el. A forradalmi tömegek azonban többet szerettek volna, de a kormány a nemesség támogatásának elvesztése nélkül azonban további jogokat nem adhatott. Ez a probléma mégsem vezetett robbanáshoz, ugyanis a magyar jobbágyfelszabadítás valóban kedvező volt a jobbágyság számára.

A magyar kormánynak a rend helyreállítása mellett tisztázni kellett az Ausztriához fűződő viszonyt. Ezt nehezítette, hogy se az osztrák, se a magyar politikai vezetőréteg nem rendelkezett kiforrott állásponttal a tekintetben, hogyan lehet az alkotmányosság, a polgári állam viszonyai között megvalósítani a birodalmi egységet és a birodalmon belüli magyar függetlenséget úgy, hogy az egység és a függetlenség is megmaradjon. Mivel az Államtanács és az osztrák kormányok a megoldást kizárólag a magyar hadügy- és pénzügyminisztérium beolvasztásában látták, a magyar vezetés pedig e tárcák teljes elvesztésébe nem volt hajlandó belenyugodni, Széchenyi, Deák és Batthyány tárgyalási szándékát elutasították, az osztrák vezetés a fegyveres harc mellett döntött.

Batthyány utasítást adott az első tíz honvédszászlóalj toborzására, Kossuth a kormányzati feladatok és a védelmi készütség fedezése érdekében megvette az előkészületeket az önálló bankjegy-kibocsátásra.

Miután a Délvidék a nemzetiségek felizgatása miatt lángba borult, a magyar országgyűlés és a kormány megkezdte a fegyveres felkészülést. Az uralkodó „államiratban” visszavonta a magyar had- és pénzügyminisztérium jogkörét. Ezt a magyar vezetés nem fogadta el, ezért Jelačić átlépte a magyar határt. Az országgyűlés az önvédelem érdekében elrendelte az újoncozást, a parasztság megnyerése érdekében eltörölték a szőlődézszmát, Kossuth elnökletével Országos Honvédelmi Bizottmányt választottak.

Pákozdnál a magyar sereg visszaverte Jelačićék támadását. V. Ferdinánd nevében, nem tudva a horvát bán kudarcáról, feloszlatták a magyar országgyűlést. A Csehországból felvonult Windisch-Grätz csapatai Schwechatnál vereséget mértek a még csak alakulóban lévő magyar hadakra. A magyar fél – még ha az uralkodó nem is működik együtt – megpróbálta az áprilisi törvényekből a törvényességnek legalább azt a részét megtartani egészen Ferenc József trónra lépéséig, aminek a betartására lehetősége volt. Például még a magyar katonai kinevezésekre is azt írták, hogy „*Őfelsége utólagos jóváhagyásának reményében*”. Folyamatos gesztusok jellemzik ezt az időszakot az osztrák fél irányába, kezdeményezve az alkotmányos állapotok helyreállítását. Erre nem volt hajlandóság, többször is felrúgták az alkotmányos szabályokat.

Ez önmagában jelzi azt, hogy a magyar szabadságharc és a magyar állam 1849 augusztusáig törvényesen működött. A szó közjogi értelmében véve a magyarok oldalán volt a törvényességnek és a legitimitásnak az ereje, nem pedig a másik oldalon.

A császári trónt december 2-án elfoglaló Ferenc József és a Schwarzenberg-kormány decemberben általános támadást indított Magyarország ellen. A túlerő elől a tél közepén a kormányt és az Országgyűlést Debrecenbe, a hadiipart Nagyváradra költöztették.

A januárban bekövetkező vereségek hatására felerősödött az egykori császári és katonai tisztek körében a lelkiismereti válság. Ferenc József császárt szolgálják, akit nem koronáztak meg magyar királynak, vagy V. Ferdinándot, aki kinevezte a magyar minisztériumot, de nem volt már király, igaz a lemondását a magyar országgyűlés nem fogadta el.

A hadi helyzet megfordulását hozta magával a lengyel Bem József tábornok megérkezése, aki kiverte az osztrákokat és az oroszokat Erdélyből, és aki győzelmeit követően nem alkalmazott megtorlást a román felkelőkkel szemben, útját állva a magyar kormány büntető szándékainak is.

Görgei, Klapka és Damjanich Tiszánál egyesült serege Dembinski vezetésével Kápolnánál vereséget szenvedett. Ezt a felkelés teljes szétveréseként jelentették a császárnak, így a Schwarzenberg-kormány elérkezettnek látta az időt az olmützi alkotmány kiadására, amely Magyarországot a centralizált birodalomba olvasztotta.

Tavasszal a honvédség fél tucat csatában legyőzte a császári haderőt (tavaszi hadjárat), a diadal óriási volt. Az olmützi alkotmányra adott válaszul a magyar országgyűlés kimondta a Habsburg-ház trónfosztását, és Magyarországot független államnak nyilvánította. Kossuthot kormányzóvá, Szemere Bertalant az új alkotmányos kormány miniszterelnökének választották. Három hétig tartó ostrom után sikerült felszabadítani Budát, így az ország jelentős része újra magyar ellenőrzés alá került. Ezt követően Ferenc József segítséget kért I. Miklós cártól, aki 200 000 orosz katonával erősítette meg az osztrák csapatokat. Ez megpecsételte a kiképzetlen és felszerelés nélküli újoncokkal is csupán 173 ezer főnyi honvédség sorsát, akik már tíz hónapja vívja szabadságharcát.

Görgey az oroszok felvonulása előtt döntő csapást akart mérni az osztrákokra, ez azonban nem sikerült. Végül augusztus 13-án Világosnál az oroszok előtt feltétel nélkül letette a fegyvert. A magyar államiság vezetői az orosz intervenció előtt hajoltak meg, az addig semmilyen vitában vagy ellentétben sem lévő nagyhatalom fegyveres erőivel való szembenállást látták értelmetlennek, az ellenük irányuló harcot adták eleve fel. A honvédő alakulatok – bízva a cár büntetlenségét biztosító ígéretében – megadták magukat, azonban az osztrák kormányzat inkább a bosszút választotta. I. Miklós cár és Paszkevics herceg hiába ajánlották a kegyelem gyakorlását a császár, Ferenc József figyelmébe.

1.3 A megtorlás

Miután Damjanich tábornok, Arad parancsnoka kijelentette, hogy csak az oroszoknak hajlandó átadni a várat, ebbe - kénytelen mód - Haynau is belement. Aztán mégis arra adott utasítást, hogy akadályozzák meg a várórség elvonulását. Berg orosz tábornoknak kellett figyelmeztetnie, hogy ennek az utasításnak kiszámíthatatlan következményei lehetnek, hiszen az erőd átvételét bonyolító Buturlin tábornok, akárcsak felettese, Rüdiger lovassági tábornok csak Paszkevics utasítását követi; márpedig Paszkevics szavatolta a várórség és poggyásza elvonulását. Haynau végül kénytelen volt visszavonni a parancsot. Ráadásul a bresciai hiéna jelentéseiben

következésként a császári csapatok sikerének tudta be a győzelmet, meg sem említve az orosz csapatokat, akik nélkül kétségtelenül vereségre lettek volna ítélve.

Az álságos osztrák propaganda szerint a magyarok maguk okozták a megtorlást azzal, hogy az oroszok előtt tették le a fegyvert. I. Miklós hiába fordult kegyelmet kérő levélben Ferenc Józsefhez ("*...uralkodói jogaink legszebbikét, a helyesen értelmezett kegyelmet gyakorolhasd...*"), a császár Ivan Fjodorovics Paszkevics herceg, tábornagyhoz írott levelében (a herceg is kegyelmet kért a kapitulált tiszteknek), arról tájékoztatta, hogy a "*...a birodalom közjára kötelességeket és megfontolásokat kényszerít rá*". Ezt követően a császár a kegyelem felségjogát Haynaura ruházta át, aki nem élt vele...

Rüdiger és más magas rangú orosz tisztek nyíltan hangoztatták Görgei, Leiningen és más magyarok lovagias jellemét, kitűnő képességeiket stb., ami ingerültté tette Haynaut. Erről panaszkodó hangvétellű levelet is írt Ferenc Józsefnek. "*Egy igazságtalan elnyomás ellen harcoló nemzetnek a harcosai, akikkel szerencsétlenségükben és legyőzve is tisztelettel kell bánni*" – Haynauval ellentétben így vélekedtek rólunk, magyarokról az oroszok.

A fegyverletételt követő megtorlásról túlzás nélkül lehet azt mondani, hogy az európai közvélemény felháborodását is kiváltotta. A cár gyakorlatilag őrlődött, tiltakozott a brit és a francia kormány is, Ferenc József születésnapján Milánóban diákok és hivatalnokok tüntettek. Az osztrákoknak sosem volt olyan rossz a sajtója, mint 1849 őszén.

Miután az oroszok kiadták a magyar hadifoglyokat, október 6-án Aradon Görgey kivételével agyonlőtték és/vagy felakasztották a honvéd főtiszteket, Pesten pedig Batthyány Lajos miniszterelnököt. Egyesek szerint már az időpont választás is tudatos volt, ezzel is emlékeztetni akarták a „lázadókat” arra az 1848. október 6-i eseményre, amikor a forradalmárok Bécsben felakasztották Theodor Baillet de Latour hadügyminisztert. Közel ötszáz halálos ítélet született, ezek közül mintegy 120 került végrehajtásra, ezek kerültek börtönbe, tízezreket sorozták be a császári hadseregbe. Nem szokták megemlíteni, de Pozsonynak is megvolt a 13 mártírja, ők a polgárság közül kerültek ki. Az ő névsoruk a következő: Dressler Kurz Dániel Keresztély, Baldini János, Barta József, Petőcz György, Nimnichter János, Gruber Fülöp, báró Mednyánszky László, Rázga Pál, Mészáros Dávid, Stift József, Tóth József, Bugyik József, Treksler Ferenc. Batthyány mellett végezték ki a zalai Csány László kormánybiztost, Perényi Zsigmond bárót, a felsőház elnökét, Szacs vay Imre képviselőházi jegyzőt, nagyváradi képviselőt és Jeszenák János báró kormánybiztost, felsőházi tagot. Az 1850 júniusáig kivégzettek létszámát az eseményeket egyik legjobban ismerő történész 160-165 főre teszi. Európai összehasonlításban ez a szám nem magas, de a magyar társadalom ehhez nagyon nem volt hozzászokva.

1850-ben mód nyílt a kényszersorozások pénzbeli megváltására, ekkora már a bécsi udvarban is véreskezűként hírhedté vált Haynau menesztése és a megtorlás mérséklése mellett döntöttek.

A felelősség taglalásakor a jeles osztrák historikus, a magyarbarátsággal még véletlenül sem vádolható Heinrich Friedjung is a megtorlás keménységét az orosz csapatok előtti fegyverletétellel magyarázza, ugyanakkor Schwarzenberg miniszterelnök felelősségét emeli ki.

A két világháború közötti osztrák történetírás a császár felelősségét hangsúlyozza, mondván, hogy a 19 éves császár kivégeztette a miniszterelnököt és az aradi 13-at. Mások szerint a megtorlásért a császár a morális, Schwarzenberg a politikai felelősséget viseli. Az okok között említik azt is, hogy a fiatal uralkodó szabadulni akart attól a látszattól, hogy az oroszok szavát követi.

Schwarzenberg a megtorlásokról állítólag azt mondta, hogy "...*ahol gyalulnak, ott hull a forgács*". Másik anekdota szerint miután jelezték neki, hogy a magyarok érzelmeit kegyelemmel kellene megnyerni, azt felelte, hogy "...*így igaz, de még előtte akasztunk egy kicsit*". Jellemző módon - a kort meghaladva - felvetette a bűnösök Kamesatkára vagy Szibériába történő deportálását (Amerikába történő szállításukat, félve a visszatérésüktől, veszélyesnek ítélte). Haynau kiáltványtervezete szerint minden olyan községet, amelynek akár egyetlen házából is császári-királyi csapatokra lönek, földig kell rombolni, mondván az egész községnek bűnhődni kell. A kollektív bűnösség 20. századi elvének is egyfajta előfutára volt Haynau, aki ráadásul korábban tett ígéretét is megszegte, Dessewffy Arisztid és Lázár Vilmos ugyanis az osztrák előtt tette le a fegyvert, de mégsem kaptak kegyelmet. Milyen emberek voltak ezek? Persze az érzelmeiktől vezérelt általánosítás itt sem helyes. Kiváló ellenpélda az igazságtalanságokra, hogy Schmerling igazságügyi miniszter a katonai hatóságok által a polgári személyekre kiszabott botbüntetések miatt emelte fel a szavát.

Az aradi vértanúkra való emlékezés 1867-ig csak titokban történhetett, a kiegyezés után azonban október 6-a országos gyásznappá lett. 1890. október 6-ától a pesti közönség a vigadó első emeleti termében felállított Edison-féle fonográf hengerről hallhatta Kossuth Lajos megemlékező szónoklatát az aradi hősekről:

„A világ birája, a történelem fog e kérdésre felelni. Legyenek a szentemlékű vértanúk megáldottak poraikban, szellemeikben a hon szabadság Istenének legjobb áldásaival az örökké valóságban keresztül; engem, ki nem borúlhatok le a magyar Golgota porába, engem October hatodika térdeimre borúlva fog hontalanságom remete lakában látni a mint az engem kitagadott Haza felé nyujtva agg karjaimat a hála hő érzelmével áldom a vértanúk szent emlékét hűségükért a Haza iránt, 's a magasztos példáért, melyet az utódoknak adtanak; 's buzgó imával kérem a magyarok Istenét hogy tegye diadalmassá a velőkgig ható szózatot, mely Hungária ajkairól a magyar nemzethez zeng. Úgy legyen. Amen!”

1.4. Amnesztia

A történetírás korábban egybehangzóan úgy ítélte, hogy az udvar széles körű amnesztiát készült adni a magyar szabadságharcosoknak, ezt azonban keresztülhúzta Görgey fegyverletétele. Ennek alátámasztására a bécsi állami levéltárban őrzött Schwarzenberg-hagyaték bizonyos iratai és az osztrák minisztertanácsi jegyzőkönyvek szolgáltak.

Az amnesztia lehetősége kétségkívül felmerült, de ezt a császári csapatok a magyar főszereg fölött Temesvárnál aratott katonai győzelmét követően elvetették.

1854. ápr. 24-én Ferenc József császár és Wittelsbach Erzsébet Amália Eugénia, becenevén Sisi esküvője alkalmával hirdettek először közkegyelmet. Ennek menete úgy nézett ki, hogy a várfogságban lévő foglyoktól még az esküvő előtt megkérdezték, hogy az esküvő alkalmából folyamodnak-e kegyelemért, amelyet az érintettek mindegyike megtett. Közülük 240 fő teljes kegyelmet kapott, az ítélet szerinti büntetés felét elengedték 96 főnek, a hátralevő büntetését megfizették 20 főnek, a felségsértés miatt folyamatban levő pereket pedig törölték. Kilitásba helyezték a várfogságra és a sáncmunkára ítélt katonák megkegyelmezését. A meghirdetett közkegyelem nem vonatkozott az ún. Mack-összeesküvés elíteltjeire és gyanúsítottjaira, akik 1851 júniusa és 1852 között Habsburg-ellenes titkos szervezkedést folytattak Magyarország függetlenségének helyreállítására.

1855 március 5-én, az uralkodó házaspárnak gyermeke született. Zsófia főhercegnő születésekor azok kaptak kegyelmet, akiket az említett '54 április 24-i közkegyelem után polgári bíróság felségsértés címén fogott perbe vagy ítél el, leszámítva a súlyosabb polgári vétségeket. A császár 1857. május 9-i budai látogatása idején Jozefstadtból 102, Alamócból (Olmütz) 21 fő szabadulhatott, köztük a székely összeesküvők (az említett Mack-összeesküvés érintettjei – megj.) és Teleki Blanka is. A kivégzettek elkobzott vagyonát visszaadták családjuknak. Azokat, akik elmenekültek a büntető eljárás alól, kizárták, több bujdosó hazatérhetett, ha kegyelemért folyamodott és hűségfogadalmat tett. 1857. november. 1-jén szabályozták újra az elkobzott vagyonok ügyét; a belföldön tartózkodó, forradalmi ténykedésük miatt elítéltek s a még fogságban lévő katonák elkobzott vagyonukat az azóta befolyt hasznokkal és járadékokkal s úrbéri kárpótlással együtt kapták vissza. Az e javakból befolyt, nem a vagyonállaghoz tartozó tiszta jövedelmeket az ország lakosságának javára kívánták fordítani.

1860-ban Joseph Lasser osztrák birodalmi igazságügy-miniszter rendeletet bocsátott ki az Országos Főtörvényszékek elnökségeihez. Ebben utasítást adott nekik, hogy kötelezzék az alattuk álló bíróságokat az 1859 január elseje óta általuk lefolytatott büntetőeljárások és hozott ítéletek kimutatására és beküldésére, amelyeket a birodalmi büntetőtörvénykönyv a rendelethez csatolt két formanyomtatványban feltüntetett paragrafusainak valamelyike alapján indítottak, illetve mondtak ki. Előírta azt is, hogy a bűncselekmény- és vétséglistákat is terjesszék a minisztérium elé. Az Országos Főtörvényszékeket egy kiegészítő utasítás keretében arra is felszólították, hogy a rendeletben megjelölt bűncselekmények és vétségek ügyében „*további intézkedésig*” ne tüzzenek ki ítélelhozó szóbeli végtárgyalást, amelyben pedig ez már megtörtént, úgy „*feltűnést nem keltő módon és anélkül, hogy bármiféle miniszteri rendeletre kifejezetten hivatkoznának*, napolják el.

A rendeletek célját ugyan nem árulta el az igazságügy-miniszter, de az érintett bírói szervek előtt mégis egyértelmű lehetett, hogy politikai amnesztia meghirdetése várható. Erről egyebek mellett az is árulkodott, hogy a megjelölt paragrafusok közül több is a felség- és hazaárulásnak, a felségsértésnek, valamint a közrend megzavarásának büntetettét határozták meg. Felső- és hazaárulásnak számított az uralkodó testének, egészségének vagy szabadságának megsértése, veszélyeztetése, uralkodói jogai gyakorlásának akadályoztatása, de minden olyan cselekmény, amely a kormányzati forma erőszakos megváltoztatására, az állam valamely részének az osztrák császárságtól történő elszakítására, az államot kívülről fenyegető veszély, belső lázadás vagy polgárháború előidézésére, illetőleg növelésére irányul. Felső- és hazaárulás az uralkodó személyének erkölcsi, szóban vagy írásban elkövetett megsértését tekintették, és amelyért akár 5 évig terjedő börtönbüntetést is kiszabhattak.

A bírói szervek – ahogy említettem – észlelheték, hogy a kizárólagosan köztörvényi természetű bűncselekményekre nem terjedt ki a rendelet, így politikai amnesztia van előkészületben. Az Országos Főtörvényszékek az utasításban foglaltaknak megfelelően jártak el, ezáltal megkezdődött az ítélettel lezárt, továbbá a vizsgálati állapotban lévő ügyekben egy általános, széles körű közkegyelem előkészítése.

Az uralkodót arra kérte a Kancellária, hogy az amnesztia-parancsával a megjelölt bűncselekményekért elítélteknek és a bírói vizsgálat alatt állóknak egyaránt kegyelmezzen meg, a Kancelláriát pedig hatalmazza fel arra, hogy az elkészített kimutatásokat teljes szigorral és lelkiismerettel pontosan megvizsgálhassa, majd azon személyeket, akik e vizsgálat alapján a

közböcsánat alá esők egyik vagy másik kategóriájába tartozóknak bizonyulnak, bűnfeledésben részesíthesse. A Kancelláriával párhuzamosan az igazságügy minisztérium is benyújtotta a maga amnesztia-javaslatát. Ferenc József ezekre kézirat formájában, 1861. január 7-én azonos tartalommal megadta a választ. Az ebben foglaltak szerint a császár beszüntetendőnek ítélte minden olyan bűncselekményt, amely a kormányzati rendszer megváltoztatására irányult, amelyeknek pedig ilyen vonatkozása is van, ha a vizsgálat tárgyát más törvénysértések is képezik, akkor az eljárást csak az utóbbiakat illetően rendelte folytatni. Azokban az esetekben, ahol elítéltek büntetésüket töltik, ott az uralkodó a büntetések hátralévő részének elengedése mellett döntött. Az uralkodói leirat eredményeképpen a Kancellária és az Igazságügy minisztérium haladéktalanul intézkedett a közböcsánat hatálya alá tartozó elítéltek haladéktalan szabadon bocsátásáról.

A Kancellária 1861. április 25-i tanácsülésén összegezték a hat főtörvényszék beszámolóját. A pozsonyi törvényszék illetékességi területén 9, az eperjesi 485, a soproni 33, a temesvári 29, a nagyváradi 124, a pesti több mint 44, összesen (ehhez jött még a miskolci törvényszék, amely elmulasztotta a tájékoztatást) valamivel több mint 724 személy részesült teljes bűnbocsánatban. Ebből 309 főnek a büntetését engedték el, 415 esetben került sor a vizsgálat megszüntetésére.

A Világos után halálra ítélt, jelképesen fel is akasztott, majd a közbejött amnesztia révén a mindennapi életbe a rejtékhelyéről visszatért és további cselekmények miatt perbe fogott Táncsics Mihály azonban csak később nyerhette el a teljes szabadságát, mikor az igazságszolgáltatási szervek kezdeményezésére kétharmadára leszállított fogsága ügyében kivételes ellátásban részesült, így a kiszabott 10 esztendőből végül 7-et kellett a József-kaszárnya falai között letöltenie. Az 1867-es oszta- magyar kiegyezésre készülő képviselőházhoz beadvánnyal fordult Táncsics hat „barátja és tisztelője”. Arra szólították fel a honatyákat, hogy ne késlekedjenek őt szabadon engedni. A kérvény hivatalos tárgyalására az 1867. június 26-i ülésen került sor, ekkor azonban már a petíció irattárba helyezéséről döntöttek, ugyanis Táncsics már három és fél hónapja szabad volt. A koronázása végett március 12-én Magyarországra induló Ferenc József a határról táviratozott a pest-budai hadparancsnokságnak, hogy Táncsicsnak megkegyelmezett.

A kiegyezés félszázados nyugalmi időt adott nemzetünknek, amely kapcsán Kossuth is elismerte az értelmi felsőbbség példátlan diadalát. Szekfü Gyula akadémista történész szerint a kiegyezés *„gyakorlatilag a nemzeti szuverenitást és autarkiát inkább biztosítja, mint 1526 óta bármely törvényünk, vagy akár Bocskay, Bethlen, Rákóczi György és Ferenc támadásai. Az új egyezményt pedig most már nem egyedül a magyar kard garantálta, mint a 48-as törvényeket, amelynek ereje akkor sajnálatosan gyöngének bizonyult, hanem a nemzet akarata mellett a dinasztia és a másik állam, Ausztria békés megegyezése. Ez új, biztos alapokon indult Magyarország újkori történelmének leghosszabb békekorszakába. (...) Valóban, a magyar nemzetnek azon világhelyzetben, melybe a török hódítás évszázadai juttatták, 67 volt a legnagyobb sánsz.”*

A kiegyezés jövő évben esedékes 150. évfordulója méltó alkalmat adhat a közkegyelem gyakorlására (amennyiben erre az idejű esztendőben nem kerülne sor), összhangban van azzal a szokással, amely a kegyelem gyakorlását jeles eseményhez köti.

2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc

2.1 Hazánk a szovjet érdekszférában

A II. világháborút követően a győztes nagyhatalmak arról döntöttek hazánk feje fölött, hogy a szovjet befolyási övezetbe, Sztálin tejhatalma alá kerülünk. Az országot megszálló Vörös Hadsereg támogatásával a koalíciós kormányban egyre inkább a kommunista politikusok ragadták magukhoz a hatalmat. Magyarország a Szovjetunió érdekeit és Sztálin akaratát innentől kezdve feltétel nélkül kiszolgálta.

1948. július 12-én a Szociáldemokrata Párt és a Kommunista Párt egyesült. Az egyesített párt Magyar Dolgozók Pártja (MDP) néven, Szakasits Árpád szociáldemokrata politikus elnökletével folytatta munkáját, azonban a hatalom valódi birtokosa a párt főtitkára, a kommunista Rákosi Mátyás lett. Az elkövetkező évre Magyarországon is megvalósult a szovjet típusú kommunista totális diktatúra. Vezető tisztséget vagy felelős állást bármely területen kizárólag a kommunista párt tagjai tölthettek be, kialakult az egypártrendszer, az ország szellemi és fizikai értelemben is elszigetelődött, a mezőgazdaságot erőszakosan kollektivizálták, a parasztságot kuláknak bélyegezve kifosztották, a párt vezetőit idealizálva és kötelezően ünnepelték, a lakosságot pedig állami terrorral tartották rettegésben.

A rendszer kritikusaival szemben az Államvédelmi Hatóság (ÁVH) lépett fel, a törvényességnek a látszatára sem ügyelve, módszerei között rendszeresítve a fizikai erőszakot is.

Sztálin 1953-ban meghalt, halálát követően pedig egyfajta politikai enyhülés következett be, amely a szovjet érdekszférában is érzékelhetővé vált. Rákosit a hatalom élén Nagy Imre váltotta, akit 1954 végén Hegedűs András követett, de a régi módon már ő sem kormányozhatott. Hruscsov, az új szovjet pártfőtitkár a XXII. Pártkongresszuson Sztálin bűneinek egy részét feltárta és elítélte. Ez Lengyelországban és Magyarországon is előrevetítette az elkerülhetetlen politikai változásokat. Rákosit ennek következményeként 1956 júliusában leváltották az MDP főtitkári posztjáról, utódja a hasonló módszereket képviselő Gerő Ernő lett.

2.2 A poznańi munkásfelkelés

1956 júniusában a lengyelországi Poznańban munkások tüntettek az élet- és munkakörülményeik javításáért és szabad választásokat követelve. A tömegre a Lengyel Néphadsereg mintegy 10000 katonája és nagyságrendben 400 tankja támadott rá, kíméletlenül elfojtva a megmozdulást. 70-en az életüket veszítették, 250 tüntetőt pedig letartóztattak. A tüntetések hatására az addigi rezsim elveszítette Moszkva bizalmát, s változások új vezetőként Władysław Gomułka került a hatalom élére. Az ő reformista pártvezetésének köszönhetően nem születtek súlyos, különösen halálos ítéletek. Ettől függetlenül évekig nem lehetett a poznańi eseményekről beszélni. 1956 fontos mérföldkő volt nem csak a lengyel, de az európai történelemben is azzal, hogy elősegítette a kommunizmus bukását. Ezt ugyan egyes történészek vitatják, mondván, hogy a tüntetéseknek nem volt antikommunista jellege, ugyanakkor ez nem mondható el a poznańi események hatására kirobbant budapesti forradalomról, amely egy szabadságharcba torkollt.

2.3 Kitör a forradalom

A lengyelországi megmozdulásokkal szimpatizáló magyar egyetemi ifjúság Budapesten rokonszenvtüntetést szervezett, amelyet a kommunista párt központi lapja, a Szabad Nép cikkében köszöntött. A központi rádióadó, a Kossuth rádió, megszakítva tervezett adását, beolvasta a Belügyminisztérium közleményét a tüntetés betiltásáról. Másfél órával később, valamivel fél 3 előtt a Kossuth rádió újra megszakította a műsorát, és ismertetette a Belügyminisztérium határozatát a tüntetés engedélyezéséről. Időközben ugyanis módosította a korábbi álláspontját a hatalom, úgy értékelve a kialakult helyzetet, hogy a tüntetés engedélyezése kevesebb kockázatot rejt magában.

A Március 15. téri Petőfi-szobornál megkezdődött a lengyelek melletti szimpátiatüntetés, ahol Sinkovits Imre színművész elszavalta a Nemzeti dalt, majd egy diák felolvasta a 16 pontos követelést:

1. Vonják ki a szovjet csapatokat! (Ezt kiáltották hozzá: "Ruszkik haza!")
2. Új, alulról kiinduló választások legyenek az MDP-ben! Válasszanak új KV-t (Központi Vezetőséget), hívják össze a pártkongresszust!
3. Nagy Imre alakítson kormányt, a sztálinista-rákosista bűnösöket váltsák le!
4. Nyilvános tárgyalást Farkas Mihály és társai ügyében! Vonják felelősségre Rákosit!
5. Általános, egyenlő, titkos választásokat, több pártot, új nemzetgyűlést, sztrájkjogot!
6. Vizsgálják fölül a magyar–szovjet, illetve a magyar–jugoszláv kapcsolatokat a kölcsönös be nem avatkozás jegyében!
7. Szakemberek bevonásával szervezzék át a gazdasági életet, a hazai adottságok és a nép létérdekei alapján!
8. Hozzák nyilvánosságra a külkereskedelmi szerződéseket (a magyar közvélemény nem tud semmiről), a jóvátétel tényleges adatait, adjanak tájékoztatást a magyar uránról! (az 1947. április 10-ei párizsi békében foglalt jóvátétel tízszeresét rabolták el!)
9. Vegyék teljes revízió alá az ipari normákat, vizsgálják ki a bérköveteléseket, állapítsák meg a munkás létminimumot!
10. Fektessék új alapokra a beszolgáltatás rendszerét, az egyénileg vállalkozók kapjanak a TSZCS-kkel egyenrangú támogatást!
11. Független bíróság vizsgálja felül az összes politikai gazdasági pert, bocsássák szabadon az ártatlanul elítélteket, szállítsák haza a SZU-ba (Szovjetunió) hurcolt foglyokat!
12. Teljes vélemény- és szólásszabadságot, szabad rádiót, MEFESZ újságot! Ismerhesse meg mindenki saját káderadatát!
13. Távolítsák el a Sztálin-szobrot! Helyére 1848–49-es emlékmű kerüljön!
14. Új, nemzeti jellegű címert! A katonáknak új, a magyar hagyományoknak megfelelő cgyenruhát! Március 15. legyen nemzeti ünnep, október 6. nemzeti gyászünnep és tanítási szünet!
15. Szolidaritást a lengyel néppel!

16. Október 27-én üljön össze egy országos diákkonferencia, ahol megvitatják a követeléseket!

Ezután a tízezres tömeg elindult a Bem térre, ahol aztán többen kivágták a nemzeti trikolorból a szovjet mintájú címet, itt jelent meg először a később a forradalom jelképévé vált lyukas nemzetiszínű zászló. Az ötvenezresre duzzadt tömeg az Országház (Parlament) felé folytatta útját, hogy meghallgassák Nagy Imrét. Útközben többen radikális jelszavakat skandáltak: „Ruszkik, haza!”, „Aki magyar velünk tart!”, „Nagy Imrét a kormányba, Rákosit a Dunába!”.

17 óra magasságában tüntetők érkeztek a Kossuth térre, ahol egy óra alatt kétszázerezre duzzadt a tömeg. Nagy Imrét követelték. Kivált egy nagyobb csoport, ők elindultak a Dózsa György úti Sztálin-szoborhoz, eközben diákok egy másik csoportja a Magyar Rádió épületéhez vonult azzal a szándékkal, hogy beolvassák a 16 pontot, amit először az intézményt őrző fegyveres alakulat megakadályozott.

Este a Kossuth rádióban Gerő Ernő sovinizta, nacionalista és antiszemita tüntetésről beszélt, a résztvevőkkel szemben pedig retorziókat helyezett kilátásba.

Többórás várakoztatás után megjelent Nagy Imre az Országház erkélyén. Beszédét „*Eltársak!*” megszólítással kezdte, ami általános csalódást okozott. A tömeg ledöntötte a Sztálin-szobrot, miközben híre ment, hogy a „*Rádiónál ölik a fiatalokat*”. Az esemény innentől kezdve felkeléssé alakult, a jobbára diákokból és fiatal munkásokból álló tömeg tagjai megpróbálták fegyvereket szerezni, céljuk pedig egyértelműen az ország függetlenségének kivívása, a diktatúra megbuktatása volt.

Még aznap éjszaka a szovjet pártvezetés – a kommunista magyar pártvezetőkkel konzultálva – meghozta döntését a Vörös Hadsereg bevetéséről és a forradalom leveréséről.

Október 24-én hajnalban megérkeztek az első szovjet alakulatok, mintegy 6000 katonával, 290 harckocsival, páncélozott járművekkel és ágyúkkal. A nyílt erődemonstráció nem várt ellenállásba ütközött, a felkelők elfoglalták a Rádió épületét. Nagy Imre aláírásával kihirdették a statáriumot, amely alapján a rendbontókat akár rögtönítélő bíraskodással is elítélhették. Gyülekezési és kijárási tilalmat rendeltek el, leállt a közlekedés, szünetelt a tanítás és a munka. A statárium kihirdetését később több alkalommal is megismételték. A miniszterelnök az időközben az Országházba költözött rádióstúdióból beszédet mondott, amelyben a harcok beszüntetésére szólított fel. Délután megalakultak az első fegyveres egységek, leghíresebbek a Corvin köziek, a Széna tériek, a Tűzoltó utcaiak és a Tompa utcaiak. Az események kiterjedtek vidékre is, de a falvak többsége nyugodt maradt. Munkástanácsok alakultak, a Rákosi-rendszerben betiltott pártokat pedig újjáalakították.

Október 25-én a dolgozókat felszólították a munka felvételére, a rádióban felolvasták a Minisztertanács közleményét, amelyben tényként közölték, hogy „az ellenforradalmi puccskísérletet felszámolták”. Tüntetések kezdődtek Budapest több pontján: a Deák téren, a Bartók Béla úton és az Astoria Szállónál. A tüntetők a Kossuth térre indulva Gerő leváltását követelték, a Parlament elé, az épület védelmére kivezényelt szovjet egységek katonáival pedig barátkozni kezdtek, sokan felmásztak a harckocsikra is. Valamivel 12:00 óra előtt a Kossuth téri épületekből, leginkább a Földművelésügyi Minisztériumból lövések dördültek, amelyet a megzavarodott szovjet páncólosok – azt gondolva, hogy társaikat törbe csalták – viszonzottak. A mai napig nem lehet pontosan tudni, hogy kitervelt provokáció vagy a zűrzavar okozta a tragédiát, de minimum 70 halálos áldozata lett a „véres csütörtökként” elhíresült Kossuth téri sortűznek. A közvélemény egyértelműen az ÁVH-t tette felelőssé a vérengzésért.

Kádár János a megmozdulások résztvevőit becsületes, jószándékú embereknek nevezte, akik soraiba ellenforradalmi erők is beférköztek. Nagy Imre reformokat ígért, és felvetette a szovjet csapatok kivonásának a lehetőségét. Eközben további jelentős szovjet haderő, mintegy 20000 katona érkezett Budapestre.

Október 26-án a Katonai Bizottság tagjai a felkelés fegyveres leverését sürgették. A pártvezetés új nemzeti kormányt, a függetlenségről és az egyenjogúságról folytatandó magyar-szovjet tárgyalásokat is kilátásba helyezett arra az esetre, ha a felkelők beszüntetik a harcot. A szovjetek veszteségei főváros szerte jelentősek voltak. Vidéken tüntetések, egyes helyeken a karhatalmistákkal való fegyveres összecsapások bontakoztak ki. Mosonmagyaróvárott, Kecskeméten, Miskolcon a tüntető tömegekbe lőttek, sok volt a fegyvertelen, civil halálos áldozat. Csak a mosonmagyaróvári sortűz közel 100 halálos áldozatot követelt.

Október 27-re a szovjet és a velük együttműködő magyar katonai vezetők kénytelenek voltak elismerni, hogy a rendelkezésre álló erőkkel nem tudják felszámolni a felkelést, ezért a politikai kibontakozás útját javasolták. Két ismert politikus, Kovács Béla és Tildy Zoltán miniszteri megbízatása a készülő politikai fordulat első jele volt. Eközben országszerte folytak a harcok,

sörtüzek dördültek, felkelők százai veszítették az életüket. Számos helységben katonák és felkelők közösen alakítottak nemzetőrséget. A felkelőcsoportok számos kerületi rendőrkapitányságot, rendőrőrsöt, pártépületet megostromoltak és elfoglaltak, többet feldúltak. A kommunista jelképeket, ideológiai tartalmú könyveket az utcákra szórták és elégették. Az amerikai külügyminiszter dallasi beszédében nyilvános üzenetet küldött Moszkvába. Kinyilvánította, hogy az Amerikai Egyesült Államok nem tekinti szövetségésének Magyarországot, más szóval: nem avatkozik az eseményekbe.

2.4 A győztes forradalom napjai

Október 28-án a Corvin köziek visszaverték a szovjet-magyar csapatokat. A Széna téren ugyancsak harcok dúltak, igaz ott a felkelőket a katonák ideiglenesen elűzték a környékről. Nagy Imre a Rádióban bejelentette a tűzszünetet, úgy tűnt, lehetőség nyílt a helyzet politikai megoldására. Megalakult a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottsága, mely valamennyi jelentős értelmiségi csoportot magába foglalta. Az Egyetemi Forradalmi Diákbizottság kezdeményezésére létrehozták a Nemzetőrséget mint a forradalom kormányához hű karhatalmat.

Nagy Imre újabb rádióbeszédében az eseményeket „nemzeti demokratikus mozgalomnak” nevezte, amelynek célja a függetlenség kivívása és a politikai élet demokratizálása. Bejelentette a megegyezést a szovjet csapatok kivonásáról, és ígéretet tett az ÁVH későbbi felosztatására is. Országszerte forradalmi bizottságok alakultak, amelyek átvették a települések közigazgatását.

Október 28-án a nyugati hatalmak kérésére összeült az ENSZ Biztonsági Tanácsa a magyar kérdés megvitatására. A későbbiek során az ENSZ-ben még nagyon sok szó esett a magyar forradalomról, de a Szovjetunió – vétőjogával – megakadályozott minden hazánkra kedvező határozatot.

Október 29-én az MDP régi, keményvonalas vezetői családtagjaik társaságában, szovjet segítséggel, repülőgépen Moszkvába menekültek. Tito és Gomulka üdvözölték a magyar változásokat, bár hangot adtak aggályaiknak is. A Szabad Európa Rádió a tűzszünet elutasítására biztatta a felkelőket. A legfőbb döntéshozó testület, illetve a kormány Nagy Imre vezetésével az MDP központjából a Parlamentbe költözött, ezzel is jelezve, hogy a hatalom immár nem az állampárt, hanem a kormány kezében van. Este megkezdődött a szovjet csapatok kivonása Budapestről

Október 30-án Kormány Kabinet néven szűkebb, koalíciós jellegű testület alakult. A kormány elismerte az újonnan létrejött önkormányzati szerveket, a különféle Forradalmi és Munkástanácsokat. Münnich Ferenc belügyminiszter előző napi rendelete alapján bejelentették az ÁVH megszüntetését.

A VII. és VIII. kerületi felkelők támadást intéztek a Budapesti Pártbizottság Köztársaság téri székháza ellen, ahol a hatalomhoz hű politikai és fegyveres erők építették ki egyik bázisukat. Az épületet a pártfunkcionáriusokon kívül az ÁVH odavezényelt sorkatonái védtek. A többórás ostromba tévedésből a felkelés oldalán kapcsolódtak be a pártház védelmére kivezényelt honvédségi harcokocsik is. Ez hamar eldöntötte a küzdelmet. Az épület elfoglalása után az önmagukat megadó, immár fegyvertelen védők közül 24 fő, az ÁVH iránti általános gyűlölet miatt népiítélet, lincselés áldozataivá vált. Életét veszítette a budapesti pártbizottság titkára, Mező Imre is. A tömeghisztéria a harc elülte után sem csillapodott, az épület környékén markológépekkel óriási gödröket ástak, keresték a szóbeszéd szerint itt létesített titkos földalatti kínzókamrákat és börtönöket. Délutáni rádióbeszédében Nagy Imre bejelentette az

egypártrendszer megszüntetését és a négypárti koalíció helyreállítását, mely a forradalmat elfogadó kommunisták mellett a kisgazdákból, a szociáldemokratákból és a parasztpártiakból állt.

A 30-án délután bekövetkezett változások megnyugtatták az ország közvéleményét, mert egyértelművé vált számukra, hogy megvalósultak a forradalom követelései: a demokrácia és a nemzeti függetlenség. Igaz, utóbbi egyelőre csak ígéret formájában.

Október 31-án éjjel kiszabadították a házi őrizetből Mindszenty József hercegprímást, újjászervezték a Független Kisgazdapártot, Petőfi Párt néven a parasztpártot, de Kéthly Anna vezetésével a Szociáldemokrata Párt is újjászerveződött. Délelőtt a Kilián Laktanyában a felkelők a honvédség és a rendőrség tagjaiból megalakult a Forradalmi Karhatalmi Bizottság. A testület vezetői Király Béla tábornok (a Nemzetőrség és Budapest katonai főparancsnoka) és Kopácsi Sándor ezredes (budapesti rendőrfőkapitány) voltak. A fegyveres testület feladata a rend helyreállítása, a provokációk megakadályozása, a konszolidáció feltételeinek megteremtése, és a felkelőcsoportok integrálása volt a Nemzetőrségbe. Az MDP elnöksége kimondta a párt feloszlását, és ezzel egyidejűleg új pártot alakítottak Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) néven.

Eközben Moszkvában a Szovjetunió Kommunista Pártja (SZKP) Központi Bizottság (KB) elnökségének ülésén Hruscsovval szemben felülkerekedtek a keményvonalasok, akik a magyarországi fegyveres beavatkozást sürgették. Véleményük szerint a Szovjetunió és a kommunista mozgalom gyengeségét mutatná, ha engednek a követeléseknek. A szovjetek attól tartottak, hogy a magyar felkelés továbbterjedhet a többi szocialista országra is. Mielőbbi fegyveres intervenció mellett döntöttek, a „Forgószeplő” fedőnevű katonai akció megtervezését Zsukov marsallra, a szovjet honvédelmi miniszterre bízta.

November 1-jén megjelentek a kisgazdák és a szociáldemokraták lapjai, újabb pártok és szervezetek újították fel tevékenységüket, pl. a Demokrata Néppárt és a Magyar Cserkészszövetség, s megalakult a Politikai Foglyok Szövetsége is. Országszerte szovjet hadműveletek kezdődtek, a repülőtereket lezárták, kelet felől pedig újabb szovjet hadoszlopok léptek az ország területére. Nagy Imre magához rendelte Jurij Andropov szovjet nagykövetet, aki kitérő és megtévesztő magyarázatokat adott a csapatmozgásokra. Válaszul a szovjet beavatkozásra, a kormány kinyilvánította Magyarország katonai semlegességét, felmondta tagságát a kommunista országok fegyveres szövetségében a Varsói Szerződésben, tárgyalásokat kezdeményezett a Szovjetunióval, és kérte a nagyhatalmakat a semlegesség garantálására. A deklarációval megszűnt a szovjet katonai beavatkozás bármiféle jogi alapja, ugyanakkor megvalósult a forradalmárok utolsó és legfontosabb követelése is. A bejelentés hatására jelentősen megnőtt a tömegek körében Nagy Imre és a kormány támogatottsága.

A késő esti órákban Kádár János, valamint Münnich Ferenc a pártelnökség tagja, belügyminiszter, a helyzet tisztázására titokban a Szovjetunió budapesti nagykövetségére mentek, ahonnan szovjet kísérettel, és a tököli szovjet katonai bázis érintésével a Szovjetunióba távoztak. Akciójukról a legközelebbi munkatársaikat, bizalmasaikat és családtagjaikat nem értesítették. Kádár János az esti órákban hangfelvételen beszélt a rádióban, dicsőítette a forradalmat, bejelentette az új párt, az MSZMP megalakulását, és deklaráta a múlt hibás politikájával való végleges szakítást.

November 2-án a kormány delegációkat állított össze a Varsói Szerződés felmondásának tárgyalására, a szovjet csapatok kivonásáról való egyeztetésre és az ENSZ közgyűlésére. Nagy Imre több alkalommal is tiltakozott a szovjet nagykövetnél a szovjet csapatok beözönlése és

Budapest körülzárása ellen. A külföldi követekkel jegyzékben tudatta a szovjetek hadmozdulatait. A nemzetőr-parancsnokság kidolgozta a Budapest védelmi tervét. Kádár János és Münnich Ferenc Moszkvában részt vettek az SZKP KB elnökségi ülésén. Kádár a tényeknek megfelelően ismertette a helyzetet és politikai megoldást javasolt, Münnich azonban a fegyveres beavatkozást sürgette. A szovjet pártvezetők tárgyaltak Tito jugoszláv elnökkel, aki nem ellenezte a magyar forradalom leverését, ám Münnich Ferenc helyett Kádár Jánost javasolta kormányfőnek. Hruscsov ebbe beleegyezett. Hatásos érv volt Kádár mellett, hogy ő könnyebben irányítható. A Szovjetunió közvetlen szövetségesein kívül ekkor már Kína is sürgette a katonai beavatkozást.

November 3-án átalakították a kormányt, s a négy párt vezetőiből létrehozta egy kibővített államminiszteri kabinetet, amely az átmeneti időszak legfőbb politikai döntéshozó szerve lett volna. Ebben a Független Kisgazdapárt, a Magyar Szocialista Munkáspárt és a Szociáldemokrata Párt 3-3, a Petőfi Párt pedig 2 politikussal képviseltette magát.

Maléter Pált kinevezték honvédelmi miniszternek, és az általa vezetett küldöttség – szovjet kezdeményezésre – az Országházban tárgyalásokat kezdett a szovjetekkel csapataik kivonásának módozatairól. A tárgyalás része volt a szovjetek félrevezető akciójának. Mindszenty József az Országházból mondott nagy érdeklődéssel várt rádióbeszédet, amelyben nemzeti összefogásra szólított fel.

A Maléter tábornok vezette küldöttség a késő esti órákban Tökölre, a Magyarországi Szovjet Haderők Főparancsnokságára indult a tárgyalások folytatására. Az ország kétség és remény közt tért nyugovóra, nem is sejtve, hogy a tárgyalás első perceiben megjelent Szerov tábornok, a szovjet politikai rendőrség (KGB) vezetője, aki a Maléter Pál honvédelmi miniszter által vezetett magyar küldöttséget a nemzetközileg elfogadott hadijog durva megsértésével letartóztatta

2.5 A megtorlás

1956. november 4-én hajnalban ágyúörgésre ébredt a főváros lakossága. A szovjet haderő hajnali 4 órakor támadást indított Budapest ellen. Az ország népe 5 óra 20 perckor Nagy Imre drámai rádiószózatából értesült a történekről:

„Itt Nagy Imre beszél, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke. Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a törvényes magyar demokratikus kormányt.

Csapataink harcban állnak! A kormány a helyén van. Ezt közlöm az ország népével és a világ közvéleményével.”

A nyilatkozatot felvétélről többször megismételték.

A szovjetek lezárták az ország határait, elfoglalták a vasúti csomópontokat és a főbb stratégiai helyeket, megkezdték a magyar honvédség lefegyverzését.

6:00 után Nagy Imre, a közvetlen munkatársai, több miniszter és a családtagjaik a jugoszláv nagykövetségre menekültek. Mindszenty József az Egyesült Államok követségén kért menedékjogot. A kormány tagjai közül egyedül Bibó István maradt az Országházban. Kiáltványt fogalmazott, amelyben hitet tett a forradalom mellett. Ebben a világ nagyhatalmaihoz fordult, hogy támogassák Magyarországot az ENSZ Alapokmányába foglalt elvek alapján. Több nyugati állam követségének is átadta kiáltványának példányait.

Magyarok!

Nagy Imre miniszterelnök a hajnali szovjet tárgyaláskor a szovjet követségre ment a tárgyalások folytatására, és onnan visszatérni nem tudott. A reggel összehívott minisztertanácson a Parlament épületében tartózkodó Tildy Zoltánon kívül már csak B. Szabó István és Bibó István államminiszter tudott megjelenni. Mikor a Parlamentet a szovjet csapatok körülfojták, Tildy államminiszter a vérontás elkerülése végett megállapodást kötött velük, mely szerint ők megszállják az épületet, a benne levő polgári személyek pedig szabadon távozhatnak. Ő, a megállapodáshoz tartva magát, eltávozott. Az Országgyűlés épületében egyedül alulírott Bibó István államminiszter maradtam, mint az egyedül törvényes magyar kormány egyetlen képviselője.

Ebben a helyzetben a következőket nyilatkozom:

Magyarországnak nincs szándékában szovjetellenes politikát folytatni, sőt teljes mértékben benn akar élni a kelet-európai népek ama közösségében, kik életüket a szabadság, igazságosság és kizsákmányolásmentes társadalom jegyében akarják berendezni. A világ színe előtt visszatartom azt a rágalmat is, miszerint a dicsőséges magyar forradalmat fasiszta vagy antiszemita kilengések szennyezték volna be. A harcban osztály- és felekezeti különbség nélkül részt vett az egész magyar nép, s megrendítő és csodálatos volt a felkelt nép emberséges, bölcs és megkülönböztetni kész magatartása, mellyel csupán a leigázó idegen hatalom és a honi hóhérkülönítményesek ellen fordult. A néhány napirenden volt utcai igazságtételt, valamint ókonzervatív erőknél minden fegyveres erőszak nélkül való jelentkezését a kormány rövid úton megszüntethette volna. Az az állítás, hogy evégből óriási idegen hadsereget kell az országba behívni, illetőleg visszahívni: komolytalan és cinikus. Éppen ellenkezőleg, e hadsereg jelenléte a nyugtalanság és a zavargások legfőbb forrása.

A magyar népet felszólítom, hogy a megszálló hadsereget, vagy az általa esetleg felállított bábkormányt törvényes felsőségnek ne tekintse, s vele szemben a passzív ellenállás összes fegyverével éljen - kivéve azokat, melyek Budapest közellátását és közműveit érintenék. Fegyveres ellenállásra parancsot adni nincs módomban: egy napja kapcsolódtam be a kormány munkájába, a katonai helyzetről tájékoztatva nem vagyok, felelőtlenség volna tehát tőlem a magyar ifjúság drága vérével rendelkezni. Magyarország népe elég vérrel adózott, hogy megmutassa a világnak a szabadsághoz és igazsághoz való ragaszkodását. Most a világ hatalmain van a sor, hogy megmutassák az ENSZ alapokmányában foglalt elvek erejét és a világ szabadságszerető népeinek erejét. Kérem a nagyhatalmak és az ENSZ bölcs és bátor döntését leigázott nemzetem érdekében.

Megállapítom egyúttal, hogy Magyarország egyetlen törvényes külföldi képviselője és külképviseleteinek törvényes feje Kéthly Anna államminiszter.

Isten óvja Magyarországot!

(Bibó István kiáltványa)

Az országban folytatódott az ellenállás. November 4-9. között több helyről is a harc folytatására szólító rádiófelhívások hangzottak el. Sokan még mindig reménykedtek a nyugati segítségben.

A fegyveres csoportok felmorzsolása november 10. és 11. körül fejeződött be, de a politikai ellenállás egészen 1957 tavaszáig tartott. December elején az MSZMP vezetősége ellenforradalomnak nyilvánította az októberi eseményeket. Ezt követően egyre durvábban léptek fel a forradalom résztvevőivel szemben a rendszer fegyveresei, a pufajkások. December 4-én a magyar főváros nőtüntetéssel emlékezett a szovjet támadásra és a forradalom vérbe fojtására, amit a pufajkások és szovjet fegyveresek oszlattak fel.

A forradalom és szabadságharc óriási áldozatot követelt. A fegyveres összecsapásokban több ezren életüket veszítették, akiknek csaknem fele 25 évesnél fiatalabb volt. Salgótarjánban, Miskolcon, Egerben sortüzet zúdítottak a tüntetőkre, s ezzel több mint 100 embert gyilkoltak

meg, nem is szólva a sebesültekről. December 11-én a kormány – tárgyalás ürügyével – az Országházba csalta és letartóztatta a munkástanácsok két vezetőjét, Bali Sándort és Rác Sándort. Bevezették a rögtönítélő bíraskodást, betiltották a Magyar Értelmiség Forradalmi Tanácsát.

A bukást követő megtorlások során a forradalomban való részvételért több mint 22 ezer embert ítéltek börtönbüntetésre, és 229-et halálra. A kivégzettek között volt Nagy Imre miniszterelnök, Maléter Pál honvédelmi miniszter, valamint több, a forradalom mellé álló politikus is. Csaknem 200 ezren mindenüket hátrahagyva külföldre menekültek. Akik maradtak, azok évekig-évtizedekig folyamatos rendőri zaklatásnak lettek elszenvedői. A felkeléssel nyilvánosan szimpatizálók, vagy a forradalom eseményeiben egészen kis mértékben résztvevők nem folytathatták tanulmányaikat, vagy távozni kényszerültek munkahelyeikről. Az őket mindenhová elkísérő „káderlapjukra” felkerült a „politikailag megbízhatatlan” jelző, ami ettől kezdve akadályos lett szakmai és egzisztenciális előmenetelüknek. A világot megdöbbentette a forradalom szovjet eltiprása és a kegyetlen bosszúállás. Jellemző, hogy Alberto Moravia olasz író azt javasolta, hogy a világ minden fővárosában azt az utcát, ahol a szovjet követség található, nevezzék el *A legyilkolt magyarok* utcájának.

A forradalom időszakában, majd azt követően végrehajtott megtorlást célzó intézkedések – cél- és eszközrendszerükben, illetve megvalósításuk formáiban is – az 1956. október 23-át megelőző időszakban alkalmazott erőszak folytatását, annak szerves részét képezték.

Az elrettentés, visszatartás és a megtorlás 1956-ot megelőzően tapasztalt formái és jegyei fedezhetőek fel az október 23-a és november 4-e között hozott politikai döntésekben és az ezek végrehajtását célzó intézkedésekben is. Fő formái – a szovjet és magyar csapatok, utóbbiak közül elsősorban a Belső Karhatalom erőinek bevetésén, a statárium bevezetésén túl, illetve ezekkel összefüggésben – a védtelen, fegyvertelen lakosság ellen irányuló megtorló sortűzek, lefegyverzett felkelők, polgári lakosok elfogása, helyszínen történő kivégzése, a céltalan, kellő előkészítés nélkül végrehajtott pusztító erejű támadások voltak.

A rendszer ellen fellépő, fellépni szándékozó, illetve a hatalom értékelése szerint ennek potenciális lehetőségét magába hordozó személyek, társadalmi rétegek, csoportok, tömegek elnyomása, megfélemezése, megfélemlítése, a kommunista hatalomra a legcsekélyebb mértékben is veszélyt jelentő kezdeményezéseik visszaszorítása, megtorlása a politikai elit gondolkodásának és tevékenységének központi elemét képezte.

Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc a bukás ellenére jelentős esemény, nemcsak Magyarország, hanem az egész kommunista blokk történetében. A magyarok többségét rádöbbentette, hogy demokratikus törekvéseik megvalósításában nem számíthatnak a nyugati országok segítségére, a szovjet vezetést pedig arra a felismerésre juttatta, hogy a keleti blokk stabilitása érdekében növelniük kell Magyarországon a belső szabadságát.

Nemzetközi szinten az 1956-os magyar forradalom és annak kíméletlen vérbefojtása jelentette a „legyőzhetetlen” kommunista rendszer építményén az első repedést, és egyben lerántotta a hamis álarcot a „Nép Államáról”. Bár a szovjet hadsereg vérbefojtotta a magyar szabadságharcot, az 1956-os magyarországi felkelés demoralizálta a nemzetközi kommunista mozgalmat, és egyike volt azon jelentőségteljes eseményeknek, amelyek évtizedekkel később a Berliini Fal, a kommunista rendszer és a Szovjetunió összeomlásához vezettek.

2.6 Amnesztia

Az 1949. évi XX. törvény, az Alkotmány 20. §-ának (j) pontja értelmében a Népköztársaság Elnöki Tanácsa gyakorolta a kegyelmezési jogot. Az egyéni kegyelmi ügyeknél formailag ez meg is történt. A halálbüntetések kegyelmi felterjesztésekor olykor vita bontakozott ki, de többnyire vita nélkül elfogadta a testület az igazságügy-miniszter felterjesztésében foglaltakat. Ez történt 1959-ben is, amikor a párt döntésére készült, a kormány által felterjesztett rendelettervezetet elfogadva az ET minden vita nélkül „megalkotta” az 1959. évi 12. számú törvényerejű rendeletet.

A közkegyelem kérdése 1956 után többször is felmerült a Politikai Bizottság és a Központi Bizottság ülésein. A vezetés hosszan mérlegelte, hogy bel- és külpolitikai szempontból mikor lenne alkalmas az időpont az amnesztiára

A részleges közkegyelmi jogszabályban az Elnöki Tanács kegyelemben részesítette azokat, akiket a bíróság 1957. május 1. előtt elkövetett cselekményért jogerősen 2 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítélt (1. §) és a 3. § szerint a börtönbüntetés hosszára való tekintet nélkül kegyelmet kaptak a fiatalok, a teherben lévő nők és a 60. évüket betöltött férfiak.

A 4. § a rögtönbíráskodással (statáriummal) vagy a gyorsított eljárással több mint 4 évre ítélt személyek közül – itt túlnyomó részben 56-os forradalmárokról, szabadságharcosokról volt szó – külön kérelem nélkül (hivatalból) teljes vagy részbeni kegyelmet nyerhettek azok, akik a büntetés-végrehajtás alatt „a megjavulás komoly jeleit mutatták”.

A 11. § értelmében a törvényt a katonai büntetőeljárás alá vont személyekre is alkalmazni kellett.

Ha a szabadon engedett személyek három éven belül bünt követettek el, a kegyelem hatályát veszítette és az elengedett büntetést is „le kellett ülniük”.

A teljességhez hozzátartozik, hogy 1959-ben még folyt a megtorlás. Több mint 500 ügyben folyt bírósági eljárás, ebben az évben 52 „'56-ost” végeztek ki (1957-ben 77-et, 1958-ban 96-ot).

Újabb lépést jelentett az 1960. április 1-jén kihirdetett 1960. évi 10. törvény a részleges közkegyelem gyakorlásáról és a közbiztonsági őrizet megszüntetéséről. Ebből kiemelendő, hogy az igazságügy-miniszter az Elnöki Tanácshoz egyéni kérelemre terjesztette fel a statáriális eljárás során fegyver- és lőszerrejtegetésért több mint 6 évre elítélt munkás- vagy parasztszármazású rabokat, illetve javasolta az Elnöki Tanácsnak, hogy több személy büntetését kegyelemből függessze fel.

A kormány előterjesztésére az Elnöki Tanács anélkül, hogy ülésen megvitatta volna, kihirdette a második részleges közkegyelmet. Az 1960. évi 10. sz. törvény 1. § (1) bekezdése kegyelemben részesítette azokat, akiket a bíróság 1957. május 1. előtt elkövetett államellenes bűncselekmény miatt 6 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítélt. Büntetésüket 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Fontos még, hogy az 5. § megszüntette a közbiztonsági őrizet intézményét, azaz kimondta az internálótábor felszámolását; a 11. § hatályon kívül helyezte az idevágó jogszabályokat.

A lebonyolítás hasonló volt az 1959-eshez. Egy április 12-i jelentés szerint az 1960. évi 10. törvény 1 §-a alapján kiszabadult 401 személy. A 2. § alapján 45, a 3§ alapján 112, egyéni kérelemmel 63 fő.

Később a megyei pártbizottságok első titkárainak javaslata alapján a Nezvál-Biszku-Szénási összetételű bizottság végül 20 elítélt kegyelemben részesítését javasolta augusztus 1-jén a Politikai Bizottságnak. A PB augusztus 9-én rábólintott és az Elnöki Tanács augusztus 14-én úgy gyakorolt kegyelmet, hogy a 20 közül 7 büntetésének hátralévő részét három évi próbaidőre felfüggesztette, 13 rab börtönbüntetését csökkentette. A 4§ alapján a javító-nevelő munka végzése alól 2759 ember kapott kegyelmet. Közbiztonsági őrizetben 1960. április 4-én 818-an voltak. Az 5.§ alapján mindegyiküket szabadon engedte a rendőrség, de ezt fokozatosan tette meg, hogy mérlegelhesse esetleges büntetőeljárás indítását ellenük. Április 14-e előtt 189-et helyeztek szabadlábra, a többiek május végéig hagyhatták el az internálótábort.

A rendelkezésre álló források szerint az 1959-es (12. törvény) és az 1960-as (10. törvény) részleges amnesztiával körülbelül 2110 politikai fogoly részesült kegyelemben, és 1961 nyarán a jogerősen elítélt, vagy még bírósági eljárás alatt álló vagy/és előzetes letartóztatásban lévő politikai foglyok száma 2500 körül mozgott.

Az „általános” közkegyelemről a PB 1963. február 5-i ülésére bevitt előterjesztés mellékletében az 1962. december 31-i állapotra vonatkozóan már az áll, hogy a börtönökben 1628 politikai és 9259 köztörvényes elítélt tölti a büntetését. Ekkor a betérjesztők úgy számoltak, hogy az 1956. október 23. és 1957. május 1. között elkövetett államellenes, háborús bűntett miatt elítéltek közül 900 fő szabadul és kegyelmet kap 107 olyan volt elítélt is, akinek a büntetését az ET 1961-1962-ben egyéni kegyelemmel felfüggesztette. 1963. március 22-én kihirdetett NET 1963. évi 4. számú törvényt a szabadításoknál a bírák úgy értelmezték, hogy azok is közkegyelemben részesülnek, akik az államellenes bűntett mellett gyilkosságot, szándékos emberölést is elkövettek. Lénárd Ödön piarista szerzetes példája jól mutatja a rendszer működésének lényegét, miszerint aki nem hagyott fel az ellenállással, az újra és újra szemben találta magát a pártállam megtorló gépezetével. Nevezett három koncepciós eljárásban is elítélték, és fennmaradt egy anekdota is arról, hogy Kádár János 1977-ben római látogatása során találkozott VI. Pál pápával, és azt hangoztatta neki, hogy Magyarországon már egyetlen pap sincs a börtönben. Mire a jól értesült pápa Kádár elé tette Lénárd Ödön nevét, aki fél évvel a tizenkilenc évnyi börtönbüntetése lejárta előtt harmadszor is amnesztiával szabadulhatott.

Ennek ellenére az igazság az, hogy számos 1956-os szabadságharcos még így sem nyerte el a szabadságát. Az eljárások átfogóbb vizsgálatára pedig csak a rendszerváltás után nyílt lehetőség.

A Minisztertanács 1989. február 22-én hozott határozatot a koncepciós elemeket tartalmazó büntetőügyek felülvizsgálatáról. Az első ilyen felülvizsgálat szimbolikus jelentőségű volt, és a jogi rehabilitálásokat kezdetét jelentette. A legfőbb ügyész törvényességi óvása alapján a Legfelsőbb Bíróság Elnökségi Tanácsa 1989. július 6-án kimondta, hogy a Nagy Imre és társai ügyében 1958-ban született ítélet törvénysértő, ezért azt hatályon kívül helyezi. A Tanács kimondta, hogy a népbírói vád tárgyává tett cselekmények elbírálásának idején alkalmazandó büntető jogszabályokat nem veszi figyelembe, mert véleménye szerint „nem az akkori eltorzult politikai és igazságszolgáltatási gyakorlatból kell kiindulni, hanem az Alkotmány rendelkezéseinek helyes értelmét alapul véve kell elbírálni. Az Elnökségi Tanács eljárása során vizsgálta az ügyben alkalmazott eljárási szabályokat is, megállapította, hogy a büntetőeljárás több alapvető rendelkezését megsértették.

3. 2006 ősze

A 2006-os választások előtt, alatt és után folytatódott az akkori két politikai tábor, az MSZP és a Fidesz éles konfrontációja. A miniszterelnök Őszödön, párttársai előtt elmondott beszédének nyilvánosságra kerülése után az ellentét még élesebbé vált. Gyurcsány Ferenc ebben az államigazgatás, az egészségügy, a társadalombiztosítás és az oktatás 1990 óta halogatott átfogó reformjának szükségességéről igyekezett meggyőzni párttársait – indulatosan és obszcén szavakat, kifejezéseket is használva. Erre, valamint a választási ígérek és a kormányprogram közötti ellentmondásra hivatkozva az ellenzék Gyurcsány távozását és új választások kiírását követelte. Ennek kikényszerítése érdekében olyan utcai demonstrációkat is szervezett vagy támogatott, amelyek addig hiányoztak a politikai eszköztárából. A konfrontáció 2006 őszén a fővárosban több alkalommal a tüntetők és a rendőrség összecsapásaihoz vezetett. Az összecsapások halálos áldozatot nem követeltek, ám a súlyosan sebesültek száma több tucatra rúgott. Jelentős volt az anyagi kár (felgyújtott autók, megrongált épületek) is.

3.1 Az emberi jogok durva megsértése

A 2006-os budapesti erőszakos eseményeket több testület is kivizsgálta, a megismert dokumentumokból pedig egymástól olykor egészen eltérő következtetéseket vontak le. Az események után 10 évvel objektívan kijelenthető, hogy a munkájukat végző rendőrök közül többen megsérültek, több tucatnyi tüntetőt előállítottak, büntetőeljárást indítottak ellenük, és egy részüket időközben jogerősen el is ítélték. Az akkoriban dr. Falvai Zsolt által irányított Budapesti Nyomozó Ügyészség munkáját ugyanakkor az ártatlanság elvének mellőzése, ezzel egyidejűleg pedig egyfajta koncepciózus munkamorál jellemezte. A későbbiek során ezt feltárták a hatóságok, tömegével szüntették meg eljárásokat nem csak bizonyítottság, de bűncselekmény hiányában is.

Ugyanakkor kitörölhetetlen emlékként maradt meg az akkori események résztvevőiben a rendőrség által alkalmazott, sok esetben indokolatlan testi kényszer, a gázspray, a gumibot, a bilincs, vagy éppen a vipera (teleszkópos ólmosbot) és a gumilövedék használata. A sajtóban megjelent nyilatkozatok, a tényfeltáró újságírók és a civil jogvédők által készített munkák felszínre hozták a 2006-os események kapcsán elkövetett hatósági jogsértések részleteit, amelyek túlzás nélkül mondhatom, hogy sokkolták a magyar társadalmat. Megítélésem szerint ez vezethetett olyan cselekmények elkövetéséig, amelyekkel összefüggésben aztán egy terrorvádat kreált a politika.

3.1.1 A Gönczöl-jelentés

A kormány 1105/2006. (XI. 6.) számú határozatával létrehozta a 2006. szeptember–októberi fővárosi eseményeket elemző szakértői munkacsoportot (a továbbiakban: bizottság), amelynek feladatait az alábbiakban határozta meg:

- az események történelmi és eseménytörténeti hátterének feltárása;
- az események társadalmi (tömeglélektani és szociálpszichológiai) előzményeinek, kísérőjelenségeinek és következményeinek elemzése;
- a hatósági fellépés arányosságának vizsgálata, valamint
- a hatósági intézkedések alkotmányos, törvényi és egyéb jogi kereteinek értékelése, különös tekintettel az érintettek emberi jogaira.

A bizottság elzárkózott az egyedi esetek vizsgálatától, hangoztatva, hogy ezek elbírálása és szankcionálása nem a feladata. Ugyanakkor a jogvédő szervek által készített összefoglalók, valamint saját megfigyelései alapján értékelte a hatóságok eljárását az egyéni ügyek jellemző csoportjait illetően (a békés tüntetőkkel, az őrizetbe vett személyekkel szembeni rendőri

fellépés). A bizottság vizsgálódása során figyelemmel kísérte a jogvédő civil szervezetek erőfeszítéseit és tényfeltáró tevékenységét.

A jelentés első felében a szerzők az alábbi megállapításokat teszik:

- A 2006 őszi történések alkotmányjogi aspektusai sorában a gyülekezési jog a budapesti gyűlések-tüntetések a jogalkalmazó szervek számára szinte megoldhatatlan feladatot jelentettek;
- A gyülekezési jognak 1989 eleje óta szinte alig módosult törvényi szabályai túlságosan liberálisak, indokolt lenne a szigorításuk;
- A 2006 őszen történt tömegoszlatások, valamint egyéb rendőri magatartások kapcsán nyilvánosságot kapott panaszok döntő többsége rendészeti (rendvédelmi) kérdést érintett. Erre vonatkozóan pedig az ügyészségnek igen szűk körben volt hatásköre. Az ügyészség ugyan bűncselekmények esetén széles körű jogosítványokkal rendelkezett, a panaszosoknak azonban tudniuk kellett, ha beadványukat tartalma alapján feljelentésnek tekintik, akkor adott esetben a hamis vád, illetőleg a hatóság félrevezetése gyanújával is számolniuk kell. Egyes rendőrök fellépésében voltak természetesen (így fogalmazzuk – megj.) bűncselekményre utaló jelek, de a panaszok igen jelentős része (például az azonosító jelvény viselésének hiánya vagy az arányos kényszerítőeszköz-alkalmazás) olyan jogi kezelést igényelt, hogy a panaszosoknak nem kellett a jogi következményektől tartaniuk.

A Gönczöl-jelentés első száz oldala egy alapos történeti áttekintést ad, vizsgálja a magyar identitástudatot, a rendszerváltás folyamatát, a rendszerváltással kapcsolatos reményeket, a békés rendszerváltoztatás árát, az életszínvonal kiszámíthatatlanságát, a köztársasági elnök szerepét, a rendőrség társadalmi megítélését és még sok minden más. Értelmezi a demokráciát, megállapításokat és következtetéseket tesz, illetve von le, jól láthatóan az objektivitás látszatának az igényével. Nem megkérdőjelezve a szerzők tisztességességét, megítélésem szerint könnyen lehet, hogy ugyanezen témák taglalásakor más szerzők egészen más megállapításokat tettek volna, illetve tettek is, ahogy arra majd később rámutatok.

A 3. fejezetben, mintegy 70 oldalon tárgyalják a 2006 őszi eseményeket, megítélésem szerint elfogultan. A jelentés a kormányellenes demonstrációról „*A kollektív erőszak színháza*” és „*A verbálitól a fizikai erőszakig*” alcímek alatt ír, ugyanakkor a másik fél, a brutális megtorlást alkalmazó rendőrség munkájáról szóló alfejezeteknek már a címe is („A rendészeti szervek, hatóságok fellépésének értékelése”) visszafogottságról tanúskodik.

A Gönczöl jelentés szerint a Magyarországon valaha előfordult, politikai tiltakozás által inspirált, békés társadalmi környezetben kialakult utcai demonstrációktól a történések elhúzódó jellege, radikalizmusa és a kollektív erőszak megnyilvánulásainak intenzitása különbözteti meg a 2006. szeptember 17-e és október 23-a között végbement eseményeket. Szeptember 18-án – mint írják – drámai történések indultak el. Tömeg gyűlt össze a Kossuth téren, gyűjtő hatású beszédek hangzottak el, s éjszaka egy csoport megostromolta, majd bevette a közeli Szabadság téren a Magyar Televízió székházát. A rendőrség eleinte fellépett a támadók ellen, majd feladta az ellenállást.

„A kollektív erőszaknak nem voltak jelei. Annak közvetlen előzményeként késő este a Kossuth téri tüntetők egy kis csoportja átvonult a Szabadság térre, s a Magyar Televízió épületének előcsarnokába lépve követelték egy petíció beolvasását, amit az intézmény vezetése visszautasított. Ezt követően a tömeg jelentős része szóbeli hívásra a Kossuth térről átáramlott a Szabadság térre, ahol kezdetét vette a Magyar Televízió székházának ostroma.”

A bizottság az október 23-án történetekkel összefüggésben arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrség és a civilek között reggeltől folyamatosan zajló belvárosi csatározások tétje az volt, hogy délután az Astoria szálló előtti viszonylag szűk kereszteződésben sikerül-e olyan teret kialakítani, ahol esetlegesen pánikreakciók bekövetkezésével is fenyegető találkozásra kerülhet sor a kis létszámú aktív csoport körül kialakult kollektív erőszak civil és rendőr szereplői, valamint a legnagyobb ellenzéki párt által tartott 1956-os megemlékezést nagy létszámban látogató békés tömeg tagjai között. A találkozás bekövetkezett, ami óhatatlanul azt hozta magával, hogy a békés tüntetők egy része csapdába esett. A helyzetdefiníciók összekeveredtek. Akik úgy tudták, hogy egy bejelentett, békés tömegrendezvényen vesznek részt, ahol semmi helye nincs az erőszakos rendőri fellépésnek, azok egyik percről a másikra egy be nem jelentett, a rendőrség által jogszerűen felosztatni szándékozott esemény kellős közepében találták magukat. A váltás valódi természetével sem a rendőrök, sem a helyszínen maradt új szereplők nem voltak tisztában.

A Gönczöl-jelentésből is kiolvasható, hogy a rendőrök a korábbi alkalmakkor begyakorolt, sőt tökéletesített tömegoszlató jártasság birtokában a tömegoszlató eszközök teljes arzenálját bevetették a békés tüntetőkkel szemben is, akik védtelenek maradtak. Az Astoria környékéről későn távozó civil személyek közül sokan megsérültek, vagy ha a sérülést nem is szenvedtek, tanúivá váltak annak, hogy mások miként sérülnek meg. A tüntetések helyszíneiről távozók, a parkoló gépjárműveikhez sietők „a rendőrök számára szintén engedély nélküli tüntetőknek minősültek, s ennek megfelelően léptek fel ellenük”.

Elfogultságról és előítéletességről árulkodnak a Gönczöl-jelentést végigkísérő olyan fordulatok, minthogy *„az aktív mag, valamint a kiszolgáló háttér tagjai körében nyilvánvalóan jelen volt az agresszivitás mint motiváció, mely nem egyszerűen az együtteség hatására jött létre és erősödött fel, hanem a résztvevőket szocializációjuk, személyiségfejlődésük sajátosságai okán vélhetően eleve jellemezte. A lélektani támogatást nyújtó tömeg összeverődésének motivációi sorában az aktuálisan ható politikai és ideológiai motívumok mellett feltétlenül meg kell említenünk az erőszak vonzerejét.”*

A dokumentum szerint a 2006 őszi események során valójában ismert verekedők alkalmilag csatlakozó csoportjairól volt szó, olyan marginális elemekről, akik minden jelentősebb megmozdulásnál meg szoktak jelenni, és akik a rombolást a rombolás kedvéért gyakorolják. A tüntetőket következetesen szélsőségesekként emlegető jelentés még a kereszténység melletti elköteleződés hiányát is felrója a demonstrálók vonatkozásában, de sajnálatos módon ugyanezt nem teszi meg a sok esetben békés tüntetőkre rontó, fejmagasságban lövöldöző, a kínzások eszközvilágától sem visszariadó rendőrökkel összefüggésben.

A jelentés helyesen állapítja meg a politikai szekértáboroknak az események értelmezésére tett kizárólagosságra törekvését, de véleményem szerint helytelen és általánosító következtetést von le az „erkölcs vitatkozik a joggal” megállapításával. Ezt az időközben tömegesen megszüntetett, felmentésekkel zárult büntetőeljárások, a megítélt kártérítések is igazolják, ugyanakkor a hatóság munkatársait sem lehet kollektívan „erkölcstelenséggel” vádolni. A klasszikus bűnbakképzés, mikor a tömeges hatósági jogsértések kapcsán is a számukra talán kényelmesebb utat választva az ún. footballhuligánokat teszik felelőssé. Az események láncolatának és a motívációknak sokkal szélesebb értelmezési lehetőségei vannak annál, mint ahogy azt a Gönczöl-jelentés teszi.

3.1.2 A Civil Jogász Bizottság jelentése

A 2006 őszen történeteket a jogállamiság – annak is különös tekintettel az alapjogok gyakorlása és az emberi jogok érvényesülése – szempontjából megvizsgáló dokumentuma sok évtizedes tapasztalatokkal rendelkező elméleti és gyakorlati jogászokat soraikban felvonultató Civil Jogász Bizottság jelentése.

A munkájukat társelnökként vezette dr. Morvai Krisztina az ELTE Állam és Jogtudományi Kara Büntetőjogi Tanszékének docense, aki később a Jobbik listáján független Európai Parlamenti képviselő lett és dr. Völgyesi Miklós, a Legfelsőbb Bíróság nyugalmazott büntetőbírája, a Büntető Kollégium volt tanácselnöke. A bizottság tagjai voltak:

- dr. Gaudi-Nagy Tamás ügyvéd, európai jogi szakjogász, aki aztán a legelkötelezettebben képviselte 2010 és 2014 között az Országgyűlésben a 2006-os igazságtétel ügyét, a témával összefüggésben pedig több kiadványt is megjelentetett;
- dr. Horváth Attila az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Állam- és Jогtörténeti Tanszékének és a PPKE JÁK Jогtörténeti Tanszékének docense;
- dr. Juhász Imre, az ELTE Polgári Eljárásjogi Tanszékének adjunktusa, európai jogi szakjogász, 2013 márciusától az Alkotmánybíróság tagja;
- dr. Kabódi Csaba az ELTE Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék tanszékvezető egyetemi docense;
- dr. Szöör Anna pszichológus- jogász, esélyegyenlőségi szakértő.

A héttagú bizottsága 2006. novemberi megalakulásától kezdve együtt dolgozott. Tanulmánygyűjteményüket azzal az igénnyel és reménnyel tették közzé, hogy az segíti az igazság kiderítését, a felelősség megállapítását, az áldozatok kártalanítását, a további rendőri brutalitások, önkényes letartóztatások megakadályozását.

A jelentés szerzői szerint 2006. szeptemberében, majd október 23-án és 24-én tömeges rendőri brutalitásokra és tömeges önkényes letartóztatásokra került sor, amelyek áldozatai az esetek döntő többségében vétlen polgárok voltak. A bántalmazott, megvert vagy lelkiileg megkínzott áldozatok és hozzátartozóik csakúgy mint a döbönt szemtanúk arra számítottak, hogy a börtönök haladéktalanul kivizsgálják, a felelősöket megtalálják, a jogsérelmet elszenvedőknek megfelelő elégtételt adnak, kárait megtérítik. Természetesen arra is joggal számíthatott a társadalom, hogy mindezen lépések megtételével az államhatalom érintett szervei és képviselői egyértelműen és részrehajlás nélkül bizonyítják és egyúttal szavatolják: a Magyar Köztársaságban az emberi jogok ilyen mértékű és durva megsértésére soha többé nem kerülhet sor. Megállapításuk szerint ez nem történt meg. Mint azt a jelentésben írják, „A hatalom az első pillanattól kezdve részben igazolni, részben pedig jelentékteleníteni igyekszik a történetek embertelenségét és törvénytelenységét, az áldozatokból pedig felelősöket és jogi értelemben is bűnösöket alkot. A miniszterelnök például október 23-án éjszaka vélelmezhetően a történetek valós tényeken alapuló jogi elemzése hiányában - úgy nyilatkozott a közszolgálati televízióban, hogy az ünnepet egy garázda, erőszakos kisebbség zavarta meg, de megnyugtatta a lakosságot: a csendes többséget a rendőrség kellően kemény fellépésével megvédelmezi.

A dr. Morvai Krisztina és dr. Völgyesi Miklós által vezetésével készített CJB-jelentés éles kritikával illette az Európai Unió nyomására, a miniszterelnök kezdeményezésére megalakított vizsgálóbizottság, a Gönczöl-bizottság működését. Tény, hogy a Gönczöl-bizottság élére az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium magas rangú tisztségviselőjét, a miniszter szakmai főtanácsadóját, dr. Gönczöl Katalin egyetemi tanárt jelölték ki, a bizottságot a 1105/2006 (XI. 06.) sz. kormányhatározattal hozták létre, helyét, titkárságát, infrastruktúráját az Igazságügyi és

Rendészeti Minisztérium biztosította. Működésére ötmillió forintot fordítottak közpénzből, ezért is alaposan megkérdőjelezhető annak objektivitása.

A Civil Jogász Bizottság tagjai ugyanakkor sem egzisztenciális, sem anyagi jellegű vagy munkavállalói függőségben a kormánnyal vagy bármely politikai párttal nem voltak. Munkájukért sem az állami költségvetésből sem egyetlen politikai párttól nem kaptak honoráriumot, sőt dologi költségtérítést sem. Kiadásait maguk fedezték, ideértve honlapuk költségeit, telefonhívásaikat s minden egyéb felmerülő költséget. Munkánk végzésekor nem kellett megfelelniük semmiféle megrendelői vagy egyéb igénynek, kizárólag szakmai és emberi lelkiismeretüknek voltak alárendelve. Feladataiknak a tények megállapítását; a jogsértések feltárását; a felelősség tisztázását, az áldozatok megfelelő elégtételének, reparálásának kezdeményezését tekintették, továbbá annak megelőzését és biztosítását, hogy soha többé ne forduljon elő a 2006. szeptemberihez és októberihez hasonló tömeges rendőri brutalitás és tömeges önkényes letartóztatás Magyarországon.

A CJB jelentése szerint önmagában az a tény, hogy szeptember 18-án néhány tucatnyi egyén rendőröket bántalmazott, semmiféle erkölcsi vagy jogi alapot nem teremtett arra, hogy az ezt követő napokban a rendőrség megszegve a rá vonatkozó jogszabályi előírásokat mintegy bosszúból kegyetlenkedjen egészen más helyszíneken egészen más polgárokkal szemben. Az egyik erőszakot a másiktól levezetni és legitimálni súlyos hiba.

A jelentés objektivitása mellett jelen tanulmány szempontjából különösen nagy jelentősége abban áll, hogy felvetette a közkegyelem kérdését Zétényi Zsoltra, a Nemzeti Jogvédő Alapítvány elnökére hivatkozva, aki az 1990-es taxisblokádhöz kapcsolódó cselekmények tárgyában elfogadott, közkegyelem gyakorlásáról szóló az 1991. évi V. törvény mintájára kidolgozta és a közársasági elnökhöz 2006. decemberében eljuttatta a közkegyelemről szóló törvény tervezetét.

A CJB-jelentése ebben is egészen más megközelítést alkalmaz a Gönczöl-bizottság jelentésével szemben. Utóbbi álláspontja szerint a közkegyelem nem helyeselhető, ennek alátámasztására pedig a cselekmények jellegét és súlyát alkalmazza. Ezzel kategorikusabb álláspontra helyezkedett a dr. Gönczöl Katalin vezette testület, mint amelyre az 1848-49-es és az 1956-os forradalom és szabadságharcok utáni években az udvar és a diktatúra vezetése jutott.

3.1.3 A Balsai-jelentés

A 2010-es politikai változásokat követően Orbán Viktor miniszterelnök 2010. június 11-én a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízottnak nevezte ki dr. Balsai Istvánt, elvárásként megfogalmazva felé az alábbiakat:

„Feladata az lesz, hogy hozzájáruljon annak felderítéséhez, hogy kik a 2006. október 23-i rendőri brutalitás, tömeges emberi jogi jogsértéseknek a felelősei, illetve kik követték azokat.”

A miniszterelnöki megbízott jogállása szerint ugyanakkor nem hatóság, országgyűlési képviselőként nyomozati, tanúmeghallgatási stb. jogkörökkel nem rendelkezik, jogi vonatkozású ítéletet nem mondhat. Dr. Balsai István ezért célként a nyomozati szervek figyelmének a ráirányítását jelölte ki olyan tényekre és összefüggésekre, amelyek eddig esetlegesen ismeretlenek voltak számukra. Ha a Gönczöl-bizottság esetleges elfogultsága vonatkozásában értékelendő elemekről a fentiek során tettem említést, úgy a Balsai-jelentés kapcsán is el kell mondani, hogy annak elkészültét a Miniszterelnökség, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, a Belügyminisztérium és az ORFK is segítette. A jelentés a rendőri és a politikai vezetők felelőssé-

gére is ráirányítja a figyelmet, olykor a politikai elfogultság érzését keltve az olvasóban. Ugyanakkor helyenként tesz olyan újszerű megállapításokat, amelyekkel a korábbi jelentésekben nem találkozhattunk.

Az MTV ostromának a későbbiekre nézve talán legsúlyosabb eredménye mégis az lett, hogy a magát megalázottnak érző rendőri állományban kialakult egy erős ellenérzés minden tüntetővel szemben, ami napok alatt egyes vélekedések szerint revansvággá fokozódott – írja Balsai István. Talán nem a valóságtól elrugaszkodott megállapítani azt, hogy a demonstrálókban is kialakulhattak, illetve minden bizonnyal ki is alakultak hasonlóak a rendőrökkel és az akkori kormánypárti képviselőkkel szemben.

A miniszterelnöki megbízott vizsgálata során felmerült, hogy a motivációra és a felsorolt események láncolatára tekintettel felvetődhet a Btk. 261 .§-a (1) bekezdés b) pontjában megfogalmazott terrorcselekmény elkövetésének lehetősége is. A hatályos Btk. 261 § (1) bekezdése szerint ugyanis

„Aki abból a célból, hogy

a) . . .

b) a lakosságot megfélemlítse

c).

a (9) bekezdésben meghatározott személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekményt követ el, büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

A Btk. 261 . § (9) bekezdés többek között a következő bűncselekményeket sorolja ide: testi sértés [170. § (1)-(5) bek .], foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés [171 . § (3) bek .], személyi szabadság megsértése (175 . §) A törvényi szabályozásra figyelemmel a terrorcselekménynek nem csak a külföldi sajtóhírekből és mozifilmekből a közvélemény által is ismertebb cselekmény minősülhet, hanem a lakosság megfélemlítése is, amennyiben az erőszakkal párosul .

A Balsai-jelentés szerint, ami 2006. október 23-án történt Budapest belvárosában, az alkalmas volt a lakosság megfélemlítésére, ugyanis nemcsak a közterületeken jelenlévők, de a TV nézők tudatában is alappal keletkezhetett reális félelemérzet. A főváros lakói egyszerűen nem mertek bemerészkedni a belvárosba, mert a híradások sorra számoltak be a tüntetésekben részt nem vevő, áthaladó, helyben lakó vagy dolgozó, vagy egyszerűen csak arra parkoló személyek oktalán, előzmény nélküli, brutális rendőri bántalmazásáról.

Egyesekben halálfélelem alakult ki azok közül is, akik az Astorián tartott megemlékezéskor a különböző kapualjakba és belső épületudvarokba menekültek be a záporozó gumilövedékek és könnygázgránátok elől. Különösen az idősebb, kevésbé mozgékony, rossz egészségi állapotú megemlékezők vallomásaiból ismerjük, hogy pánik lett úrrá rajtuk, sokukban előtörték az '56-os lövetések emlékei, hiszen aki azt átélte, attól tartott, hogy az éles lövedék használatáig is fájulhatnak az események. A lovasroham elrendelése, gumilövedékek használata mind időpontjában, mind irányában olyan intézkedés volt, amely a közvetlenül érintettek körében pánikot, halálfélelmet váltott ki.

Tényként kijelenthető, hogy a Balsai-jelentés elkészülése idején már számos jogerős ítélet alátámasztotta az erőszakos elkövetést, rögzítve azt is, hogy az intézkedések során ártatlan embe-

reket is bántalmaztak. A „fegyverrel kapcsolatos bűncselekmény” esete is fennáll, mivel büntetőeljárások voltak folyamatban amiatt is, hogy a rendőrök a kilőtt gumilövedékekkel súlyos testi sértést és nem egyszer maradandó fogyatékoságot okoztak. A gumilövedékek kilövésére lőfegyvert (vadászpuskát) használtak, másrészt a tényállás nem szűkíti le lőfegyverrel elkövetett bűncselekményeket, így fegyverrel elkövetettnek minősülhetnek azok az esetek is, amikor nem éles lőszerrel, hanem gumilövedékkel követék el a deliktumot. A Balsai-jelentés szerint a nem rendszeresített – szakértők által a megengedettnél jóval nagyobb mozgási energiájúnak minősített – gumilövedékek célzott és aránytalan használata kimeríti a fegyverrel kapcsolatos elkövetési magatartást. A bűncselekmény megvalósulásához a miniszterelnöki megbízott szerint ráadásul nem is a gumi vagy éles löszerek elhatárolása a kulcs elem, hanem az azzal párosuló lakosság tudatában keletkezett félelemkeltésre való alkalmasság (fegyvernek látszó tárgy). A laikusok számára ugyanis a vadászpuskák és az azok által okozott lőtt sebek, illetve a vér látványa a félelemérzet kialakulásához mindenképpen elegendő lehetett.

A Balsai-jelentés hangsúlyozza, hogy a Btk . 261 . § (4) bekezdése szerint a terrorcselekmény előkészülete is bűncselekmény. A (4) bekezdés értelmében „aki az (1) bekezdésben meghatározott büntett elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, ahhoz anyagi eszközöket szolgáltat vagy gyűjt büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő”.

Mindezek alapján azt a következtetést vont le Balsai István miniszterelnöki megbízott, hogy a lakosság megfélemlítésének szándéka (célzata) bizonyítást nyerne, úgy a már a túlzott erőszakra való felhívás, ebben való megállapodás, illetőleg akár a lovas alegységek, vagy a gumilövedékek alkalmazásának az elhatározása, az erről való előzetes döntés is alkalmas az előkészületi cselekmény megállapítására.

Bár a Balsai-jelentés a nyomozó hatóságoknak és az ügyészségnek címezve felhívta arra a figyelmet, hogy ezeknek a szervezeteknek vannak csak olyan eszközei (híváslisták elemzése, tanúkihallgatások stb.), amelyek eredményeként vagy megállapítható, vagy kizárható-e bűncselekmény elkövetése, ám tudomásom szerint a nyomozás során állami szervek és politikusok részéről a terrorcselekmény megvalósulását nem is vizsgálták. A jelentés aláhúzza: a bűnpártolás (Btk . 244 . §) minősített esete is öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ha terrorcselekménnyel kapcsolatban követik el. Tehát mindaz, aki segítséget nyújt ahhoz, hogy az elkövető a hatóság üldözése elől meneküljön, vagy a büntetőeljárás sikerét megghiúsítani törekszik megvalósíthatja e bűncselekményt is.

A Civil Jogász Bizottság jelentéséhez hasonlóan a Balsai-jelentés is tételesen felsorolja azokat az elemeket, amelyek mindegyike külön-külön is azt erősíti, hogy a közrend fenntartásáért felelős rendőri állomány a törvénytelenység talaján állt. Az azonosítók hiánya, a lövészek kontroll nélkül leadott, életveszélyes és maradandó fogyatékoságot okozó lövései, a megbilincselte és magatehetetlen emberek félholtra verése, a bilincs helyett használt kínzó műanyagszalagok és a vipera használata is arról árulkodik, hogy itt valami komplex rendszerhiba történt, és nem elég egymástól függetlenül bekövetkezett rendőrszakmai hibákról beszélni.

A Balsai-jelentés szerzője ugyanakkor nem hagy kétséget afelől, hogy a nyomozás lefolytatása továbbra is a rendőrség és a független ügyészség feladata, ahogy az ítélezés joga pedig természetesen a szintén független bíróságé. Az már más kérdés, hogy az elmúlt tíz évben ezt pótolhatatlanul elmulasztották.

3.2 A Hunnia Mozgalom

A 2006-os eseményekkel összefüggésben indult Magyarország első olyan rendőrségi és bírósági ügye, amelyben a hatóságok a vádlottakat egyebek mellett bünszervezetben elkövetett terrorcselekmények elkövetésével vádolják.

A vád szerint a csoport 2007 és 2009 között hajtott végre molotov-koktélos és robbantásos támadásokat az akkori szocialista-liberális kormánytöbbség tagjainak ingatlanjai, „meleg” szórakozóhelyek és egy jegyiroda ellen, valamint bántalmazták a Hír Televízió egyik műsorvezetőjét, Csintalan Sándor egykori szocialista politikust. A műsorvezető bántalmazását leszámítva a támadások nyomán más személyi sérülés nem történt, egyes esetekben a kárérték is jelentéktelen (az esetek felében a szabálysértési értékhatárt nem lépi át, a többi esetben a kisebb kár kategória), a vádhatóság szerint azonban mindez nem az állítólagos terrorszervezet szándékain múlott.

Budaházy György, az ügy elsőrendű vádlottja és vádlott társai az eljárást koncepciósnak tartják, amely a Hunnia Mozgalom által útjára indított ún. razzia program miatti megtorlás része. Szerintük ez vezetett letartóztatásukhoz, és a Hunnia Mozgalom kriminalizálásához.

Ebben a mozgalom tagjai olyan bűncselekményeket próbáltak feltárni, majd a megismerteket publikálni, amelyekben az elkövetők vagy társtettesek többnyire állami alkalmazottak, és amely ügyek addig nem (vagy sohasem) kerültek bíróság elé, vagy nem váltak közismertté. A Razzia program legnagyobb sikerének a Hunnia Mozgalom tagjai által felderített és kirobbantott ún. Sukoró-botrányt tartják, amely során egy, a Velencei-tó partján fekvő településen, Sukorón megépíteni kívánt óriáskaszinó-beruházás körüli visszaélésekre hívták fel a sajtó és a nyilvánosság figyelmét.

A Hunnia Mozgalom által létrehozott és működtetett internetes oldal, a hunnia.org a rendőrségi lefoglalások nyomán elérhetetlenné vált. A mozgalom célkitűzéseiről, működéséről, és eredményeiről emiatt már csak sajtóarchívumokból, vagy Budaházy György internetes rádióműsorának hangarchívumából lehet tájékozódni.

3.2.1 A Hunnia-per

A Hunnia-pernek 17 vádlottja van: Budaházy György (I. rendű), S. József (II.r.), Szász Endre István (III.r.), S. F. (IV.r.), M. Cs. (V.r.), P. L. (VI.r.), P. G. (VII.r.), T. Cs. (VIII.r.), N. Z. (IX.r.), G. B. (X.r.), F. R. (XI.r.), J. G. (XII.r.), K. Cs. (XIII.r.), B. B. (XIV.r.), B. A. (XV.r.), B. G. (XVI.r.), és R. K. (XVII.r.).¹⁶ vádlottal szemben terrorcselekmény elkövetése, a XVII.r. vádlottal szemben lőszerezéssel való visszaélés a vád. Amennyiben a bíróság megállapítja a bűnösségüket, büntetési tételként velük szemben akár életfogytig tartó fegyházbüntetés kiszabható.

Az ügy nyomozati szakasza – és részben bírósági szakasza is – soha nem látott fogvatartási és biztonsági körülmények között zajlott. Ezzel együtt is, a bírósági tárgyalás 2011. március 2-ai megkezdésére a 17-ből 15 vádlott számára a hatóságok már lehetővé tették, hogy szabadlábban védekezzenek. Jelenleg az ügy két vádlottja: Budaházy György elsőrendű, és Szász Endre István harmadrendű vádlott jelenleg is háziőrizetben van.

3.2.2. Az ítélet

2016. augusztus 30-án, a Fővárosi Törvényszék elsőfokon elítélte a Hunnia-ügy vádlottjait, Magyarországon példátlanul súlyos börtönbüntetéseket szabva ki rájuk. Budaházy és hat társa vonatkozásában házi őrizetet, három vádlottal szemben lakhelyelhagyási tilalmat rendeltek el.

Nem bizonyítottak a Budaházy György elleni vádak, mert durva eljárási szabálytalanságok történetek a per során, és ezeket a bíróság nem leplezte le – mondta el Magyarország élőben című műsorban Morvai Krisztina, európai parlamenti képviselő.

A büntetőjogász kiemelte: Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnökkel és Gergényi Péter volt budapesti rendőrfőkapitánnyal szemben nem történt igazságtétel.

„Felsorolta azt, hogy milyen óriási hibák voltak a házkutatásnál, az egyéb eljárási cselekményeknél, a lefoglalásoknál, a tanúvallomások felvételénél satöbbi, és rosszállóan nézett az ügyészre, de nem vonta le azt a következtetést, hogy őneki, mint a hatalmi ágak elválasztásában egy független, és a többi hatalmi ágot ellenőrző bírónak, akkor ebből azt a következtetést kell levonnia, hogy akkor ezeket a nyilvánvalóan szabályellenesen felvett bizonyítékokat kirekesztem a bizonyítás köréből, mert ha ezt nem teszem, akkor a hatalom azt tanulja meg, hogy bármikor, visszaélészerűen tud akár kreálni is egy büntetőeljárást, mondjuk egy üzleti ellenféllel szemben, akinek a gazdasági érdekei ellenkeznek a hataloméval” – fogalmazott a Hír Televízióknak az EP-képviselő.

Különösen megdöbbenő volt hallani Kenéz Andrea bírónőtől az IRA-ra (Ír Köztársasági Hadsereg) történő utalást. Bármiféle párhuzam állítása a vád tárgyát képező cselekmények és a fenti terrorszervezet között az örület és abszurditás megnyilvánulása. Érzékeltetésül: a lenti képen egy az IRA által 1996-ban felrobbantott 1500 (!) kilós bomba okozta pusztítás látható.

Dr. Kenéz Andrea bírónő Budaházy azon kérdésére, miszerint mégis miben bűnös, az alábbi mondatot vetette oda:

Ön mindenben bűnös, ez a lényeg!

Az Igazságtalan a Budaházy-ítélet Facebook-oldalon a kijelentésre reflektálva az alábbiakat írták:

Nem Bíró! A lényeg az lenne, hogy szakszerűen feltárják a tényállást, majd a rendelkezésre álló információkat mérlegelve, minden külső befolyástól mentesen döntést hozzanak. Őnek ez nem sikerült, a neve ezáltal hazánk történetének a szégyenlapjaira fog kerülni. Azonban ne aggódjon! Akiknek a kottájából játszott, azok bizonyára nem lesznek hálátlanok. Magyarország, 1956 hatvanadik évfordulóján. Szégyen és gyalázat.

3.2.3. Az ítéletet követő sajtóvisszhang

Gyakorlatilag a teljes hazai sajtó képviselte magát a tárgyaláson. Ennek részleteibe azért nem mennék bele, mert egyrészt Alelnök Úr személyesen is megjelent, másrészt a nagyszámú sajtóbeszámolókból egyébként is pontosan rekonstruálni lehetne az ott elhangzottakat, illetve a tárgyalás légkörét.

A teljesség igénye nélkül, alább a nagyobb médiumok híradásait összegeztem, azok tartalmától függetlenül:

„Balhé volt Budaházyék tárgyalásán” (RTL): Rendbontás volt a bíróságon, miután 13 év fegyházra ítélték Budaházy Györgyöt. Még feltételesen sem szabadulhat. Bűnösnek találták bünszervezetben elkövetett terrorcselekmény miatt, mert társaival 2007-től két éven át több alkalommal is erőszakkal próbálták megváltoztatni az akkori kormánypártok politikáját. 16 társát is elítélték. Az ítélethirdetés után többen fújoltak, koncepciósról beszéltek, majd a rendőrök kiürítették a tárgyalótermet.

Budaházy György 13 év fegyházra ítélték (Index): Kitört a balhé Budaházy György és társai ítélethirdetése után a Fővárosi Törvényszéken. A vádlottak hívei kiabáltak, fújoltak, feltépték a tárgyalóterem ajtaját, a folyosón rendőrök sorakoztak fel. Délután két óra körül a rend helyreállt, folytatódott a tárgyalás. Budaházy házi őrizetbe kerül.

A Fővárosi Törvényszék kedd reggel kihirdette az elsőfokú ítéletet a terrorcselekmény-vádas Magyarok Nyilvai-ügyben Budaházy Györgyre és tizenhat társára.

Budaházy Györgyöt tizenhárom év fegyházra ítélték, feltételesen sem szabadulhat. A közügyektől tíz évre eltiltották. Bűnösnek találták társtettesként elkövetett terrorcselekmény, felbujtóként testi sértés és kényszerítés büntetésében, mindezt bünszervezetben elkövetve.

A másodrendű vádlott 12 évet kapott, négy embert 10 évre, egyet 9 évre ítélték, ketten viszonylag rövid (10 hónap és 1 év 2 hónap) börtönt kaptak felfüggesztve.

A bíróság dísztermében minden hely foglalt volt, rengeteg szimpatizáns jött el. Amikor Budaházy belépett a tárgyalóterembe, a hallgatóság felé fordulva elkiáltotta magát: „szabadság!”, amit vastapssal fogadtak, és skandálták a nevét.

Az ügyész szavaira robbant a feszültség

Később, az ítéletet hallva a karzaton többen sírva fakadtak, de az érezhető felhördülésen túl eleinte nem volt nagyobb balhé, mert a bíró előre szólta, hogy aki megzavarja a rendet, azt ki fogja küldeni.

Több órán át többé-kevésbé rendben zajlott az ítélethirdetés, az indulatok akkor szabadultak el, amikor az ügyész bejelentette, hogy súlyosításért fellebbez. Bekiabálásokkal, fújolásokkal zavarták meg a beszédét. A hallgatóság egy része elénekelte a Himnuszt és a Székely himnuszt (az

utóbbi azért, mert az egyik vádlottat, aki romániai állampolgár, a büntetése részeként 10 évre kiutasították Magyarország területéről).

Rendőrök jelentek meg a tárgyalóteremben, a karzatot kevéssel háromnegyed kettő után kiürítették, de a helyzet továbbra is feszült maradt. Morvai Krisztina, a Jobbik EP-képviselője bent maradt, és a bíróval vitatkozott.

Minden vádlott fellebbezett, többen arról beszéltek, mennyire igazságtalannak tartják az ítéletet.

Házi őrizetbe kerül Budaházy

Az ügyész a hosszú büntetésre hivatkozva indítványozta, hogy a letöltendő kapott vádlottakat helyezték előzetes letartóztatásba. Végül a bíró úgy döntött, hogy Budaházy György és hat társa házi őrizetbe kerül, három vádlottal szemben lakhelyelhagyási tilalmat rendelt el. A többiek szabadon várhatják meg a másodfokot.

A 2011 óta húzódó büntetőper középpontjában a Magyarok Nyilai nevű csoport volt, amelyet a vád szerint Budaházy hozott létre a céllal, hogy erőszakkal megváltoztassa a kormány politikáját, és félelmet keltsen egyes lakossági csoportokban.

Nem volt még ilyen ügy

A bíró az ítélet indoklása során kitért rá, hogy a magyar jogalkalmazásnak nincs kimunkált gyakorlata a terrorcselekményes ügyek megítélésében, mert eddig nem kellett ilyen ügyben dönteni. A bíróság ezért most először van abban a helyzetben, hogy értelmezze az irányadó rendelkezéseket.

A bíró arra is tett egy hangsúlyozottan általánosnak szánt megállapítást, hogy 2016-ban nyilvánvalóan mást értünk a terror fogalma alatt, mint 2007-ben, amikor Budaházyék a cselekményeiket elkövették. Az akkor történeteket a bíró szerint nem lehet párhuzamba állítani a mostani cselekményekkel, a terrorizmusnak többféle típusa van, és ezeket a jelenségeket nem lehet öszszemosni.

A vád a 2007-2009-es időszokról szólt, amikor sorozatban Molotov-koktélos vagy robbantásos támadások érték az akkori kormánypártok, az MSZP és az SZDSZ pártirodáit és politikusaik otthonait. Célpont volt például a Gyurcsány-kormány titokminiszterének, Szilvásy Györgynek a vidéki háza, Hiller István egykori szocialista oktatási miniszter és Kóka János SZDSZ-frakcióvezető ingatlana. Felgyújtottak egy Vörös Csepel nevű szórakozóhelyet, a Broadway Jegyiroda kirakatát és két melegbárt, az egyiket olyankor, amikor éppen vendégek is voltak bent. A vádpontok között szerepelt egy székesfehérvári bankautomata felrobbantása is, pénzszerzési céllal.

A magát Magyarok Nyilainak nevező csoport akcióiban nem sérült meg senki, kivéve egy esetet, Csintalan Sándor megverését, ami miatt a súlyos testi sértés a vádpontok közé került. Csintalan Sándort, a Hír TV műsorvezetőjét 2007 decemberében az otthonánál, egy teremgarázsban négy álarcos férfi vascsövekkel véresre verte. Az ügyészség azt állította: Budaházy mondta azt a társainak, hogy csinálni kéne valamit Csintalannal, mert egy műsorában az MSZP ügynökének nevezte őt.

A Vörös Csepel nem bizonyosodott be

A vádlottak többsége tagadta a vádak a büntetőeljárásban, de volt a 17 ember között, aki terhelő vallomást tett saját magára és másokra is. Az ügyészség bizonyítékai között hangfelvételek is voltak.

A bíróság az ügyészségnek adott igazat a vádpontok többségében. Kivétel volt viszont a Vörös Csepel elleni támadás, a bíróság nem találta kétséget kizáróan bizonyítottnak, hogy azt a vádlottak követték el.

A Csintalan elleni támadással kapcsolatban pedig kifosztásban nem találták bűnösnek a bántalmazásban részt vevő vádlottakat, ugyanis nem derült ki, melyikük hirtelen ötlete volt, hogy a verés után elvegye Csintalan pénzét is végül.

Az ügyészség nagyon szigorú büntetéseket indítványozott, Budaházyra majdnem 20 év fegyházra kért. Azt mondta a májusi vádbeszédben: ilyen hosszán tartó, szervezett terrorcselekménysorozat Magyarországon az elmúlt évtizedekben nem volt példa. Budaházy ügyvédje, Szikinger István azt akarta elérni, hogy minden vádpont alól mentsék fel a védencét.

Boldog az az ország, amelynek ilyen terroristái vannak –fogalmazott a májusi védőbeszédben.

A bíró szerint is voltak bajok a nyomozással

Az ítélet indoklásakor a bíró hosszán foglalkozott azzal, hogy a vádlottak szerint súlyos eljárási szabálysértések történtek. A vádlottak a per során kétségbe vonták bizonyítékok törvényességét, szerintük a koncepciós elemekkel terhelt eljárás célja eleve az elmarasztalásuk volt. Néhány vádlott azt sugallta, hogy a nyomozó hatóság bizonyítékokat hamisított, idézte fel a bíró.

Több ponton megfogalmazott kritikát a nyomozással kapcsolatban ő maga is, de a hibákat nem találta súlyosnak, például azt mondta, hogy az adminisztrációt illetően nagy kavarodás olvasható ki a nyomozati iratokból, vagy hogy nem volt "elegáns" a Budaházy előállítására választott megoldás. Jogosnak találta a vádlottak házkutatással kapcsolatos kritikáját is, de szerinte az alapvetően nem érintette a törvényességet.

A nyomozás nem volt hibátlan. Nem volt hiánytalan

- fogalmazott a bíró. Ugyanakkor azt mondta: alapjaiban rendítené meg az igazságszolgáltatást, ha az lenne a kiindulópont, hogy a hatóság hamisított bizonyítékot tesz a bíróság asztalára. "Ez kiindulási alap nem lehet" - jelentette ki, hozzátéve, hogy azért természetesen vizsgálta a bizonyítékok törvényességét.

Sok enyhítő körülmény volt

A bíróság szerint egyértelműen meg lehetett állapítani, hogy terrorcselekményekről volt szó, a történetek kimerítették a törvényi definíciót, az összehangolt támadások alkalmasak voltak arra, hogy állami szervet kényszerítsenek arra, hogy valamit tegyen, ne tegyen, vagy eltűnjön. Ezért a bűncselekményért 10 és 15 év közötti büntetést lehet adni, és hogy a bíróság szerint is bűnszervezet volt a Magyarok Nyilai, ez tovább súlyosbította a helyzetet. Ezen túl az aljas indokból elkövetett testi sértésért 1-5 év, a kényszerítésért maximum 3 év, a lopásért (a bankautomata-ügy) 2-8 év járhat.

A bíró hangsúlyozta, hogy 10 év volt az alsó határ, a fenti keretekhez viszonyítva kell a 10, 12, 13 év súlyosságát nézni. Enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy

- *milyen sok idő telt el,*
- *nem sérült meg senki a gyújtogatásokban, robbantásokban,*
- *nem volt olyan nagy a kár sem,*
- *a vádlottak közül soknak kisgyereke van,*
- *a többség nem volt büntetve korábban.*

Budaházy esetében a vezető szerepet súlyosító körülménynek vette a bíróság, és rontott a vádlottak helyzetén a "kitartó szándék, kitartó elkövetési mód is".

Azoknál, akiket terrorcselekményben mondtak ki bűnösnek, a bíróságnak nem volt mérlegelési lehetősége, a törvény szerint muszáj volt a legsúlyosabb, fegyház fokozatot adni és kizárni a feltételes szabadulás lehetőségét.

A Gyurcsány meg semmiben nem bűnös

Amikor az indoklás végére ért, a bíró megkérdezte a vádlottakat, megértették-e. Budaházy mondott valamit, amit a karzatról nem lehetett jól érteni, mire a bíró azt mondta neki: "Ön mindenben bűnös." Ekkor a karzatról megszólalt valaki: "A Gyurcsány meg semmiben". Gyurcsány neve, illetve ez az összehasonlítás később is többször elhangzott még, amikor elszabadultak az indulatok.

Budaházy hosszú időt töltött már előzetes letartóztatásban ebben az ügyben. 2009 júniusában került rács mögé, és csak 2011 szeptemberében került át onnan házi őrizetbe, ami később lakhelyelhagyási tilalommá enyhült. A mozgási szabadságát 2014-ben nyerte vissza teljesen.

Budaházy ellen az elmúlt években több különböző büntetőeljárás is futott párhuzamosan. A legkomolyabb ügyében a Kúria végül harmadfokon, 2012-ben felmentette. Az ügyészség alkotmányos rend erőszakos megváltoztatásának előkészületével vádolta egyes, 2006-ban és 2007-ben megjelent írásai miatt. Volt bíróság, amely az ügyészségnek igazat adva bűnösnek találta, és felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte ezért, de a Kúria a legvégén arra jutott: a szövegeivel nem követett el bűncselekményt.

„Balhé volt a Budaházy-tárgyaláson” (Válasz.hu): Amikor az ügyész a fellebbezésekről kezdett nyilatkozni, a hallgatóságból pfujoltak. Az ott helyet foglaló Morvai Krisztina, a Jobbik színeiben megválasztott európai parlamenti képviselő azt hangoztatta, hogy az ügyész már ismeri az írásba foglalt ítéleteket.

A bíróság folyosóján azt kiabálták, hogy „vérbíró”, „gyilkosok”, valamint Budaházy nevét skandálták.

A teremben a hallgatóság egy része elénekelte a himnuszt és a székely himnuszt.

A bíró kérésére a rendőrök kiürítették a tárgyalótermet.

Kitört a balhé Budaházy tárgyalásán (888): Tizenhárom év fegyházbüntetésre ítélték a terrorcselekménnyel, testi sértéssel, kényszerítéssel vádolt Budaházy Györgyöt.

Rendbontás zajlott a terrorcselekménnyel vádolt Budaházy György és társai első fokú perének ítélethirdetésén kedden a Fővárosi Törvényszéken.

Amikor az ügyész a fellebbezésekről nyilatkozott, a hallgatóság hangos pfujolásba kezdett. Az ott helyet foglaló Morvai Krisztina, a Jobbik színeiben megválasztott európai parlamenti képviselő azt hangoztatta, hogy az ügyész már ismeri az írásba foglalt ítéleteket.

A bíróság folyosóján azt kiabálták, hogy „vérbíró”, „gyilkosok”, valamint Budaházy nevét skandálták.

Az ítéletek

A Hunnia-per minden vádlottját bűnösnek találták, akik közül kettő kivételével mindenkit terrorcselekmény büntetésében. A vádlottak 5-12 év közötti fegyházbüntetéseket kaptak, ami elképesztő mértékű. A résztvevőket nyilvánvalóan megdöbbenette az a hír, hogy a román állampolgárságú Sz. Endrét 10 évre ki is tilthatják Magyarországról. Eddig egyébként még soha nem kellett "terrorcselekmény" kapcsán döntenie a bíróságnak.

Budaházy Györgyöt tizenhárom év fegyházra ítélték, feltételesen sem szabadulhat. A közügyektől tíz évre eltiltották. Bűnösnek találták társtettesként elkövetett terrorcselekmény, felbujtóként testi sértés és kényszerítés bűntettében, mindezt bünszervezetben elkövetve.

A vád szerint a Budaházy György által létrehozott Magyarok Nyilai elnevezésű terrorszervezet 2007 és 2009 között erőszakos cselekményekkel próbálta megváltoztatni a kormánypártok politikáját és félelmet kelteni a lakosság egyes csoportjaiban.

Már csak egy kérdés maradt?

"Ha Budaháznak tizenhárom év, akkor mennyi jár a szemkilövetésekért?"

Kisebb rendbontás volt Budaházy ítélete után a Fővárosi Törvényszéken (444): Az MTI szerint kisebb rendbontás zajlott a terrorcselekménnyel vádolt és első fokon 13 év börtönbüntetésre ítélt Budaházy György és társai ellen zajló per ítélethirdetése után a Fővárosi Törvényszéken.

Az ítélet elhangzása után, az ügyész fellebbezésekről szóló nyilatkozata alatt a hallgatóságból folyamatos pfujolás hallatszott, Morvai Krisztina, a Jobbik európai parlamenti képviselője pedig irányított ítéletről beszélt, és azt mondta, hogy az ügyész már előre ismerte az írásba foglalt ítéleteket.

A Budaházyval szimpatizálók elénekelték a teremben a himnuszt és a székely himnuszt. Később a bíróság folyosóján is forró hangulat termett, és

vérbíró-vérbíró, gyilkosok-gyilkosok, majd Budaházyt éltető rigmusok csendültek fel.

A 24.hu a „Budaházy nem ad zsidóknak interjút” hangulatkeltő címmel tett közzé egy bejegyzést. Aztán Budaházy György helyreigazítási kérelmének korrekt módon eleget tett, a címet pedig átírta. Budaházy ugyanis közéleti tevékenysége során sosem alkotott véleményt bárkiről is származása alapján. Szerinte tettei minősítik az embert.

A Magyarok Világszövetsége (MVSZ) közleményben fejezte ki tiltakozását az ítélet ellen: (...)a szervezet megdöbbenéssel értesült arról, hogy a mai napon a Fővárosi Törvényszék „bünszervezetben, társtettesként elkövetett terrorcselekményért” első fokon a feltételes szabadlábra bocsátás lehetőségének kizárásával 13 év fegyházbüntetésre ítélte az elsőrendű vádlott Budaházy Györgyöt, az MVSZ tagját, és hasonlóan súlyos – bár enyhébb – ítélettel sújtotta társait is.

A patinás szervezet közleményében kifejtette: hihetőnek tartja a védelem által megfogalmazott koncepció per minősítést, és annak társadalmi veszélyességére tekintettel tiltakozásra szólítja a törvénytisztelő magyarságot.

Schiffer András, az LMP volt társelnöke és frakcióvezetője közösségi oldalon közzétett bejegyzésében így reagált:

Budaházy tizenhárom év. Mennyi jár a szemkilövetésekért?

A Fejér Szövetség felhívást tett közzé az alábbi szöveggel:

Első felhívás minden jóézésű magyar emberhez! Itt az idő! Most kell megszervezni a felmentésig véget nem érő kiállást Budaházy György mellett! Szabadságot, felmentést Budaházy Györgynek és megérdemelt ítéletet és büntetést a szemkilövőknek!

Tegye, akinek ez a dolga! Lett legyen köztársasági elnök, vagy más közszolga!

Lovas István, a kormányközeli publicista levélben fordult Handó Tündéhez, az Országos Bírósági Hivatal elnökéhez:

Asszonyom!

A Fővárosi Törvényszék első fokon 13 év fegyházbüntetésre ítélte a terrorcsoport vezetésével vádolt Budaházy Györgyöt. Áldozatainak száma: 0.

2016. január 28-án a Veszprémi Törvényszék mind a 15 vádlottat felmentette az ajkai vörösiszap tragédia ügyében, ahol az áldozatok száma 10 volt. A katasztrófát okozó cég történetében Gyurcsány neve is előjött. (...)

A folytatásban pedig a FB-oldalán közzétetteket ajánlotta az OBH elnökének figyelmébe:

2012 januárjával Handó Tünde az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnöki posztjával megkapta azt a jogot, hogy bármely ügyben kijelölheti az eljáró bíróságot, ráadásul egy személyben gyakorolhatja az összes kinevezési, áthelyezési, leváltási és irányítási jogkört is.

Az áldozatokra emlékezve, és az elmaradt társadalmi igazságszolgáltatáson való széles körű felháborodás miatt facebook háttérképemet akkor cserélem le, ha Handó eleget tesz megbízásának vagy távozik a posztjáról.”

Az ön kinevezése után az alkotmányügyi bizottság MSZP-s tagjai “szégyenteljes színjátéknak” nevezte a jelölési folyamatot.

Nem hiszem, ha túloznék, ha kijelentem, ma Magyarországon milliók értenek egyet ezzel az ellenszenves, diktátori gyökerekből kinőtt és szerencsére súlyosan sorvadó párt akkori véleményével.

A legteljesebb undorral:

Lovas István

U.I. Gratulálok, hogy a Bencsik Andrást letöltendő börtönbüntetésre ítélte, Gyurcsány-imádó Cserni János bírót is fontos pozícióba tette.

*A Pethő Sándor alapította polgári napilap, a Magyar Nemzet az ítéletet követő napon öles publicisztikában fogalmazta meg kétségeit *Vagy az ítélet alaptalan, vagy az indoklás hibás* címmel.*

Lándori Tamás publicisztikája mentes minden indulattól, hangulatfokozásra alkalmas fordulatot a fentebb idézettekkel szemben nagyítóval sem találhatunk benne, ugyanakkor megfogalmazza mindazokat a kétségeket, amelyek az ügy kapcsán sokunkat nem hagynak nyugodni:

Mit csinált pontosan Budaházy György a politikusok háza ellen intézett Molotov-koktélos támadások és Csintalan Sándor megverésével összefüggésben? Miért nem döntenek meg a vádat azok a kifogások, amiket tavasszal órákon át sorolt a védelem? A bíróság dolga lett volna, hogy az ítélet indoklásában határozott és egyértelmű választ adjanak, de egyelőre nem tették.

Legtöbben a 2006-os rendőri túlkapások után elmaradt felelősségre vonásokkal állították szembe Budaházy György súlyos elsőfokú ítéletét. Kétségtelenül ennek az összehasonlításnak is van alapja, azonban a keddi ítélethirdetéssel ettől függetlenül, önmagában is akad komoly probléma.

Ki, mit, mikor, hogyan és miért követett el – e kérdéssorra feladata válaszolni egy büntetőeljárásnak. A nyomozati szak még csak keresgéli a lehetséges megoldásokat, gyanít és gyanúsít; a vád tudni vél és bizonyít. A bírósági ítéletben viszont már vagy vitathatatlan feleletet kell adni (legalább a ki? és mit? kérdésekre), vagy be kell ismerni, hogy nem sikerült kideríteni azt, amit az ügyészség akart.

A vád bizonyítása a vádlót terheli. A kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a vádlott terhére. Ezt mondja a büntetőeljárásról szóló törvény.

Rónaszéki László volt belvárosi jegyző és Hiszékeny Dezső egykori angyalföldi alpolgármester korrupciós ügyében is az hozta idén az elsőfokú felmentő ítéletet, hogy – bár egy sor gyanúsabbnál gyanúsabb jel volt – kétséget kizáróan nem sikerült bizonyítani a kenőpénzek kérését, elfogadását.

A fenti ügyekben mindez az ítélet indoklásából tűnt ki a sajtó és mindazok számára, akik nem voltak jelen az eljárás minden momentumánál. Az ítélet kihirdetését követő szóbeli indoklás – az ügytől függően – olykor néhány perc, néha több óra, de a lényege mindig az, hogy a bíróság ismerteti, milyen múltbéli eseményeket lehet igaznak elfogadni, és azok milyen bizonyítékok alapján hozhatók kétséget kizáró összefüggésbe a vádlottal, vádlottakkal. Itt szokták megragadni az alkalmat arra is, hogy a védelem lényeges kifogásainak ellentmondjanak. Ha tudniillik ezek nem volnának cáfolhatók, a bűnösség sem volna megállapítható.

Ennek megfelelően kedden a Hunnia-per elsőfokú ítélethirdetésén azt vártuk, hogy kiderül, a bíróság szerint mit tett pontosan Budaházy, és e következtetésre milyen megkérdőjelezhetetlen bizonyítékok révén jutott.

Erről azonban meglepetésre egy szó nem sok, annyit sem hallottunk. A nagyjából négyórás, vontatott indoklásban volt szó arról, hogy milyen történések képezték a vád tárgyát, ezek büntetőjogi minősítése miatt az, ami, továbbá olyanokra is meglepően hosszan tért ki a tanács, hogy miért nem volt ott egy kirendelt védő egyes nyomozati cselekményeknél, és hogy Budaházy György felesége eltökélten védte férje érdekeit, a házkutatás során pedig rosszul lett, de a rendőrök segítettek neki. De ez kit érdekel?

Mit csinált a vádbeli időszakban Budaházy? Honnan tudjuk, hogy ő szervezte, és csakis ő szervezhette a Magyarok Nyilait? Hogyan kivitelezte ezt? Utasítást adott a támadásokra, vagy meg is tervezte azokat? Mik mindennek a kétséget kizáró bizonyítékai? Nem állítom, hogy a bíróság ezekre a kérdésekre nem tudja a választ, de hogy nem osztotta meg a hallgatósággal, az biztos.

Tavasszal összeszámlálhatatlan órányi védőbeszédben kérdőjelezték meg a bizonyítékokat és sorolták az eljárás törvénytelenységével kapcsolatos észrevételeiket a védők és a vádlottak. A Fővárosi Törvényszék tanácsa most nem cáfolta ezeket tételesen, rájuk – mintha idő híján lenne – annyiban reflektált, hogy „a bizonyítékok hitelességét megvizsgálta a bíróság”, és hogy „a bíróság egyetértett az ügyészség azon álláspontjával”, miszerint a védelem által támadott bizonyítékok felhasználhatóak. Arra már nem jutott elég szó, hogy jogászi szemmel miért azok.

Azt azért a bírónő is elismerte, hogy „a nyomozás nem volt hibátlan és hiánytalan”. Kár, hogy az ítélet szóbeli indoklása sem. Legalábbis abból legkevésbé sem tűnt úgy, hogy itt kétséget kizáró bizonyossággal állunk szemben. Pedig épp az lenne a lényege, hogy abból úgy tűnjön. Talán majd az írásbeli indoklásban.

Budaházy nem tartozik azok közé, akikkel szívesen uzsonnáznék együtt. Ahogy Hiszékeny és Rónaszéki sem. De ha utóbbiaknak járnak az eljárási garanciák, akkor előbbinek is.

Budaházy György nyílt levélben írt arról, hogy az háborítja fel legjobban, hogy egyes médiumok és média személyiségek máris kész tényként kezelik a bűnösségüket, a terrorizmust és már meggy a dolgok parttalan felnagyítása.

Miközben véleménye szerint:

- az ítélet nem jogerős, tehát az ártatlanság vélelme megilletné őket;
- a Magyarországon – még a bíróság által is elismerten – joggyakorlatban még kimunkálatlan terrorizmus tényállásának ítéleti megindokolása igen felületes volt, pedig ennek az ügynek ez a lényege, hisz egyébként kisebb értékű rongálásokról van szó;
- ahogy sajnálatos módon az egész eljárás alatt is a média nagy részében, úgy az ítéletben is csak a vád bizonyítékairól hallhattunk, mintha a terheltek védekezése is csak addig terjedt

volna, hogy ezeknek a törvényes mivoltát vitatják. Kétségtelenül ezt is megtették (ezt még a bíróság is valamelyest elismerte), de voltak védelemnek a vádiratban foglaltakat cáfoló tanúi, a dokumentumaik és a valóság tényeivel való vádirati ellentmondásokra hívták fel a figyelmet, mégis ezek értékelése semmilyen szinten nem történt meg;

- még az sem derült ki az ítélet indoklásából, hogy ő, mint az elsőszámú vádlott melyik vádpontban, mi alapján lett bűnösnek nyilvánítva;

Rengeteg energiám és időm ment rá ezen ügy dokumentumainak feldolgozására, a jogi helyzet átlátására, az ügyben való védekezés felépítésére. És most azzal kellett szembesülnöm, hogy úgy tűnik, ez semmit nem ért, mert akiket azért fizetnek (ügyészek, bírók), hogy az ügyet ugyanígy feldolgozva, az általam felvetettekre érdemben reagáljanak, süketek és vakok.

Nem meglepő, hogy mindezek után rengetegen koncepciósnak vélik az eljáráson túl, az ítéletet is.

Az, hogy ma nekem kell szembesülnöm ezzel a fenyegető helyzettel és nem a Gyurcsány-rezsim által elkövetett terror-felelőseinek, jól rámutat, hová vezetett a rendszerváltás óta folyó mutyi politizálás, a rendre beígért elszámoltatások elmaradása.

Persze nem fogom feladni, küzdök tovább az igazamért minden lehető jogi fórumon. Köszönöm a mellettünk való kiállást mindenkinek, aki megteszi, nagy szükség van rá.

Azért a súlyosan igazságtalan ítéleten való jól érzékelhető, igen széleskörű felháborodás és megütközés mutatja, hogy nem én vagyok ennek a nemzetnek a szemében a terrorista – zárta nyílt levelét Budaházy.

Völgyesi Miklós, a Legfelsőbb Bíróság nyugalmazott tanácselnöke, a dolgozatomban már méltatott Civil Jogász Bizottság korábbi társelnöke a Hír Televízióknak nyilatkozva elmondta, szerinte nem lehet tudni, hogy a bíróság milyen tényállást állapított meg, amire ezt a példátlanul súlyos ítéletet alapozta. Völgyesi Miklós megfogalmazása szerint - sokunkhoz hasonlóan - kíváncsian várja a bíróság szóveges ítéletét, mert nem lehet tudni, hogy miben találták bűnösnek az elítélteket és milyen bizonyítékok alapján.

Pilhál Tamásnak, a Magyar Nemzet publicistájának írása A XXI. század bírói címmel, A Budaházy-per alapján úgy tűnik, az igazságszolgáltatás is véleményműfaj alcímmel jelent meg:

Budaházy György nagyon elrontott valamit. Akkor történhetett a baj, amikor megszületett, és Budaházy Györgynek nevezték el, nem pedig mondjuk Biszku Bélának. Biszku-ként rózsadombi villa, luxusnyugdíj várná, s a haladó baloldal glóriája fényeskedne fölötté egész életében. Sortüzeket rendelhetne el, Nagy Imre és társai elleni ítéletet egyeztetethetne moszkvai elvtársakkal, sürgethetné a bíróságokat, hogy még több ötvenhatos „ellenforradalmárt” küldjenek bitófára. Biszku-ként akárhány embert eltehetne láb alól, soha senki nem kérné számon rajta, hiszen a védett kaszthoz tartozik.

A tömeggyilkosságokért, háborús bűncselekményekért, minősített hazaárulásért legfeljebb két év – három esztendő próbaidőre felfüggesztett – börtönt kapna élete alkonyán, de azt is csak azért, hogy a népet lecsendesítsék vele, ne zajongjon folyton az elsikkasztott rendszerváltás miatt. Steiner Gábor bíró mondaná ki fölötté ezt a „szigorú” ítéletet arra hivatkozva, hogy nincs elég bizonyíték, rossz a vádirat. És Ruzsás Róbert ítésznél is megfordulna a Fővárosi Ítéltáblán, aki mondvacsinált eljárási hibákra hivatkozva újra első fokra utalná vissza a büntetőügyét, hadd teljen az idő. (Az mellékes, hogy utóbb a Kúria majd törvénytelennek minősíti Ruzsás döntését, és gyakorlatilag jogi analfabétának minősíti a taláros embert – mint mindig, ennek sem lesz semmilyen következménye. A törvénytelen új eljárás folytatódhat, Ruzsást nem rúgják ki páros lábbal, emberünk pedig időt nyer, hogy békésen szenderülhessen át a túlvilágra.)

Milyen érdekes! Ha bizonyos ügyek avatott bírákhoz kerülnek, a legapróbb eljárási aggály is óriásivá terebélyesedhet. Ám vannak olyanok, amelyeknél a bíró szemét majd kiszúrják a törvénytelen séggek, visszaélések, mégis átsiklik fölöttük. Mint Budaházy esetében, akit kedden a Fővárosi Törvényszék tizenhárom év fegyházra ítelt a Magyarok Nyilai nevű szervezet 2007 és 2009 közötti merényletei miatt. Kenéz Andrea bíró az elsőfokú ítélet kihirdetésekor maga ismerte el, hogy számos jogsértést követtek el a nyomozók: például nem derítették ki minden esetben, kik voltak az elkövetők, a vádiratot nem sikerült előírászerűen összeeszkábálniuk, a titkos információgyűjtést azután is folytatták, hogy megkezdődött a nyomozás – holott ezt törvény tiltja –, a másodrendű vádlottat kizárták a lakásából a házkutatás idejére s a többi. Ám Kenéz szerint mindez nem számít: akkor is törvényes az eljárás, ha tele van törvénytelenséggel. Vagy ott van a Magyarok Nyilaiba beépült (beépített?) Benkő György, aki körül a bíró szerint is rengeteg kérdőjel maradt, ám „a titokgazda joga és kötelessége feloldani a gátakat”, hogy a bíróság megtudja, ki a csuda ez az alak valójában. És az sem számít, hogy Benkő folyamatosan provokálta a vádlottakat, mivel az általa – ugyancsak törvénytelenül – készített hangfelvételek jók voltak, a bíróság aggály nélkül fölhasználta őket. Kenéz nem állt le kukacoskodni („steinerkedni”) a jogszabályokkal.

Azért is átkozhatja a sorsát Budaházy György, hogy nem Gyurcsány Ferencnek született. Gyurcsányként központilag szervezett adathamisításokkal, szisztematikus hazudozással nyerhetne választást, s még azután sem vonnák felelősségre, hogy mindezt egy kiszivárgott hangfelvételen maga beismeri. A csalárdságait leleplező beszéd ellen jogosan tiltakozókat simán szétverethetné, szétlövethetné mamelukja, Gergényi Péter vezényletével, akit érdemeire tekintettel rövidesen kitüntetnének. A szemkilövetésekért, több tucat ártatlan ember meghurcolásáért, a koncepciók eljárásokért egyiküket sem vonnák felelősségre. Gergényi ugyan kapna egy kis felfüggesztetet, amiért nem védte elég ügyesen a tévészékházat, aztán annyi. Terrorcselekmény miatt sem indulna nyomozás, hiába bizonygatnák jogászok: 2006 őszén az állam szándékosan, a lakosság megfélemlítésére alkalmazott erőszakot, hogy a tüntetők hazakotródjanak. Ha Budaházy Gyurcsánynak születik, tudná, hogyan kell mindezek után kormányokon átívelően védve maradni. Azt viszont talán még Gyurcsányként sem értené, miért írja róla a Népszabadság 2016. augusztus 31-én: „az viszont faktum, hogy a »szemkilövetős« Gyurcsány a legkisebb veszélyt sem jelentett a demokráciára”.

Ha Biszku és Gyurcsány nulla évet kap, Budaházynek hogyan juthat tizenhárom – annyi, amennyi transzírozós gyilkosoknak? Nem tudom. Rég leszoktam róla, hogy igazságszolgáltatásnak nevezzem, ami a bíróságokon folyik. Kedd óta úgy gondolom, a jogszolgáltatás címke is erős túlzás. Inkább publicisztika az is, véleményműfaj. A csűrhető-csavarható jogszabálydíszletektől mit sem zavartatva egyik bírónak ez a véleménye a vádlottról, a másíknak pont az ellenkezője. Némi túlzással csak a jó szerencsén múlik, hogy ugyanaz a személy életfogytot kap-e vagy milliós kártérítést. Kár, hogy a XXI. század bírói nem ismerik Petőfitől a XIX. század költőit: „Ha majd a jognak asztalánál / Mind egyaránt foglal helyet...”

Szikinger István, Budaházy György védője az Echo TV-ban cáfolta azt a bírói érvelést, miszerint rongálással meg lehetne valósítani a terrorcselekményt, valamint azt is kifejtette, hogy a bíróság nem indokolta, mi köze a cselekményekhez Budaházy Györgynek, pláne nem bizonyította.

A kvótáról szóló népszavazás kampányelemeit is felhasználták Budaházy György és társainak szimpatizánsai, hogy felhívják a közvélemény figyelmét az igazságtalanságra:

2016 szeptemberében a Heti Válasz címdalán foglalkozott a magyar terrorváddal. *Az iszlamista terrorra szabott büntetőtörvény miatt sorra születnek az irracionális bírósági döntések. Így lesz a bankrablóból terrorista, és rónak ki 13 évet Budaházy Györgyre egy olyan "terrorsorozatért", amelynek nincs sérültje* - írja Élő Anita, a lap publicistája.

A Heti Válasz Póta Péter bíróra, a Fővárosi Törvényszék szóvivőjére hivatkozva közzétette, hogy Magyarországon 2003 óta mintegy 20 terrorcselekménnyel kapcsolatos ítélet született, és több ügy van folyamatban.

Az újság tételesen kitér azokra a kapitális hibákra, amelyeket a nyomozás során követtek el, idézve a bírónőt, aki egyebek mellett az alábbiakat mondta: *"(...) a nyomozás nem volt hibátlan és hiánytalan, de alapjaiban rendítené meg az igazságszolgáltatást, ha az lenne a kiindulási alap, hogy hamisított bizonyítékok kerülnek a bíróság asztalára"*.

A Heti Válasz publicisztikája szerint a kiszabott büntetés aránytalan, ugyanis az leginkább a különös kegyetlenséggel elkövetett, előre kitervelt gyilkosságokéhoz hasonlítható.

Az elméletileg közszolgálati feladatokat ellátó Duna TV a Kékfény című műsorában jelentkezett az elsőfokú ítélet kapcsán egy összefoglaló anyaggal, amelyben számos valótlanságot és pontatlanságot állítottak.

Hogy honnan vették azt, miszerint 400 jelentkezőből lett kiválasztva valamiféle kemény mag, azt nem tudni. Ezzel szemben a tény az, hogy semmiféle kiválasztásra nem került sor. Ezt pedig azért állítom ilyen bizonyossággal, mert ilyesmi a bírósági eljárás során nem bizonyosodott be, de az ítéletben sem lett említve.

Nem derült ki az sem, miből gondolták a műsor szerkesztői, hogy anonim telefonok kerültek elő, mindenesetre a tény az az, hogy ilyesmiken való kommunikáció nem bizonyosodott be. Sőt! Azok a vádlottak, akik ismerték egymást, a híváslistáikból láthatóan a saját nevükön lévő mobiltelefonjaikon kommunikáltak.

Bár a Kékfény stábja szerint a molotov-koktélos cselekményeknél a tűz továbbterjedésének reális lehetősége volt, ellenben a tűzvizsgálati szakértő egy esetben sem állapította meg a közveszély okozást, vagyis a tűz továbbterjedésének reális lehetőségét. Ezért is volt a vádiratban mindenhol rongálással elkövetett terrorcselekmény és nem közveszély okozással elkövetett.

A cselekményekhez köthető közleményeket nem lehet a "csoporthoz" kötni. Bár szemlátomást valamiért ezt szeretné a Kékfény stábja. És akkor jöjjenek megint a tények: az említett közleményekről nem derült ki az eljárás során, hogy azokat ki fogalmazta és adta ki, vagyis nem lehet azt kijelenteni, hogy a „csoport” adta volna ki. Sőt, a nyomozóhatóság látványosan nem

igyekezett kinyomozni egyszer sem a közlemények kiadóját, vagy az interneten működő, magát a Magyarok Nyilai hivatalos honlapjának nevező magyaroknyilai.info üzemeltetőjét.

A sort hosszan lehetne folytatni a Szilvász György lesencefalui nyaralójánál talált „pokolgép” történetével, hogy a Benkő György-féle hangfelvételek megegyeznek a lehallgatott telefonbeszélgetések és a megfigyelt e-mailek tartalmával, hogy Csinatalan "Hunnia katonáiról" nyilatkozott stb. stb.

Nem tudom, tippelgetésekbe pedig nem bocsátkoznék annak eldöntésére, hogy az ismert és méltán népszerű műsor készítői véletlenül hibáztak gyakorlatilag minden második mondatban, vagy a televíziónézőket szerették volna meggyőzni a valótlanágaikkal. Budaházy György értesüléseim szerint már kérte a helyreigazítást. Ha nem rosszindulat és aljas indok vezette a Kékfény stábját, akkor rövidesen helyt adnak a kérésnek.

A hazugság barométer csúcstartója a hazai sajtó képviselői közül minden bizonnyal a Blikk nevű bulvárlap lett, amely "Elismerte a támadást Budaházy" címmel számolt be a koncepció elemekkel tarkított eljárásról.

A Blikk kizárólag a vádról tudósított a per kapcsán, a védőbeszédet az újságírójuk nagyvonalúan elengedte a füle mellett. Ennél is súlyosabb az „Elismerte a támadást Budaházy” és „Budaházy a tetteket elismerte” cím és cikkben szereplő fordulat, amely egyértelműen valótlan, és azt a látszatot keltik, mintha Budaházy elismerte volna a terhére rótt cselekményekben vagy azok bármelyikében a bűnösségét, csak azt vitatná, hogy ezek terrorcselekmények.

Ezzel szemben az igazság az az, Budaházy az egész eljárás során következetesen hangsúlyozza az ártatlanságát. Ráadásul a Blikk tudósításában egy olyan nappal idézi Budaházyt (május 20.), amely napon konkrétan meg sem szólalt a bíróságon, mert végig az ügyvédje beszélt aznap.

A történeti áttekintés során kitértem az 1848-49-es szabadságharcra, ám nem említettem Deák Ferencet, a '48-as kormány igazságügy-miniszterét. A haza bölcsének elhíresült mondása most idevág, akár ma is mondhatta volna a sajtóban megjelent hazugságokról: *Ha tőlem függene, a sajtótörvénynek csak egy paragrafusa volna: hazudni nem szabad!*

Puzsér Róbert közíró az N1TV K.O. című adásában rendkívül túlzónak nevezte az ítéletet, amelyhez foghatót emberölésért szoktak kiszabni. Puzsér kifejtette azt is, szerinte nincs magyar terrorizmus.

Az ítélet kapcsán egyébiránt nyilatkozatdömping volt. Urbán Flórián, az Újpest és a magyar válogatott labdarúgója arccal és névvel kiállva igazságtalanságnak nevezte azt, de a Gyurcsány Ferenc vezette Demokratikus Koalíció például üdvözölte.

Csókay András idegsebész, agykutatónak az ügyvel kapcsolatos véleményét a Magyar Nemzet hozta:

(...) Isten nem büntet soha, a bűn magában hordozza a büntetést. Igen, kell átmenetileg kerítés, hogy szabályozottan befogadhassuk azokat, akik a kereszténység által ihletett alkotmányunkat, törvényeinket elfogadják, és ezt mi döntjük el, ne Brüsszel. Szó sincs arról, hogy mi nem akarunk befogadni. De ugyanennek a törvényi rendszernek igazságosnak kell lennie azokhoz is, akik a borzalmas kommunista ideológia ellen felhevültebben harcoltak, mint az átlagpolgár.

Prémium kategóriás munkaruhák és munkavédelmi lábbelik szállítás akár 48 órán belül

AKTUÁLIS » Belföld » Elismerete a támadást Budaházy

Elismerte a támadást Budaházy

52 perce

BEISMERTE

TÁRGYALÁS

BUDAHÁZY GYÖRGY

BUDAPEST

Tárgyalás- Az M7-es új 20 kilométeres szakaszának építésén /Fotó: Weber Zsolt

Véni...
újság...

Senkit nem öltek meg, senkinek nem nyomták ki a szemét Budaházyék. A 2006-os szabadról lehetnek, Budaházy Györgynek meg 13 év fegyház? Megőrültünk? 1 bírósági ítélet? Reméljük, csak egy ottragadt kriptosztálinista. Elvadult lelkű gyilkosok kapnak kegyesen, és mi, orvosok is szabadról vagyunk, pedig eltérjük, hogy akár a melletti műtőben napi 3-5 gyermeket legyilkoljanak. Sőt, fizetésemelést kérünk, amit a kormány szabad ad. Megbolondultunk? Fizetést sem lenne szabad adni, hogy ezt elviseljük, nemhogy... lést!

"Csakhogy Budaházy György tényleg elkövette azokat a cselekményeket, amelyekkel megvádolták" – írta a Népszava online felületén Szász Tibor ábrándozik a Népszava. A valótlan tényállításra Budaházy felhívta a figyelmüket, hiszen ilyen még jogerős bírói döntés nem állapított meg, ő pedig következetesen tagad. Így minimum az Alaptörvény és a büntetőeljárásról szóló törvény szerint is ártatlan. Kisvártatva a Népszava kiigazította az elképesztő megfogalmazást, így most már a „Csakhogy Budaházy György az elsőfokú, nem jogerős ítélet szerint tényleg elkövette azokat a cselekményeket, amelyekkel megvádolták” verzió olvasható.

A Hír Televízió Csörte című műsorában a résztvevők valótlanul állították, hogy Budaházy György és 16 másik személy ellen folyó eljárásban a terhünkre rótt cselekmények vagy azok egy részének az elkövetését beismerték.

Nem lehet eleget hangsúlyozni, hogy Budaházy és a többi vádlott is az egész bírósági eljárás során tagadta bűnösségét ezekben a cselekményekben. Olyan sem volt soha, hogy Budaházy házi őrizete alatt maszkban szónokolt volna valamilyen rendezvényen, de a rendőrség ezt hagyta (ahogy ezt Nagy Ervin állította). Sajnos ezúttal úgy ültek le az illetékesek állást foglalni, hogy nem tájékoztak.

Budaházy: Megint mindent ugyanígy csinálnék (MNO): *A nemzeti ellenállás meghatározó szereplőjének tartja magát, és meleg szívvel gondol a 2006 őszi kezdődött tiltakozásokra Budaházy György. Mint a vállalkozó-hagyományörző elmondta, most is ugyanúgy csinálna majdnem mindent, az ellene zajló, általa koncepciósnak tartott per és a súlyos elsőfokú ítélet ellenére nem gondol a börtönre.*

Budaházyval egy korábbi cikkünk kapcsán beszélünk, amelyben azt vettük sorra, hogy mi történt az elmúlt tíz évben a 2006-os őszi tüntetéssorozatok főszereplőivel. Az írás megjelenése után az elsőfokú bíróság által terroristának minősített és tizenhárom év fegyházbüntetésre ítélt férfi levélben kereste meg szerkesztőségünket, nehezményezve cikkünk tartalmának bizonyos részleteit. Ezeket azóta tisztáztuk vele, de ha már így adódott, fel is tettük.

„Nem kitalált, légből kapott cselekményekről szólt a bírói eljárás, abban az értelemben azonban igenis koncepciósnak a per, hogy mindezt terrorizmusként kezelik, és hogy már az elejétől az én nyakamba akarták varrni. Erre bizonyítékom is van” – mondta kérdésünkre Budaházy. 2008. február 19-én egy berendelt tanú, aki nem Budaházyékra vallott, később elmondta: az őt kihallgató Gulyás Imre (BRFK-osztályvezető, azóta a Vizoviczki-ügy vádlottja) azt mondta neki, hogy őt biztos Budaházy György küldte be a rendőrségre, hogy vezesse félre őket.

Semmit sem bánt meg

Arra a kérdésünkre, hogy mit csinálna másképp, ha újra 2006 őszi találná magát, a vádlott azt válaszolta: az elmúlt tíz évből több mint hetet az eljárással töltött, ezen szívesen változtatna, de az azt megelőző háromra jó szívvel gondol vissza mint olyan időkre, amikor megmutatta a magyar nemzet, hogy bármilyen pofátlanságot nem tűr el magával szemben.

Hozzátette, örül, hogy részese lehetett ennek az időszaknak, és egy-két dolgot leszámítva ugyanúgy részt venne az ominózus eseményekben ma is.

Kérdeztük arról is: számol-e azzal, hogy fegyházba kerül, és hogyan vészeli majd át a hosszú éveket a rács mögött. Mint mondta, egyelőre az elsőfokú ítélet megváltoztatására koncentrál.

Kicsit csalódott a Jobbikban

Budaházy elmondta, sosem várta a Jobbiktól, hogy teljes mellszélességgel mögötte álljon, ahogy ő sem állt mögöttük teljes mellszélességgel soha, mert a pártokban nem bízik. Mégis sok esetben hiányolta a Jobbik vezetőit, akkor, amikor – mint mondta – minden radikálisnak vállvetve kellett volna kiállnia: ilyen az amnesztia kérdése is, hiszen még ma is van, akit a tévéostrom miatt küldenek húsz hónapra börtönbe.

„Viszont Toroczkai Laci barátomtól elvárom, hogy kiálljon értem, értünk, akkor is, ha már ő is a pártokrácia része. De azt hiszem, ezt ő is így gondolja” – tette hozzá.

Budaházy forradalmár?

„2006 őszén felkelés tört ki, amely nem tudott igazi forradalommá szélesedni, mégis forradalmi jelleget öltött a társadalmi hangulat. Kialakult egy nemzeti ellenállás is.

Én ennek a nemzeti ellenállásnak meghatározó szereplője voltam, ezt fenntartom”

– szögezte le Budaházy György.

3.3 Tények a Hunnia-ügyről

2007 végére a magyar társadalom többségével már szembekerült Gyurcsány-kormányzat újabb ellenséges lépésre szánta el magát. Egy olyan egészségügyi törvényjavaslatot akart mindenáron megszavaztatni az Országgyűlésben, amivel az ország 70-80 %-a nem értett egyet. Ez széleskörű társadalmi felháborodást és tiltakozást váltott ki, még a köztársasági elnök is - ezt érzékelve - egyszer visszadobta a javaslatot, ennek ellenére Gyurcsányék áteröltették. Végül népszavazással kellett az átokfutásuknak véget vetni.

Ezzel a témával kapcsolatban vannak az ügyben szereplő olyan cselekmények, amelyek politikusok ingatlanainak megrongálásairól szólnak.

3.3.1 Hiller István házára való rálövés

Időpont: 2007. december 13. és 17. között valamikor.

Cím: 1205 Budapest, Sas utca 10.

Hiller István házának emeleti hálósobájában 2007. december 17-én hétfőn délelőtt vette észre a takarítónő, hogy a teraszajtó üvegén és a teraszablak keretén, valamint a belső csipkefüggönyön lövedék által ütött lyukak vannak. Az egyik lövedék továbbmenve a plafonba hatolt, a másik pedig a ruhásszekrénybe, ahol több ruhát is átlukasztott, majd leesett az egyik polcra. A terasz ajtót és ablakot kívülről fedő redőny sértetlen volt (a teraszra két hálósoba is nyílik, a házzal szemben állva a jobb oldali Hiller és felesége hálósobája, erről a szobáról van szó). A helyszínelők a lakóépület előtti járda és az úttest közötti füves padkarészen a hó alatt találtak egy darab réz lőszerhüvelyt. A hüvely 9 mm Luger R-P fenékjelzésű, elműködtetett gyutacsú, 9 mm-es kaliberű, Para típusú lőszer hüvelye volt. Megállapították, hogy a lövés leadásának helye az úttest közepvonalán volt, ami viszont legalább 4 méterre van a hüvely megtalálási helyétől, ráadásul, ha onnan a ház felé tartjuk a pisztolyt, a hüvely teljesen másfelé is repül, nem a füves padkarész felé.

Hiller István a feleségével 2007. december 13-án Bécsbe utazott, akkor még állításuk szerint nem volt ott a sérülés a teraszajtón. December 16-án, vasárnap késő délután értek haza. Hiller még elment ugyan este egy rendezvényre, ahonnan csak 22 óra körül érkezett meg, de a feleség késő délutántól kezdve folyamatosan otthon volt. Állításuk szerint a terasz redőny elutazásuk ideje alatt végig fel volt húzva, azt 16-án este 22 órakor engedte le Hillerné, és csak a takarítónő húzta azt fel utána 17-én délelőtt. Ebből az következik, hogy a lövéseket 16-án 22 óra előtt kellett leadni a házra, mert ha utána történt volna, az ajtó előtti redőny is át lett volna löve.

Csak hogy 16-án késő délutántól másnap reggelig Hillerék nem vettek észre semmit a hálósobájukban, nem vették észre a lyukakat az ajtón és a függönyön, a földön lévő üvegtörmelék

és a lövedékekből származó fémdarabokat, valamint a lyukat a szekrényen és benne lévő ruhákon, amely nyomokat a 17-én délelőtt a szobába lépő takarítónő egyből meglátta. Bár Hiller ezt a „vaksiságukat” elképzeltetők tartotta, viszont valójában elég életszerűtlen! Emiatt is az első rendőri jelentések 17-én kora délelőtre tették a cselekmény elkövetésének idejét.

A takarítónő vallomásában még elmondta, hogy sáros nyomokat látott az utcafronti házfalon, mintha valaki lecsúszott volna a falon, vagy mintha fel akart volna mászni oda, továbbá voltak ilyen sáros nyomok a kerítés külső és belső felén is.

Az ingatlanban 168.930 Ft kár keletkezett.

A vádirat S. József II. rendű vádlottat és ismeretlen társát határozza meg elkövetőkként. Lássuk mi alapján:

Alapvetően itt is S. József Benkő Györgynek való hősködése a kiinduló pont. Azt állítja a hangfelvételen, hogy ő adott le a Hiller István házára R. Krisztián XVII. rendű vádlottal kettő vagy három lövést. Hogy ez mikor volt, azt már úgy sakkozza ki nagy nehezen, hogy 2007. decembere. Hozzáteszi még, hogy akkor eleve "két történetről volt szó", mert ment egy "másik brigád a Kókához", sőt, a Kóka villa megtámadása után egy lány, aki a sofőr volt, még hazafelé egyedül elment Avarkeszi Dezső képviselő házához, és arra is rádobott két Molotov-koktélt, vagyis pontosan azt adja elő, ami a médiában megjelent Magyarok Nyilai közleményben is volt. Csak-hogy Avarkeszi Dezsőnél nem történt semmiféle cselekmény akkor, amit az elkövetők közé tartozó személy nyilván tudna.

Egy másik felvételen az "eleve eldöntött két helyszín" helyett már úgy adja elő, hogy az elkövetés napján találta ő ki, hogy elmegy a Hiller házához, mert ő is ment volna a Kókához, de oda túl sokan lettek és ezért felhívta R. Krisztiánt, hogy menjen vele Hillerhez.

Ezzel kapcsolatban Soós vallomásában az szerepel, hogy mikor a Szilvásy nyaralója elleni támadás miatt Lesencefalura mentek kocsival (hogy a Szilvásyféle sztorija hány sebből vérzik, arról egy külön elemzésben lehet olvasni), akkor mondta a kocsiban S. József, hogy a Hiller házára való rálövés után igazoltatták őket a barátjával a rendőrök, és a barátja – akinek a nevét S. József nem mondta – nagyon nyugodtan viselkedett. És Soós ebből következtet arra, hogy S. József lőtt Hiller házára.

Ehhez képest van egy olyan gyanúsítottai vallomása is, ahol meg azt állította, hogy "beszélgetésekből vált egyértelművé" számára, hogy a csoportjuk követte el ezt a cselekményt, de konkrét elkövetőket nem tud mondani. Szóval valószínűleg ez az "autóban hallott" megerősítő sztori is kitalált.

F. R. Zoltán visszavont nyomozati vallomásában semmi nincs ezzel a cselekménnyel kapcsolatban.

A megtalált 1 db lőszerhüvelyről a fegyverszakértő azt állítja, hogy az S. József II. rendű vádlottól lefoglalt pisztolyból származik, viszont a hálósobaszekrényből előkerült löszert nem tudták ehhez a fegyverhez kötni a szakértők, a plafonba fúródott löszert onnan ki se szedték.

Van még továbbá 2007. december 15-én este fél tíz körül egy cellainformációja S. Józsefnek a Hiller ház környékén található Kossuth Lajos utca 86. szám alatti átjátszóállomásról. A Kossuth Lajos utca egyébként egy forgalmas főútvonal a környéken, számos busz is jár rajta, miért ne járhatott volna akár arra valamiért, de mehetett akár a még forgalmasabb közeli Nagykörösi úton is, akkor is felcsatlakozhatott a telefonja erre az átjátszóóra. Már csak azért is, mert ugyanezen a napon pl. Benkő Györgyöt is hívják ugyanezen az átjátszóállomáson keresztül.

R. Krisztián végül valamiért nem lett megvádolva ezzel a cselekménnyel. Egyébként meg ha ezekből indulunk ki, amik itt szerepelnek, akkor ez a cselekmény is inkább kifelé mutat a vádlotti körből, mint befelé, hisz R. Krisztián még a vádirat szerint sem része az állítólagos csoportnak, ő csak S. József ismerőse, más nem is ismerte őt, és ő se másokat a jelenlegi vádlottak közül. Lehet, hogy pont ezért nem is vádolták meg, hogy ne gyengítsék ezzel is a cselekményeknek az általuk megvádolt személyi kör általi elkövetőségét.

3.3.2 Kóka János házának megtámadása

Időpont: 2007. december 15. szombat 24:00

Cím: 1121 Budapest, Normafa utca 45.

2007. december 15-ről 16-ra virradó éjszaka éjfél körül 3 db Molotov koktél dobtak Kóka János épülő villája – Normafa utcával átellenes oldalán lévő – még burkolatlan teraszának aljzatbetonjára. Két koktél a teraszajtó-, a harmadik a fal tövébe esett, mely helyeken kormozódás keletkezett. A koktélok tüzeit a zajra felfigyelő éjjeli őr egy 2 literes kólás üvegnyi vízzel eloltotta. Az elkövetőt/ket nem látta. A rendőrséget csak másnap értesítették. Az esetleges lábnyomokat addigra a frissen esett hó befedte.

Valamilyen konkrétan az elkövető/k személyéhez köthető nyom a helyszínről nem került elő. A kormozódással 685.310 Ft rongálási kárt állapítottak meg, de csak utólag, Kóka elmondása alapján. Ez lényegében Kóka hatalmas teraszajtója és teraszablaka, ugyanis elszámolta ezek egész költségét, miközben már az éjjeli őr is megjegyezte nyomozati vallomásában, hogy az építkezés során már eldeformálódott a tolóajtó, ezért nem is nyitogatták, a kilincset is leszerelték róla.

16-án este 19:14-kor megjelent a Kuruc.infón egy aláírás nélküli – tehát nem a Magyarok Nyilai által vállalt – közlemény, hogy szombatról vasárnapra virradó éjjel figyelmeztető akciókat hajtottak végre nemcsak Kókánál, hanem Hillernél és Avarkeszi Dezsőnél is, hogy a 17-i szavazáson a képviselők a „Nem” gombot nyomják meg. Az ugyan nem derül ki a közleményből, hogy milyen témában kellene a képviselőknek NEM-mel szavazni, de mivel több más ügy mellett 17-én volt az abban az időben nagy társadalmi ellenállást kiváltó egészségbiztosítási törvénynek is a végszavazása, ezért a hatóság feltételezte, hogy erre utaltak a közleményben. Sem Hiller, sem Kóka nem hozta közvetlen összefüggésbe a bíróságon a támadásokat az egészség-

biztosítási törvénnyel. Az elkövetés idején náci feliratok jelentek meg Kóka ingatlanának környezetében, amit Kóka is esetleg összekapcsolhatónak vélt a cselekménnyel. Viszont az ilyen mik felfestése idegen Budaházytól.

A közlemény kiadóját nem nyomozták ki. Avarkeszinél nem történt semmi.

December 17-én több fontos kérdésben is volt zárószavazás az egészségbiztosítási pénztárak témáján kívül: a balti országokkal vízum kiadás és biometrikus adatgyűjtés kérdésében való megállapodásról, a 2008-as költségvetésről, a lisszaboni szerződés ratifikálásáról, a tandíj - vizitdíj - kórházi napidíjjal kapcsolatos népszavazásról, a katonák jogállásáról-, az elektronikus hírközlésről-, a választási eljárásról-, az önkormányzatokról-, a közúti közlekedési előéleti pontrendszerről-, a büntetőeljárásról-, a rendőrségről szóló törvények módosításáról, továbbá a bejegyzett élettársi kapcsolatáról, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról és a Köztársaság tér 27. alatti ingatlan eladásának számvivőszéki vizsgálatáról. Ez 14 jelentős téma. Vajon melyikre kellett volna NEM-et mondani?

Kóka János villájánál a rendőrség 16-án napközben ott helyszínel. A Kuruc.infón aznap este megjelent közlemény kapcsán, talányos dolog, hogy a radikális portálok onnan idején 24 órában rajta csüngő titkosszolgálatok, rendőrségi nyomozók, miközben aznap még helyszínelni is kellett az egyik elkövetési helyen, tehát komolyan vehető volt a közlemény, mégsem jelezték Hiller miniszternek, hogy ez és ez jelent meg és nála volt-e valami, merthogy Hiller állítása szerint nem szóltak neki. Ugyanaz a tanú, aki Csintalan Sándor bántalmazása kapcsán-, a Kóka villa elleni cselekmény kapcsán is mind a nyomozás során, mind a bíróságon a jelenlegi vádlottaktól különböző személyekre utalt ezen cselekmény elkövetőjeként.

A vádirat Budaházy György I. rendű vádlottat és ismeretlen társát határozza meg elkövetőkként, persze ezt is kizárólag állításokra alapozva. Ez azért is különösen érdekes, mert eleinte F. R. Zoltánt gyanúsították ennek elkövetésével és Budaházyt pedig azzal, hogy "utasítást adott" az elkövetésre.

Lássuk milyen alapokon áll ez a vád. S. József ezzel kapcsolatos hangfelvételeken való menőzése már részben szóba került. Azt lehet ehhez még hozzáfűzni, hogy elsöre úgy adja elő, hogy oda "két srác ment meg egy lány volt a sofőr". Aztán egy következő alkalommal már azt mondja, hogy a "battai vegyész gyerek, a Gyuri, egy Imi nevű tanárember, aki a vasasban bokszolt, meg a szőke hajú Bea, aki a sofőr volt" ezek voltak a Kókánál, ami ugye így már négy fő az elsöre mondott hárommal szemben.

Soós annak ellenére, hogy a megtörése utáni első gyanúsítottai vallomásában azt mondja, hogy tudja kik követték el a Kóka villa elleni támadást, itt ugye nem mondja meg (ez volt a bizonyos "szerződés vallomás"), később meg azt mondja, nem tud semmit az egészről.

F. R. Zoltán elmondta a bíróságon, hogy eleinte a nyomozók azt állították, hogy van egy videofelvétel, amin látható, ahogy ő a XIV. rendű női vádlott mellett ül egy autóban a Kóka villa elleni támadás idején, még a "szemüvege is látszik". Ehhez képest ilyen videó sehol nem található a nyomozati anyagban (egyébként a nem létező videofelvételekre hivatkozással való beugratási kísérlet is visszatérő elem volt a gyanúsítottak zsarolásánál a nyomozás idején).

Mivel ezt a cselekményt semmiképpen nem akarta bevállalni – mondván, hogy egy miniszter elleni cselekményről van szó, akinél ráadásul jelentős károk keletkeztek (legalábbis ahogy neki előadták) –, ezért hogy kiejtsék belőle, rá kellett vallania másvalakire a dolgot, így adódott Budaházy, ha már S. Józsefnél is szóba került a "Gyuri". A három-négy fő közti S. József féle ellentmondást úgy próbálták kiküszöbölni, hogy F. R. Zoltán azt "hallotta egyszer Budaházytól", hogy a Kóka elleni akcióra az Imre "klumpás cipőben jött és ezért elküldte". A megnevezett és a bíróságon tanúskodó L. Imre cáfolta, hogy neki az elkövetéshez bármi köze lett volna, sőt azt is, hogy egyáltalán Budapesten lett volna akkor, hisz Egerben tanult és ráadásul vizsgaidőszak is volt. Hogy mi az a "klumpás cipő", arról ötlete se volt (ahogy valószínűleg a világon senkinek).

A nyomozóhatóság által Sz. Endre III. rendű vádlottként azonosított "battai vegyész" valamiért nem lett megvádolva ezzel a cselekménnyel. A XIV. rendű női vádlott már nem volt ilyen szerencsés.

Soós a bíróságon nem hozta összefüggésbe a Hiller és Kóka elleni cselekményeket az egészségügyi törvényről való szavazással. Ez annak fényében, hogy az ügyészség vádja pont ezt teszi, azért látványos tájékoztatatlanság egy állítólagos "csoporttagtól".

A hangfelvételen is Benkő az, aki felveti, hogy ezek a cselekmények a társadalombiztosítási szavazás miatt voltak-e, S. József csak ráhelyesel

3.3.3 Hat MSZP politikus ingatlanának egy éjszakán való megtámadása

Időpont: 2008. február 7. csütörtökről, 8. péntekre virradó éjjel

2008. február 10-én több médiumnak eljuttatott üzenetben vállalta magára a Magyarok Nyilai a cselekményeket azzal, hogy azok „emlékeztessenek minden hazaárulót arra, hogy hol a nem gomb”. A közleményben nem szerepel, hogy konkrétan milyen kérdésben kellene a „NEM” gombra koncentrálni, de mivel ekkoriban volt az egészségügyi törvénynek a másodszori megszavazása, ezért a hatóság ezeket a cselekményeket is ahhoz kapcsolta. A közlemény kiadóját nem nyomozták ki.

Mivel egy éjszaka történtek a cselekmények, logikusan feltételezte a hatóság, hogy az elkövetők tudtak egymásról és összehangoltan cselekedtek.

Egyébként szinte mind a hat sértett beszámolt az eljárás során az ebben az időszakban öt ért telefonos, sms-es fenyegetésekről, többen „fehér poros” levélküldeményről is.

3.3.4 Gödi rongálás

Cím: 2131 Göd, Erzsébet u. 26.

Sándor István és felesége 2008. február 8-án 1:20 körüli időben zajokra lettek figyelmesek, illetve hogy a ház előtt lévő tujafa meggyulladt. Sándor kiment és észrevette, hogy a kertben több helyen tűz keletkezett. Az utcában lévő heves kutyaugatásra felébredt szomszédjával vízzel és lapáttal eloltották a tüzeket.

A kertben 4 db Molotov-koktélt találtak. Az egyik a ház tövébe volt összetörve, a falat is bekormozta és a balra mellette lévő ablak szúnyoghálóján is volt egy 25-30 cm es lyuk, ami Sándor szerint a koktél „ablaknak csapódásától” keletkezett, de valószínűbb, hogy csak a repülő koktélból kifröccsent égő benzintől, mert az ablaknak nekicsapódó koktél sokkal nagyobb égésnyomot hagyott volna és az ablakot is berepesztette volna. (Végül a vádiratba persze Sándor verziója került bele.) A kert különböző részein találtak még két összetört meg egy épp Molotov-koktélos üveget. Kérdés, hogy a sima földre esett üvegek mitől törtek össze, talán Sándorék szétverték őket a lapáttal oltás közben? Mindenesetre ez nem derült ki.

A helyszínelők a ház előtt az úttesten találtak még egy öngyújtót.

Valamilyen konkrétan az elkövető/k személyéhez köthető nyom a helyszínről nem került elő. Összesen 19.300 Ft rongálási kár keletkezett.

A vádirat a S. József II. rendű vádlottat és ismeretlen társait határozza meg elkövetőkként. A bizonyíték itt is S. József Benkő Györgynek való henegeése. Azt adja elő, hogy a cselekményt két újonccal hajtotta végre. Már ez érdekes, mert a vádirat szerint a vádlotti kör által alkotott

csoport 2007. nyara óta volt együtt, eszerint S. József nem ebbe a körbe tartozó személyekről beszél, ami viszont megint inkább kifelé mutat ebből a körből, mint befelé. Azt is állítja, hogy X. rendű női vádlott volt a sofőrjük, aki meg is lett ezzel vádolva ennyi alapján. Azt mondja a képviselő háza az utca közepén van és van valami gyaloghíd is a közelben egy patak fölött. Ezeket egy térképről simán meg lehet állapítani.

Azt is mondja, hogy nem lehet oda behajtani tehergépkocsival. Ehhez képest a helyszínelés képein látható egy tehergépkocsi a képviselő házának kerítése előtt.

Azt mondja, hogy a ház a kerítéstől olyan távol van bent, hogy nehéz a kerítéstől a házat megdobni. Ehhez képest a ház nyolc méterre van a kerítéstől, ami nem egy távolság dobás szempontjából.

Azt mondja, hogy öt Molotov-koktél dobta be. Ezt írta a sajtó is, míg a valóságban négy volt. És azt is említi, hogy kigyulladt valami fa a kertben. Ez is szerepelt a sajtóban.

A helyszínen talált - de a sajtóban nem szereplő - öngyújtóról nem tesz említést. F. R. Zoltán-nak is kellett erre valamit mondania a nyomozás során. Az ő vallomása az szerepel, hogy a XVI. rendű vádlottól hallotta, hogy együtt voltak ketten S. Józseffel ezen az éjszakán valami cselekményben, de nem tudja, hogy hol. Vagyis a három elkövető helyett kettőt mond. Az "újonc" kérdés itt nem kerül szóba.

A XVI. rendű vádlott - ellentétben a X. rendűvel - nem lett megvádolva ezen cselekmény kapcsán.

3.3.5 Dunaújvárosi támadás

Cím: 2400 Dunaújváros, Szilvás utca 5. 3-as lakás

2008. február 8-án 5:30 körül Dér Zsuzsanna állítása szerint felébredt és füst szagot érzett. Észrevették, hogy a bejárati ajtó alja, valamint előtte a járólap kormos. Kinyitották az ajtót, és látták, hogy a lábtörlő meg van égve, illetve az ajtó külső fele és körülötte a fal kormos, illetve fekete színű festék spray-vel egy „NEM” szót írtak az ajtóra. Később Dér már azt adta elő, hogy egyenesen füst gomolygott a nappaliban és a bejárati ajtót nem is nyitották ki, amíg a rendőrség meg nem jött. Azt is mondta, hogy egyszer 3 óra körül is felébredt, de akkor még nem érzett semmit.

A nyomozás során megállapították, hogy a lábtörlőt benzinnel lelocsolták, majd meggyújtották, minek következtében kb. a fele elégett. A biztonsági kamerákkal felszerelt szomszéd ház egyik kamerája rögzítette, amint 1 óra előtt pár perccel felgyullad a tűz a képviselő ajtaja előtt, majd egy alak gyorsan eltávozik az ajtó elől, rögzítette, ahogy a tűz 2-3 perc alatt fokozatosan kialszik. Ebből két dolog vált biztossá, hogy a cselekmény négy és fél órával Dér észlelése előtt történt (és egyben 3 óra előtt, vagyis ha észlelt 5-kor füstöt, azt 3-kor is kellett volna), illetve hogy azt egy személy követte el.

Valamilyen konkrétan az elkövető személyéhez köthető nyom a helyszínről nem került elő. A szomszéd ház további biztonsági kamerái rögzítették a Szilvás utca aznap éjjeli forgalmát. Eszerint 0:27-kor egy személy elhaladt a ház előtt az utca túloldalán, az úttesten a Béke körút felé. 0:36 körül a Béke körút felől jöve elhaladt egy világos színű autó a ház előtt. 0:42 körül egy 5 fős társaság elsétált a ház előtt a Béke körút felé, majd kb. egy perc múlva visszasétáltak

és kimentek a képből. 0:55 körül, két és fél perccel a cselekmény előtt egy magányos személy elhaladt az utca túloldalán, az útesten a Béke körút felé. Végül 1:00 körül 2 perccel a tűz gyújtása után a Béke körút felől jöve egy sötét színű autó haladt el a ház előtt.

A rendőrség fő koncepciója az volt, hogy az 5 fős társaság lehet az elkövető, akik a világos színű kocsival – amit Mercedesnek valószínűsítettek – érkeztek. Az ezzel kapcsolatos biztonsági kamera képeket 2008. április folyamán az újságokba is leközltek, a lakosság segítségét kérve. Az elég rossz minőségű felvételeken szereplő személyek egyébként teljesen felismerhetetlenek.

Itt felmerül a kérdés, hogy minek voltak öten, miközben a cselekményt egy ember követte el? Illetve negyed órával a cselekmény előtt közlekedtek arra. És persze az sem bizonyított, hogy a 6 perccel előttük elhaladó világos színű kocsit hozzájuk tartozott egyáltalán.

Az egyik nyomozónak volt egy másik koncepciója, hogy az 1 fő elkövető a társasház Szilvás utcával átellenes oldalán elterülő park felől közelítette meg és hagyta el a helyszínt és ez esetben nem az 5 fős társaságban kell az elkövetőt keresni. Ez az 1 fő akár lehetett a tűzgyújtást két és fél perccel megelőzően a háztól a Béke körút felé elhaladó személy is, hisz abból az irányból lehet leggyorsabban megkerülni a lakótömböt a park felé, de persze lehetett olyan személy is – és ez a legvalószínűbb –, aki eleve a sötét park felől közelítette meg a helyszínt és így nincs rajta a ház előtti felvételeken. Ezt a koncepciót a másikkal ellentétben nem hozták nyilvánosságra.

Egyébként azért se történhetett a lakás megközelítése előlről, mert a ház Szilvás utcai bejárati részére a szomszéd ház sarkáról két biztonsági térfigyelő kamera is rálát és biztosan felvette volna azt, aki ott bemegy. A tűz után megjelenő autó tulajdonosát meg is találták, ő azt állította, hogy nem látott több fős társaságot az utcában, ami szintén a park felőli megközelítésre utal.

Megjegyzendő még, hogy egy szomszéd, aki 8-án reggel 5 órakor ment el otthonról és látta Dérék ajtaját, nem látott rajta semmit. Ha azt leszámítjuk, hogy az ajtó alsó felén lévő kormozódás elkerülhette éppen a figyelmét, a felső részen lévő hatalmas „NEM” feliratot biztos, hogy észreveszi. Ez felveti, hogy a lábtörlőgyújtáskor a felirat nem került kifújásra, azt csak 5 óra után fújták fel oda. Ezt látszik alátámasztani az is, hogy a cselekményt rögzítő biztonsági kamera felvételen látható, hogy felkapcsolódik a mozgásérzékelős világítás Dérék ajtója felett, majd 2 másodpercen belül felcsap a tűz, majd egyből feláll egy alak és balra kimegy a képből. A „NEM” felirat kifújásához a tűz gyújtása előtt már látni kellene a lámpa fényében egy álló alakot mozogni másodpercekig, amíg a feliratot kifújja, de ilyen nincs.

"A Bizonyítékok" részben hivatkozott 2008-as tanú a nyomozás során és a bíróságon is terhelő vallomást tett a jelenlegi vádlottaktól különböző személyekre, mint általa ismert elkövetőkre.

Az utólag – főleg Dér elmondása alapján – megállapított rongálási kár: 382.750 Ft.

A vádirat a IV., V., VI., VII. és VIII. rendű vádlottakat határozza meg elkövetőkként. Az 5 elkövető logikailag is abszurd, miközben a biztonsági kamera felvétele szerint 1 ember csinálja a tüzet. Sebaj, "a többi csak figyelt" az ügyészség szerint. Lássuk miből építkezik ez a vád.

S. József azt adja elő Benkőnek a hangfelvételen, hogy Dunaújvárosban Dér Máriának (sic!) pultrivá égették a lakását. Arra kelt föl, hogy ég a lakása, mert bedobtak Molotov-koktélok. Na ez a klasszikus esete a sajtóban olvasott dolgok össze-vissza keverésének. Először is a képviselőnek Zsuzsanna a neve, másodszer is még a sajtóban is megjelent, hogy a lábtörölőjét gyújtották fel és attól kormozódott meg az ajtaja, Molotov bedobás máshol volt, Dérnél nem volt. Harmadrészt meg a lábtörölőgyújtogatást is csak reggel fedezte fel utólag, vagyis nem "ébredt föl rá". Egyébként meg a kunhegyesi Herbály Imre képviselő volt az (akinek szintén egy ajtaja, a terasz ajtó égett meg), aki azt nyilatkozta az újságnak, hogy "a lakása olyan lett, mint egy pütri".

Továbbá S. József emleget egy "katona srácot", akinek valahol felvette egy biztonsági kamera a merényletét, de ezt a dolgot soha nem kapcsolja össze Dunaújvárossal. Persze ez a "lekamerázott kocsis" adlog is megjelent a sajtóban, úgyhogy volt honnan meríteni. Az már a VIII. rendű katonai vádlott szerencsétlensége, hogy ismerőse volt S. Józsefnek és volt a családjukban egy régebbi Mercedes, így ő lett a hősködő előadás kárvallottja.

Sohasemmit nem mond erről a cselekményről, de állítja, hogy a VI. VII. és VIII. rendű vádlottak együtt részt vettek ebben az egy éjszakára időzített akció sorozatban. Ezt nyilván muszáj volt kihozni vele, hogy az S. Józsefféle zűrzavarból legalább a "katona srác" téma és a több ember meg legyen erősítve.

F. R. Zoltán bemondja, hogy ő - konkrét helyszín megnevezése nélkül - "hallotta egyszer" az V. rendű vádlottól, hogy az "lefocolt egy ajtót és felgyújtotta". Ilyen persze nem történt sehol, mert még Dunaújvárosban is csak a lábtörölőt gyújtották meg, viszont a gyanúsításokban és a

vádiratban ez a helyszíneléssel is ellenkező vádaskodás szerepel, ezért ezt kellett F. R. Zoltán-nak is nyilván megerősíteni. Továbbá ezzel is az öt fő felé próbálják terelni a dolgot, hogy egy újabb személyt vonnak bele általa a cselekménybe.

Végül mindkét vallomástevővel megnéztetik a biztonsági kamera felvételt az öt főről, és a teljesen felismerhetetlen alakokban "felismertetik" velük a IV., V., VI., VII. és VIII. rendű vádlottakat. F. R. Zoltánt két alkalommal is megvallatják a videóra. A bíróságon tett vallomásában elmondta, hogy több órás tortúra volt, mire a nyomozókkal közösen összehozták, hogy akkor melyik alak ki is legyen (merthogy egyébként a bíróságon elmondta, hogy senkit nem ismert fel a videón). Ennek az eredményeképpen a felvételen legelől haladó személy kivételével a többi sorrendjének vonatkozásában önellentmondásba meg Soóssal ellentmondásba is sikerült keveredjenek.

Az elől haladó személy persze mindenképpen a VIII. rendű "Mercis katona gyerek" kellett nyilván legyen.

3.3.6 Rácalmási üvegcsörömpölés

2008. február 8-án 7:20 körül, mikor dolgozni indult, Kálmán András észrevette, hogy a háza utcafront felőli fala előtt a kerítéstől kb. 4 méterre az udvaron két összetört Molotov koktél hever. Az egyik üveg egy Besztercei Ószilva feliratú barna színű üveg volt, a másik egy átlátszó szentkirályi ásványvizes.

Az egyik szomszéd hajnali 1-2:00 körüli időben hallott üvegcsörömpölést az utca felől, majd kb. 15 másodperccel később gépkocsi ajtócsapódást, gyors indítást és elhajtást.

A földön még kormozódás sem keletkezett, így valószínűsíthető, hogy a Molotov-koktélok nem égtek a földet éréskor.

A nyomozás során megállapították, hogy az üvegekben benzin-gázolaj keveréke volt. 550 Ft rongálási kár keletkezett.

A vádirat eleinte ismeretlen elkövetőket határozott meg, de ezt a bírósági eljárás végére az ügyészség a IV., V., VI., VII. és VIII. rendű vádlottakra módosította.

A módosítás alapja az, hogy egyik üvegben lévő benzines rongy kapcsán az eset után hat és fél évvel, 2014-ben benyújtott az ügyészség egy DNS vizsgálati eredményt, miszerint a rongyon egy rossz minőségű DNS töredéket találtak, de ami ennek ellenére a VIII. rendű vádlottal legalább rokoni kapcsolatban lévő személytől kell származzon.

Ezzel kapcsolatba a hitelességét az kérdőjelezi meg mindenkiben, hogy ez miért csak a bírósági eljárás végéhez közeledve kerül elő? De vitatható a vizsgálat eredményéből levont következtetés is. Ehhez tudni kell, hogy a jogszabály az emberi DNS számtalan úgynevezett markeréből - a nemi jelleget meghatározón kívül - bizonyos 20 db markert jelöl meg, mint igazságügyi DNS vizsgálat esetén vizsgálandókat. Emögött az áll, hogy állítólag ez a 20 marker olyan, amiknek nincs egymásra hatása, vagyis az egyik értékétől nem függ a másik értéke. Csakhogy ebből kiindulva matematikailag már ahhoz is százezres nagyságrendű egymással nem rokon személy kell, hogy valószínű legyen, hogy akad köztük két olyan, akiknek 4 markeren van egymással egyező értéke. Ezzel szemben az ügyben szereplő 15 vádlotti DNS profil között már találni egy ilyen 4 markeres egyezést. És a vádlottakét az internetről leszedett - más bűnügyekhez tartozó - 11 db valós személy DNS profiljával kibővített 26 fős mintában már 5 db ilyen 4 markeres egyezés van. Amiből az következik, hogy a DNS egyezés kijelentéséhez azért a vizsgált 20 markerhez közeli számú egyezésnek kell lenni. Ezt támasztja alá az is, hogy a jogszabály már egy marker érték eltérés esetén további vizsgálatot ír elő, kettő eltérésnél pedig már kizárja az azonos személyt. Ehhez képest itt egy ilyen vizsgált helyszíni maradványon 6 biztosan megállapítható értékű markert találtak összesen és ez egyezett a VIII. rendű vádlottéval, ami a 26 fős minta eredményéből kiindulva akár már egy 1000 fős mintában is előfordulhat két teljesen idegen embernél. Ez pedig nagyon kis valószínűség ahhoz, hogy kijelentsük valakiről, hogy az ő vagy rokonának a DNS töredékét találták meg.

3.3.7 Ceglédi égésnyom

2008. február 8-án 7:45 körül Czinege Imre felesége észrevett a bejáró kövezetén egy sötét foltot, de csak 10:30 körül fedezett fel a fűvön egy zöld színű kormos 0,33-as Theodora ásványvizes üveget, melyben benzin volt.

A helyszínelők a kaputól a házhoz vezető bejárón a kaputól 8 méterre egy-, illetve ettől további 1,8 méterre még egy 30 cm körüli égésnyomot rögzítettek. Az első égésnyomban égett szövetmaradványok is voltak, feltehetően a koktél kanócának maradvékai.

Ha az utcáról dobták volna be a koktélt, akkor annak a járóköre esve össze kellett volna törni, ezért felmerül, hogy az elkövető bent volt a kerítésen belül.

A Hold utca és a Malomtó szél sarkán lévő METEOR Autóalkatrész bolt biztonsági kamerája 8-án 0:21-kor egy csapott hátuljú, de kombi jellegű személygépkocsit rögzített, amely látható világitással haladt ki a Hold utca felől a Malomtó szél felé. Leginkább Fiat Bravora, VW Golf III-ra vagy Fiat Tipo-ra emlékeztetett.

Czinege a cselekményt megelőző napokban több alkalommal látott egy ezüst-szürke színű, talán Ford Transit típusú zárt dobozos kisteherautót. Az autó február 10-én 9:40 körül is elhaladt lassan a háza előtt és a lehúzott ablakon keresztül kiszólt neki a sofőr, hogy „gazember”. Az autó rendszáma feltehetően szlovák rendszám volt.

Továbbá volt egy gyanús alak is, aki a cselekmény estéjén a Hold utca végénél lévő SHELL benzinkúton egy étolajos üvegbe benzint vásárolt.

Valamilyen konkrétan az elkövető/k személyéhez köthető nyom a helyszínről nem került elő. Kár nem keletkezett. A Czinege által említett ezüst-szürke kisteherautót semmilyen kapcsolatba nem tudták hozni a jelenlegi vádlotti körrel, ahogy a benzint vásárló alakot se.

Ellentmondás az is, hogy míg Dunaújvárosban benzint használtak a lábtörlő felgyújtásához, addig itt keveréket, ami inkább különböző elkövetőkre utal, miközben így ugyanazok az elkövetők vannak megnevezve.

A vádirat a XI. rendű F. R. Zoltán vádlottat és ismeretlen társát határozza meg elkövetőkként. Mivel ez a 2008. februári hat helyszínes cselekménysorozat a nyomozóhatóság számára központi jelentőséggel bírt, hisz ennek kapcsán indították magát a 74/2008-as számú terrorizmus ügyet (ami az egész ügy keretét adja ma), ezért ide mindenképpen kellett nekik elkövetői beismerő vallomás és a hat helyszínből egy olyanra, ami a Benkőféle hangfelvételeken nem kerül szóba, így is tágítva a kört.

Ezért Soósnak ezzel kapcsolatban mindenképpen be kellett valamit vallani, de mivel ugye az volt az alku, hogy később őt kiveszik az eljárásból, ezért is eshetett a választás a semmilyen károkozással nem járó ceglédi cselekményre, amit végül a perbeszéd idejére már a terrorcselekmény kategóriából is kiemelték és csak zaklatásnak minősítette le a vádhatóság (végül ez lett az, amit a bíróság kényszerítésnek minősített).

Nyilván az is fontos lehetett, hogy olyan személyt/személyeket emeljenek be Soós vallomásával a gyanúsított körbe, akik nem vezethetők le a Benkőféle hangfelvételen elhangzottakból, így bővíthetik a csoportot.

Soós itt rávall - a híváslisták alapján a Soóssal együtt letartóztatott V. rendű vádlottat ismerő, és még ki tudja milyen egyéb okból kiválasztott - F. R. Zoltánra (F. R. Zoltán maga mondta el a bíróságon, hogy már az előállításakor előadták neki, hogy mindent tudnak az élete részleteiről, vagyis valószínűleg már kiszemelték a személyiségjegyei, életviszonyai alapján), továbbá a

XV. rendű női vádlott Áрпи nevű barátjára, mint elkövető társakra. Egy hosszú mesét ad elő, hogy miképpen lett ez az ő feladatuk, hogy először voltak felderíteni Czinege képviselő ceglédi házának környékét, majd másodszor már elkövetni a cselekményt mentek le oda. Persze nagy vonalakban elő lehet adni valamit úgy, hogy még akár hihető is legyen, de azt szokták mondani, hogy az ördög a részletekben lakik. És a részletek terén már darabokra hull Soós sztorija. Szám-talan önellentmondásba és ellentmondásba keveredik, tényleg csak a jelentősebbeket véve sorra:

Háromféle állítása van arra, hogy miképpen lett ez a ceglédi helyszín az övék. Továbbá ön-ellentmondásban van annak tekintetében is, hogy míg máshol azt mondja, hogy mindenkinek a saját lakhelyéhez közeli célpontot kellett választania és ő Budapesten a VIII. kerületben lakott, addig volt az állítólagos csoportban olyan személy, aki Cegléd szomszédságában élt, de mégsem ő ment Czinegéhez.

A felderítéssel kapcsolatban a nyomozás során azt adja elő, hogy mivel - bár F. R. Zoltán kocsiját használták ezen cselekményhez végig, mégis - az ő szerepe volt az akcióban a sofőrködés, ezért ekkor ki se szállt a kocsiból, hanem bent ülve megvárta míg a többiek (ide a felderítéshez XV. rendű női vádlottat is bemondja, mint résztvevőt) "körbenéznek". Aztán a bíróságon már kiselőadást tartott róla, hogy ő gyalogosan miket nézett meg a helyszínen. Állításaival ellentétben a vádiratban nem szerepel, mint olyan, aki részt vett a felderítésben. Már innentől kukába kéne dobni az egész erről a cselekményről szóló vallomását.

Ezen nagy "körbenézés" ellenére önellentmondásba keveredett annak vonatkozásában is, hogy melyik utcában álltak meg az autóval az elkövetés alkalmával. Sőt, még abban is, hogy az utcából merre lehetett tovább menni vagy merre nem. A ceglédi úticéltól egy életszerűtlenül messzi helyet határoz meg, mint ahol megálltak "besározni a kocsi rendszám tábláját". Abba is teljesen belekeveredett, hogy a helyszínt milyen irányból közelítette meg a kocsival. Végül azt állítja, hogy a két társa hazafelé semmit nem mondott neki arról, hogy miképpen hajtották végre az akciót, ami azért valljuk be, elég életszerűtlen (ez nyilván így volt a legegyszerűbb, nehogy további ellentmondásokba keveredjen). F. R. Zoltán előadása már jóval összecsapottabb. Mivel az azért nyilván kiderült a hatóság számára, hogy a későbbi XV. rendű női vádlottnak a barátja ki volt ebben az időben, ezért F. R. Zoltánnal már a valódi nevén neveztették meg, ugyanis a neve nem Áрпи! A Cegléd előtti megállás - melynek helyéről már nincs szó - okaként a "rendszám besározás" helyett "Molotov-koktél készítés" kerül. A végrehajtásról pedig annyi van, hogy az utcáról ő, F. R. Zoltán bedobta a társa által meggyújtott 1 db Molotov-koktét a bejáróra.

Nos, mindezek ellenére a XV. rendű vádlott barátját mégcsak meg sem gyanúsították ezzel a cselekménnyel, sőt, ki se hallgatták a nyomozás során. Így aztán ez a "nem Áрпи" nevű személy a bíróságon tett először vallomást az ügyben. Ahol először is kiderült, hogy miközben Soós azt állította, hogy egy rovásírásos tetoválás van a nyakán, aközben nincs ilyen. Elmondta, hogy nem vett részt ebben a cselekményben, nem is ismerte a vallomástevőket. Hozott dokumentumot is, ami igazolja, hogy azon a napon éjszakásként dolgozott Budapesten, tanúkat is felajánlott, akik ezt alátámasztják. A bíróság végül nem kívánta meghallgatni őket.

F. R. Zoltán a bíróságon elmondta, hogy az ezzel a cselekménnyel kapcsolatos nyomozati vallomása teljes kamu, ezt azzal is alátámasztotta, hogy az autója azokban a napokban nem is volt az országban, mert Nagyváradon volt Erdélyben (ő és felesége nagyváradiak), amit számlával is igazolt. Vagyis nem mehettek volna azzal az autóval, ahogy azt Soós vallomásai és az ő viszsza-vizsgált nyomozati vallomása tartalmazza.

3.3.8 A kunhegyesi támadás

2008. február 8-án 1:00 körül Herbály Imre felesége – aki éjfél óta nem tudott elaludni azon az estén, csak „forgolódt” az ágyban – egy tompa puffanást hallott, majd recsegést, ropogást. Felébresztette a férjét, aki a földszintre lemenve észrevette, hogy a teraszra nyíló ajtón át füst áramlik be. Az ajtót kinyitva, látta, hogy a teraszon lévő kutyakosár izzik, benne egy 0,5 literes Naturaqua üvegből készített Molotov-koktél hever. A kosár hozzáért a teraszajtóhoz, így az is tüzet fogott, egy ponton át is égett, de már az is csak izzott. Lelocsolta vízzel az izzó dolgokat. Sem Herbály, sem a felesége nem vette észre, hogy a teraszon az asztal alatt van egy 1,5 literes Szentkirályi ásványvizes műanyag flakon, mely körül nagy tócsa benzin van szétfolyva. A terasz ajtó üvegének alján repedezés keletkezett és kis repedés volt a mellette lévő ablakon is. Az ajtón lévő repedésről azt feltételezték, hogy a berepülő koktél oda csapódott be és onnan esett a kutyakosárba, a másik repedésre nem volt magyarázat. A helyszínelők a ház előtti füves útszélen találtak egy kb. 39-es sportcipőtől származó 5 db lábnyomot is.

Sem Herbályék, sem a szomszédok nem hallottak semmit, a kutyák se ugattak a környéken. Ellentmondás, hogy ha a Herbályné által hallott puffanás az üveg berepülése volt, akkor onnantól sokkal több idő kellett volna ahhoz, hogy a kutyakosár tüze a teraszajtó anyagát átégesse és jóformán már ki is aludjon. További ellentmondás, hogy nem hallotta a másik üveg berepülésének zaját. A legnagyobb ellentmondás pedig, hogy az égő kutyakosár nem lobbantotta be a közvetlen közelében nagy területen szétfolyt és párolgó benzint. Ez utóbbi szinte lehetetlen, és mivel a „tócsát” maguk Herbályék sem vették észre, miközben ráadásul iszonyú benzinszagnak is kellett volna lennie, ezért felmerül, hogy az csak a rendőrök kiérkezéskor „keletkezett” valahogy.

A tűz következtében 85.230 Ft rongálási kár lett.

A vádirat ismeretlen tetteseket határoz meg elkövetőkként. A helyszínen rögzített lábnyomokat nem tudták egyik vádlottal sem összefüggésbe hozni. A hangfelvételeken, Soós vagy F. R. Zoltán vallomásaiban sincs semmi ezzel a helyszínnel kapcsolatban.

3.3.9 A sarudi ügy

Cím: 3386 Sarud, Üdülő sor 4.

A 2008. február 10-én megjelent elvállaló közlemény mellékleteként szereplő fényképen volt ez az ingatlan látható. Korózs másnap jelezte a hatóságnak, hogy szerinte a képen az ő üdülő ingatlana szerepel. Február 11-én az NNI ment ki elsőként a helyszínre, ők hívták ki a Heves Megyei Rendőr főkapitányság bűnügyi helyszínelőit.

A helyszínelők a kertkapu mellett belül a járdán egy összeolvadt – feltehetően 0,5 literes ásványvizes – flakont találtak. Folyamatosan haladva a járda bal szélé mellett a fűben több folt-szerű, a járdától ívesen távolodó, majd közeledő elszenesedett nyomok voltak, mintha valaki végig locsolta volna a flakon benzint a járda mellett a fűvön, majd meggyújtotta volna. A járda végében egy gumi lábtörlő feküdt, melynek a bejárati kapu felőli oldalán, egy gyermektenyérnyi méretű helyen elszenesedés volt látható. A kaput megvizsgálva, azon erőszakos nyitásra utaló vagy más egyéb anyagtól, eszköztől származó nyom nem volt található.

Valamilyen konkrétan az elkövető/k személyéhez köthető nyom a helyszínről nem került elő. Az üdülő riasztójának üzemeltetője és az egyik szomszéd Korózs kérésére még az NNI-sek kikerzése előtt 18 óra körül bement az ingatlan területére, ott körbenéztek, de semmit nem vettek észre, ami azért elég furcsa.

Korózs ügyészségen tett nyomozati vallomásában az szerepelt, hogy a telkén két helyre is Molotov-koktélt dobtak, ami ugye teljesen ellentétes még a helyszínelés adataival is. Aztán a bíróságon kijelentette, hogy ő illet biztos nem mondott és nem tudja, hogy került ilyen a vallomásaiba.

Mindössze 650 Ft kár keletkezett.

A vádirat Budaházy György I. rendűt és a XIII. rendű vádlottat határozza meg elkövetőkként, az alábbiak alapján:

A hangfelvételen egy alkalommal S. Józsefnek Benkő György állandó provokáló kérdezősködésére adott válaszban elhangzik egy olyan, hogy "Gyuri ott volt az egyik nagykörös balhében is".

Soós gyanúsítottai vallomásaiban azt mondja, hogy nem tudja miben, de úgy tudja, hogy Budaházy és a XIII. rendű vádlott valamiben részt vettek együtt. Végül ezt bontatják ki F. R. Zoltánnal oly módon, hogy neki a XIII. rendű vádlott "véletlenül" elmondta, hogy ő volt Budaházyval egy Tisza-tó parti nyaralónál egyszer, ahol a XIII. rendű vádlott ahelyett, hogy Molotovokat dobott volna, lelocsolta az ajtót és meggyújtotta, és ezért Budaházy mérges volt, mert ez így nem volt "alapos munka".

Ez a tipikus nyomozói sugallatra bement hazugság ott is megdől, hogy nyomozati vallomása más részében meg azt állítja, hogy a dunaújvárosi ajtólelocsolásos ügy az egyetlen ajtólelocsolás, amiről tud. Ráadásul Sarudon semmilyen "ajtólelocsolás" nem történt ugyebár.

Persze az is feloldhatatlan ellentmondás, hogy Budaházy "alapos munkát akar" (a vádirat szerint mindenképpen 50.000 Ft-ot meghaladó károkozást), erre amikor személyesen ott van és tehetne érte, hogy ne csak egy 650 Ft-os károkozás történjen, akkor inkább mással "veszekszik" ehelyett.

Még a vádirat is csak zaklatásnak minősíti ezt a cselekményt, ami szintén szemben áll logikailag Budaházy állítólagos szándékának vádirati megfogalmazásával.

Végül a bíróságon F. R. Zoltán maga mondta el, hogy miképpen született ez a vallomása, érdekes ezt idézni: "rá szerettem volna beszélni, hogy 'Ugyan már F. úr, annyira életszerű, hogy maga ott lakik Tiszafüreden, itt van Sarud, itt van Kunhegyes hogyan követte volna el maga ezeket a bűncselekményeket, hát maga lakik a legközelebb hozzá.' Nehéz volt megértetni velük, hogy nem is laktam Tiszafüreden, amikor az állítólagos bűncselekmények megtörténtek. Ezt később aztán elfogadták, de erre is szerettem volna rábeszélteni. Ötletek és sugallatok alapján lett Budaházy és a XIII. rendű vádlott az elkövető Sarudon. Találgatták, hogy akkor ki lehetne Sarudon. Fogalmam sincs, hogy egyáltalán volt-e ott valaki, arról meg pláne nincs fogalmam, hogy személyt megnevezek."

A vádirat szerint ugye a Budaházy és társai ügyben egy egységes csoportról beszélünk, amely 2008 februárjára már állítólag fél éve Molotov-koktélos cselekmények elkövetésére gyakorlatozik. Ennek fényében különösen elgondolkodtató a tűzvizsgálati szakértői ezen 2008. februári cselekménysorozattal kapcsolatos szakvéleménye, miszerint „nem jelenthető ki egyértelműen, hogy jelen cselekményeket elkövetők valamennyien előre tanulmányozták volna, vagy ismerték a Molotov-koktél készítés módját, vagy működési elvét”.

Még az ügyészség is két helyszínen vonatkozásában azt állítja, hogy az elkövetők nem akartak kárt okozni. A szakértő háromnál is feltehetőnek tartja ezt. Ez alapján az is joggal feltehető, hogy az elkövetők – akár kik is voltak – valójában sehol sem akartak kárt okozni, hisz a többi helyszínen is csak kutyakosár, lábtörlő és kerti bokor felgyújtása történt lényegében. Mindezek felvethetik azt is, hogy teljesen amatőr elkövetők voltak, akik semmi durva dolgot nem, csak mondjuk zaklatni akarták a képviselőket. De felvethetik azt is, hogy profi ügynöki munka volt, aminek a fő célja a terrorizmus ügy megindításának megalapozása lehetett.

A február 10-én megjelent közleményben nincs megjelölve, mire kellene NEM-et mondani és az se, hogy mikor. 2008. február 11-én, hétfőn volt másodsorra zárószavazás az egészségbiztosítási pénztárakról szóló törvényről, valamint az ezzel kapcsolatos népszavazási kezdeményezésről. Előbbire IGEN-t szavazott a többség, utóbbira NEM-et.

Bírósági nyilatkozataik szerint egyébként a cselekménysorozatban érintett mindegyik képviselő kapott fenyegetéseket az ezt megelőző időszakban, és nem utalt rá semmi, hogy a vádlotti körtől. Magát a február 7-ről 8-ra virradóra történt cselekményeket nem érezték olyanoknak, ami alapján a frakciófegyelem szerinti szavazatukat meg kéne változtassák.

3.3.10 Szilvásy György nyaralója elleni támadás

Időpont: 2008. szeptember 3. szerda 2:00 körül

Cím: 8318 Lesencefalú, Kossuth utca 21.

2007 tavaszán a jobboldali médiumok részletesen foglalkoztak Szilvásy György Lesencefalun épülő „nyaraló komplexumával”. Ezt a nyaralót érte a támadás a fenti éjszakán.

Ezen ügy kapcsán mindenképpen szólni kell először arról, hogy az NNI 2008. július 23-án „internetes monitoring tevékenysége” során észleli a magyaroknyilai.info weboldal megjelenését, aminek a kezdőlapján olvasható, hogy az a Magyarok Nyilai Nemzeti Felszabadító Hadsereg hivatalos oldala. Említenek pár cselekményt, mint olyat, amiket ők követtek el, ezek: Csintalan Sándor megverése, a Hiller-Kóka házak- illetve a Broadway Jegyiroda megtámadása (itt meg kell jegyezni, hogy a Hiller-Kóka cselekményeket nem vállalta a Magyarok Nyilai, hanem egy aláírás nélküli közlemény jelent meg). Utalást tesznek az országgyűlési képviselőknek küldött porral töltött levelekre is (ezeket sem vállalta nyilvánosan eddig senki). És további cselekmények elkövetését helyezik kilátásba. Az oldalon fórum is üzemel, ahol válaszolnak az érdeklődők kérdéseire, felvetéseire. Mindezek alapján az NNI megalapozottnak vélte, hogy valóban a Magyarok Nyila honlapja a magyaroknyilai.info.

2008. szeptember 3-án a Szilvásy nyaraló környékének lakói, sőt, még a szomszéd településen lakók egy része is nagy erejű robbanás hangjára ébredt. A szomszédok jelentős benzinszagot is éretek a robbanás után és azt tapasztalták, hogy Szilvásyék kertjében világítanak a kerti lámpák. A helyszínen idegen személyeket senki nem látott.

Az egyik szomszéd a robbanás után hallotta, hogy kb. a Szilvásy birtok mögüli részről egy motorkerékpár (biztos volt benne, hogy nem autó) indul és megy el a Vár völgy felé vezető úton.

A robbanás a ház bejárati ajtajának közelében történhetett, mert az jelentősen megrongálódott és a mögötte lévő előszobarész is károsodott, még az onnan nyíló fürdőszoba kádja is tele volt odarepült maradványokkal.

A rendőrségi helyszínelők szinte négyzetcentiméterenként átkutatták a helyszínt. Megtalálták egy 4 cm-es kék kupak és egy átlátszó flakon maradványait, melyekből feltételezhető, hogy az egy 5 literes ioncserélt vizes flakon lehetett. Semmiféle robbanószerkezet darabot nem találtak, sem robbanóanyag nyomát. Mindössze a ház fürdőszobájának kádjában talált kis fémdarabról feltételezték, hogy az talán egy gyutacsnak a része lehet, de ez elég komolytalannak tűnik és robbanóanyag nyomát azon sem lehetett kimutatni. A szakértők a robbanás epicentrumában

lévő lábtörlő maradványaiból kizárólag benzin jelenlétét mutatták ki. Mindezek alapján benzin kiterjedéses tőrrobbanását állapították meg, amit akár véletlenek összjátéka is előidézhett.

Egy szakértőnek volt még egy olyan feltételezése, hogy az elkövetők a robbanószerkezet diribdarabjait a robbanás után esetleg összeszedgették, de ez elég életszerűtlen, főleg éjszaka úgy, hogy még sietni is kell, és ez esetben is maradnia kellene robbanóanyag nyomoknak.

A nyaraló kertjének kerítéskapu előtti területén találtak még egy állati csontot is. Ennek szerepét nem sikerült tisztázni.

A helyszínelők a birtok Vár völgy felé vezető útra néző hátsó kapuja mellett, kívülről nézve balra, egy helyen a kerítésfonaton letaposás helyét fedezték fel, mintha ott rálépett volna valaki.

Egyik szomszéd a cselekmény előtt két héttel augusztus 21-én 2:30 körül találkozott két csuklyás egyénnel a Szilvásy nyaraló előtt, akiket kikergetett a faluból. Először elmentek egymás mellett, akkor a két személy mielőtt mellé ért, levették a fejükön lévő símaszkat még köszöntek is neki, majd eltűntek egy parkoló busz mögött. Aztán kis idő múlva a Szilvásy nyaraló kapuja előtt állt az egyik, és amikor ugyanaz a szomszéd – kijöve az utcára – ráivallt, a másik akkor ugrott le a kapu tetejéről, mindkettőn megint símaszk volt. Ez után kifutottak a faluba vezető egyetlen aszfaltos úton (Lesencefalú egy zsákfalú) nyomukban a szomszédal, aki nem érte utol őket. A szomszéd személyleírása alapján 22-28 év körüliek voltak, nem voltak sportos, gyúros alkatúak, kb. 70 kg-osak és 170-180 cm magasak lehettek mindketten. Egyiküknek rövid sötét, 1-2 cm-es, a másikkal 10 cm-es sötétbarna haja volt. Nem kopaszodott egyikük sem. Az nem derült ki, hogy ez a két egyén a későbbi robbantás elkövetőivel azonos volt-e, de a hatóság feltételezte ezt. Valamilyen konkrétan az elkövető/k személyéhez köthető nyom a helyszínről nem került elő.

2008. szeptember 4-én este megjelent egy a Magyarok Nyilai által aláírt internetes közlemény, melyben magukra vállalják a cselekményt. A robbantás okaként a magyaroknyilai.info weboldal szerintük titkosszolgálati adatgyűjtést célzó működtetésére utalnak a közleményben. A közleményhez mellékeltek egy hangfelvételt is, amin egy durranás hangja hallható. A hangszakértő a nyomozás során valószínűbbnek tartotta, hogy ez egy pisztoly elsütésének a hangja, minthogy egy robbanásé.

Ezzel kapcsolatban a következők merülnek fel: Ha a titkosszolgálat Magyarok Nyilai néven kommunikál az Interneten egyszer, akkor miért ne kommunikálhatna máskor is így? De akárki is áll a magyaroknyilai.info mögött, eszerint egymástól különböző csoportok is használják ugyanezt a megnevezést, vagyis nem feltétlenül ugyanazokat kell keresni minden ilyen aláírástól közlemény mögött. Az is lehet, hogy magyaroknyilai.info-t létrehozók biztonsági rést találtak a honlapon és jobbnak látták megszüntetni és elterelni róla mindenki figyelmét ezzel a cselekménnyel és közleménnyel, és persze ez utóbbi esetben sem tudható, hogy az egész valamiféle civilek vagy a titkosszolgálat akciója volt. És mivel a hangfelvételen hallható is valószínűbb, hogy nem robbanás hangja, így akár az elkövetőktől teljesen független személyek is lehettek a közlemény kiadói (ez még akkor is így lenne, ha a hang egy robbanás hangja lenne biztosan, mert még ekkor sem lehetne tudni, hogy milyen robbanásé). Továbbá a közlemény elején Szilvásy Györgyöt "disznószeműnek" szólítják. A rendőrség utánament ennek az egyáltalán nem általános megnevezésnek és azt találta, hogy az origo.blogter.hu honlapon fellelhető "Egy éve nincs meg a Teve utcai lövöldözés" című cikkhez kapcsolódó kommentárok közt lelhető fel ez a megnevezés Szilvásyra az egyik hozzászólónál és egy erre reagáló másik hozzászólónál. A cikk és a hozzászólások 2008. februári, azaz több, mint fél évvel megelőzik a közleményt,

vagyis ezek a személyek nem a közleményből vették Szilvásyra ezt a megnevezést. Az egyik felhasználóhoz kapcsolódó IP címet használó személyek listáját sikerült beszerezni (ezek között a vádlotti körből senki nem szerepel), de annak már nincs nyoma a nyomozati anyagban, hogy mit kezdtek ezzel, pedig igen releváns lehetne a közlemény kiadója kinyomozásának szempontjából.

A cselekmény kapcsán 269.000 Ft rongálási kár keletkezett, amit a szakértő főleg Szilvásy utólagos elmondása alapján állapított meg.

A vádirat Budaházy György I. rendű, valamint a III. és IX. rendű vádlottakat határozza meg elkövetőkként, és kijelenti, hogy Budaházy a robbantáshoz "ismeretlen forrásból ismeretlen összetételű robbanóképes anyagot szerzett be" A 2008. augusztus 20-án símaszkosokat kergető szomszéd a vádlottakban nem ismerte fel a két akkori személyt. A bizonyítékok itt is csak állítások. Ez esetben is S. József Benkő Györgynek folytatott menőzése adja az alaptörténetet. A hangfelvételeken azzal hősködik, hogy ők robbantottak Szilvásy nyaralójánál (és hogy ez mennyire hősködés, azt jól mutatja, hogy úgy fogalmaz, hogy "kenegeti a máját" ez a cselekmény), időzítővel működésbe hozott C4-es robbanóanyaggal, ami nem házilagosan csinált időzítő volt, hanem készen, Szerbiából a C4-gyel együtt lett véve. Egy másik, későbbi beszélgetésben már "Horvátországból jött" a C4-es. Már itt megbukik a hasalás, hisz ugye a helyszínen semmiféle a robbanásban résztvevő szerkezet darabjait nem találták meg, és C4 (vagy másféle) robbanóanyag nyomát sem.

A cselekmény indokaként a robbantás után megjelent elvállaló közleményben foglaltat adja elő oly módon, hogy meglátták az Interneten a Magyarok Nyilai oldalát és feltételezték, hogy azt az NBH csinálta és ezzel akarnak lépre csalni embereket, ezért ezzel az akcióval akarták nyomtatékosan jelezni mindenkinek, hogy az nem az ő honlapjuk.

Előadja, hogy háromszor voltak lent ebben a Balatonhoz közeli zsákfaluban feltérképezni a helyszínt meg a környéket, hogy a házat egy "három méteres kőfal" veszi körbe, amin nem lehet belátni. A "több, mint kétméteres téglafallal körbevett erődítmény" meghatározás megjelent anno a sajtóban is Szilvásy nyaraló ingatlanáról, de aki ismeri a helyszínt, az azt is tudja, hogy

a kerítést alkotó téglák hézagosan vannak rakva, féltéglányi lyukakkal, amik között simán be lehet kukucskálni, és már a ház ablaki is a kerítés fölé emelkednek.

Azt is előadja, hogy augusztus 20-án mentek le először úgy, hogy robbantanak, ekkor négyen voltak, amiből egy embert a szomszéd faluba hagytak a kocsival, amihez a robbantás után a "hegyeken át turista útvonalakon" jutottak vissza. Egy másik "srácot otthagytak a kézigránáttal meg a pisztollyal az út szélén, a bekötőútnál" és ketten mentek a házhoz. Útközben összefutottak egy biciklissel, aki ugyan látta őket csuklyában, de szó nélkül elment mellettük, mindenestre emiatt elbújva várakoztak egy kicsit, majd odamentek a Szilvásy kerítéséhez, ahol Charlie (ezt a nevet mondja, viszont ilyen becenevű vádlott nincs az ügyben) átmászott és "letette a motyót". Aztán visszamentek a "fedezethez" és várták a robbanást, de az nem jött, ezért visszamentek, újra bemászott a társa és elhozták a "motyót". Végül úgy jöttek el, hogy senkinek nem tűnt fel, hogy ott jártak. A robbanás pedig valami "technikai probléma" miatt nem következett be, mikor Benkő rákérdez, hogy az időzítővel volt-e baj, akkor ezt jóváhagyja. A sztorija ellenmondásban van a faluban lakó azon személy vallomásával, aki azon az éjjelen két csuklyás alakot látott a Szilvásy nyaraló kerítésénél és kikergette őket a faluból (bicikli nem volt nála). Mivel a két csuklyás alak két héttel a robbantás előtt való elzavarása megjelent a sajtóban, ezért valószínű, hogy S. József ezt az infót színezte át a Benkőnek előadott meséjében. Végül előadja, hogy másodszorra visszamentek és akkor ugyanezzel a menetrenddel csinálva már sikerült a robbantás, aminek a hangját egy MP3-assal felvették. A sztori végére a "Szerbiából vett" időzítő már "porcelánból" készült "házi készítésű" lett (itt megjegyzendő, hogy porcelán darabokat se találtak a helyszínelők).

Ez is igen fontos cselekmény lehetett a nyomozóhatóság számára, mert ezt Soóssal is bevallták. Mivel a vádlotti körhöz minél jobban való hozzákapcsolás érdekében - az egyébként nem hiteles forrásból származó - különböző találkozókat megbeszélő e-mailek mentén kívánták felépíteni a történetet, ezért Soósnál a cselekmény indítékává az vált, hogy a médiában látták a Szilvásy nyaralójáról szóló tudósításokat, ahonnan elzavartak két riportert, akik le akarták filmezni a házat ezért ők is elhatározták, hogy ott valami akciót csinálnak, aminek érdekében 2008. nyár elején, június 4-én lementek oda ő és a XVI. rendű vádlott felderíteni. Ezzel máris ellenmondásba kerül Soós előadása két dologgal. Az egyik, hogy a médiában 2007 tavaszán volt téma Szilvásy nyaralója, amikor még Budaházy és Toroczkai a Hunnia mozgalmat sem hirdette meg, 2008-ban már nem volt róla szó. A másik a közlemény szövege és S. József előadása, amik szerint a magyaroknyilai.info felfedezése indított el mindent, ami viszont csak nyár közepén, legkorábban júliusban lehetett. Egyébként is rendkívül furcsa, hogy a magát a cselekmény egész folyamatában résztvevőként meghatározó Soós, egyszer meg sem említi vallomásaiban a magyaroknyilai.info dolgot

A sztorija - melyben ő itt is a sofőr szerepét játssza - részletei tekintetében aztán számtalan ellentmondásba bonyolódnak a vallomásai. Már annak vonatkozásában pl., hogy pontosan milyen úton is mentek le Lesencefaluba. Az akció előtti "beöltözés" helyszínét legalább 3-4 féle helyre teszi. Előadja, hogy az első éles akció előtt volt egy "próbarobbanás" Százhalombatta környékén, de mikor kiviszik helyszíni kihallgatásra, akkor nem tudja a konkrét helyet megmutatni. Ráadásul ennek a reggeltől kezdődő helyszíni kihallgatásnak, ami nemcsak az állítólagos próbarobbanás helyszínére, hanem a lesencefalui akció egyéb előadott helyszíneire is kiterjedt, és az ezt követő estig tartó jegyzőkönyv felvételnek minden dokumentuma eltűnt! Se egy oldal irat, se egy percnyi hang vagy videofelvétel nem található a nyomozati iratok közt. A vádlottak Soós ügyvédjének az ügyvédi díj elszámolási számlájából jöttek rá, hogy volt egy ilyen egész napos kihallgatás, amit így végül kéntelen-kelletlen Soós is bevallott a bírósági tárgyaláson.

Sőt, azt is bevallotta kérdések hatására, hogy az állítólagos "beöltözés" helyszínének végül kiáltott helyen - mivel olyat is vallott, hogy S. József ott "rossz lőszereket" dobott el - fémdektoros keresést is folytattak eredménytelenül, viszont ennek a dokumentációja is eltűnt. Úgy látszik a vallomásban előadottak helyszíni megerősítő akciója nem sikerülhetett valami jól a nyomozóhatóság számára, így jobbnak látták inkább meg nem történné tenni a dolgot, de lebuktak.

Soós a robbanóanyag típusát már nem nevezi meg, csak valami "masszaszerű anyag"-ot mond, viszont az időzítő használatot ő is megerősíti. Első vallomásában még nem szerepel benzines flakon, de később "eszébe jut", hogy az is volt a "robbanóanyaghoz erősítve". Előadja, hogy ehhez az akcióhoz neki kellett venni egy "három színben világító zseblámpát" (azt nem tudja megmondani, hogy erre miért volt szükség), ami nála maradt az akció után és azt át is adta a hatóságnak, mint tárgyi bizonyítékot. Csakhogy mikor a bíróságon ezt a valóságban megnézték, kiderült, hogy egy teljesen közönséges egyszínű, sárga fényű katonai elemlámpa. Vagyis ez a tárgyi bizonyíték egy hamisítvány! Állítása szerint, a robbanást távolról figyelték, ahonnan egy "régebbi fajta videokamerával" felvette azt a III. rendű vádlott. Ez ugye ellentmondásban van S. József MP3 előadásával és hát ilyen videofelvétel sem került elő sehonnan, de még "régebbi fajta videokamera" se. Egy a III. rendű vádlottéknak titulált pendriveon állítólag volt egy hangfájl, ami a cselekménnyel kapcsolatos internetes közlemény mellékleteként szereplő hangfájllal azonos hangeseményt tartalmazott, csak más fájlformátumban, de az a szakértő szerint is lehetett a megjelent fájl pusztán átkonvertált változata is, meg egyébként se valószínű, hogy az egy robbanás hangja ugye.

A sikeres akcióból kihagyja S. Józsefet, mint elkövetőt (őt csak a sikertelen akciónál nevezi meg résztvevőként, aminek az időpontját egyébként össze-vissza helyezi, augusztus 20-át sose mond), és a helyére Budaházy Györgyöt teszi (ebbe nyilván őt is bele akarták húzni). Ezzel ellentmondásban van S. József hangfelvételen szereplő előadásával, mely szerint ő ott volt a robbantásnál.

Itt már a "szomszéd faluban való várakozás" is hiányzik, hanem csak egy faluhoz közeli dombon várakozik, nyilván azért, mert akkor nem állíthatná, hogy látta, amint a robbanást felveszi a III. rendű vádlott.

Az akció utáni menekülésre olyan útvonalat határoz meg, ami mentén lakók állították, hogy ott autó nem haladt el a robbanás után. Előadja, hogy Lesencefalutól eltávolodva megálltak elégetni pár dolgot (hogy mit, abban is önellentmondásban van), amit a cselekményhez használtak, de ennek a helyszínét se tudta meghatározni végül. Állítja, hogy a 8-as úton Jánosháza és Devecser között hazafelé menet megálltak és ő bement egy benzinkútra vásárolni, de Jánosháza és Devecser között nincs és nem is volt akkor se benzinkút, ráadásul semmilyen benzinkútról nem került elő ezen állítását alátámasztandó semmi nyom, pedig rengeteg benzinkútról begyűjtött a rendőrség adatokat. Többszörös önellentmondásba keveredik, hogy melyik lesencefalui útról mikor értek vissza és ki, hol szállt ki a kocsiból. És még hosszan sorolható lenne a részletekben való önellentmondásainak sora. Mindezek és annak ellenére is, hogy a szakértő egyértelműen megmondta a bírósági tárgyaláson, hogy időzítő biztos, hogy nem robbant fel a szerkezettel együtt, legfeljebb azt tudja elképzelni, hogy a kapun kívülre kivezetett vezetékkel onnan indították be a robbantást, ami szintén teljesen ellentmondásban van mind S. József, mind Soós állításaival, a bíróság ezt a nyilvánvaló hazudozásokból felépített mesét fogadta el történeti tényállásként. Még abszurdabb ez a 2009. szeptember 24-i Teréz körúti robbantásról szóló azon hír függvényében, hogy ott a robbanószerkezet elektronikájának maradványaiból még azt is meg tudták mondani, hogy milyen típusú elektronika volt és honnan rendelték, pedig ott se

volt kisebb pusztítás, mint a Szilvász nyaraló ajtajánál, sőt. Ez is a történeti tényállás valótlan-ságát támasztja alá.

F. R. Zoltán visszavont nyomozati vallomásában már mindössze csak annyi szerepel erről a cselekményről, hogy Budaházy tervezte meg és ő úgy hallotta a XIII. rendű vádlottól - akinek semmi köze semmilyen elmondás alapján se ehhez a cselekményhez, de F. R. Zoltán vallomá-saiban ez egy sablon, hogy ő tőle hall dolgokat (pl. 2008. február 8. Sarud), - hogy Budaházy is benne volt, de mást nem tud. Nyilván már nem lett volna szerencsés további ellentmondá-sokkal az eddigieket megfejezni, ezért lett csak ennyi.

A bíróságon aztán elmondta F. R. Zoltán vádlott, hogy ezek a nyomozati állításai is csak kita-lációk voltak, amik a "nyomozók és az ő kooperálásának" szüleményei, mert valójában nem tud erről a cselekményről se semmit.

Megemlítendő még, hogy 2009. júliusában az USA-nak küldött jogsegély kérelemre kapott vá-lasz alapján a magyaroknyilai.info domain név beregisztrálója (aki egyébként a .com és .org végződésű változatokat is beregisztrálta ugyanakkor) is megállapítást nyer névvel, lakcímmel, telefonszámmal, de az NNI elegánsan kijelenti róla, hogy „a Magyarok Nyilai Nemzeti Felsza-badító Hadsereg tagságához nem köthető”. És ennyi! 2008-ban még egyértelmű volt a nyomo-zóknak, hogy a weboldalt a Magyarok Nyilai hozta létre. Most, hogy eddigre már kikiáltottak valakiket Magyarok Nyilainak, már nem egyértelmű.

Viszont ez a megállapítás azt támasztja akkor alá, hogy az Interneten Magyarok Nyilaként kommunikálók, nem feltétlenül kapcsolhatók össze egymással.

3.4 Aránytalan, jogtalan, bizonyítatlan

A Budaházy-ügy vádlottjai úgy kaptak 125 év fegyházat, hogy

- A cselekmények helyszínein talált maradványok, a különböző elkövetési módok sokkal inkább utalnak egymástól független elkövetőkre, mint egy szűk elkövetői csoportra;
- A Magyarok Nyilai névvel aláírt közlemények születésével kapcsolatban és közzétételükkel kapcsolatban nem derült ki semmi az eljárás során, és a nyomozóhatóság is látványosan „hanyag” volt ennek a kérdésnek a felderítésében;
- A nyomozóhatóság számos bizonyítékot eltüntetett, amelyek gyengítették volna a vád koncepcióját;
- Az ügghöz kapcsolódón állítólagosan talált „bombagyár” valójában egy olyan házkuta-tás volt, ahol semmiféle helyszíni jegyzőkönyvet nem vettek fel, és a házkutatás során készül fotók és videók tanúsága szerint többször is megváltoztatták a helyszínt;
- A büntetlen előéletű elítéltek közt hat felsőfokú végzettségű személy van, akik összesen 52 évet kaptak;
- A Magyarok Nyilai ügyben nyomozott Hopka Lajos és Gulyás Imre, akik azóta a Vizoviczki-ügy vádlottjai, továbbá a nyomozást vezető Központi Nyomozó Főügyész-ség vezetője, Keresztes Imre is családjilag érintett egy többszázmilliós csalásban;
- A vádlottak elítélése túlnyomórészt mások egymással és önmagukkal is ellentmondó állításain alapszik, és nem önálló bizonyítékokon;
- Az ügyben szereplő számos gyanúsított és tanú is egyöntetűen panaszkodott, hogy a nyomozók fenyegetésekkel, zsarolással akarták őket rávenni a terhelő vallomások meg-tételére;

- Volt egy olyan tanú is, aki több cselekmény vonatkozásában a nyomozás során és a bíróságon is teljesen más elkövetőket nevezett meg, mint a most elítélt vádlottak;
- A magyaroknyilai.info weboldal beregisztrálójára megállapítást nyert névvel, lakcímmel, telefonszámmal, de az NNI mindenféle magyarázat nélkül kijelentette róla, hogy a Magyarok Nyilaihoz nem köthető;
- Az MSZP-s képviselők ingatlanait ért rongálásoknál a sértettek közül többen is beazonosítható személyektől kaptak fenyegetéseket, de azok nem a vádlotti körhöz tartoznak;
- A nyomozóhatóság – és részben a bíróság is – a cselekmények valós súlyát rendre igyekezett jelentősebbnek beállítani (míg például a machetével részegen egy ártatlan emberre támadó rendőr esetén azon dolgoztak karöltve, hogy miként lehetne a tettét enyhíteni);
- A bíróság úgy hozott ítéletet, hogy több, a vádlottak által előterjesztett indítványról nem döntött;
- A bíróság úgy hozott ítéletet, hogy a vádlottak és védőik nem tanulmányozhatták kellő alapossággal az ügyet, mert nem kaptak meg jegyzőkönyveket;

3.5 2017 az amnesztia éve

Fontos a 2006-os események kapcsán egyfajta mérleget vonni. Sajnos 10 évvel a történetek után is kijelenthetjük, eddig nem történt meg az igazságtétel. Gyurcsány Ferenc és mások, a Balsai-jelentésben említett politikai terrorizmus miatt nemhogy egy büntetőeljárás fővádlottja, hanem a Demokratikus Koalíció vezetőjeként országgyűlési képviselő.

Gergényi Péter, Budapest korábbi rendőrfőkapitánya és a többi rendőrvezető fel lettek mentve, Gergényi a televízió székház ostromának nem megfelelő elhárítása miatt megrovást kapott. Gaudi-Nagy Tamás, a Civil Jogász Bizottság munkatársa és a Nemzeti Jogvédő Szolgálat ügyvezetője, volt országgyűlési képviselő, számos eljárás alá vont 2006-os védője vád alatt van tartva. A „bűne”, hogy egy 2006-os ügyben eljáró ügyész szerepét nyilvánosan firtatta. Budaházy György és társai pedig el lettek ítélve. A megoldás egy közkegyelmi törvény lenne, amellyel egyszer és mindenkorra le lehetne zárni ezt az időszakot. Sajnálatos módon a Pólt Péter vezette ügyészség a korábbi ügyészség munkáját folytatva emelt vádat. Budaházy többet volt szabadságában korlátozva a fülkeforradalom óta, mint azt megelőzően.

Célját tekintve A 2006-2010 közötti, az állam által indokolatlan önkényt megvalósító fellépés idején elkövetett, politikai indíttatást is magukban hordozó cselekmények megítélésével kapcsolatos jogszabály-módosítások szükségességéről” szülő (H/12473) jobbkios határozati javaslat megfelelő volt, bár amnesztiáról nem esett benne szó, „enyhítő körülményeket” pedig Kenéz Andrea bírónő is figyelembe vett állítása szerint, így szabták ki a 125 évet. Kommunikáció szempontból azért nem szerencsés, mert egyrészt az ellenséges érzületű sajtó így is ki tudja forgatni, másrészt akár ellenkező előjellel – az eredeti nemes céltól eltérítve – akár azt is bele lehet magyarázni, hogy már a Jobbik sem részesíteni kegyelembe a korábban általa „politikai foglyokként” emlegetett elítélteket.

A remény pislákoló tüzét Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2016. november 29-én elfogadott 330/2016. (XI.29.) sz. határozata lobbantotta lánggra. A határozat szerint kezdeményezték, hogy az Országgyűlés adjon törvényi úton közkegyelmet a 2006. október 26-tól 2010. április 25-ig terjedő időszakban a hatalom erőszakos gyakorlása, vagy megtartása elleni politikai ellenállás körében elkövetett cselekmények miatt indítható, indított és már lezárt büntetőeljárások érintettjeinek. Ebbe a körbe tartozik a koncepció Hunnia perben 13 évre ítélt Budaházy György és 16 társa, akiket törvénytelen verdikttel összesen 125 év fegyházra ítélték idén augusztus 30-án első fokon terrorcselekmény és más bűncselekmények miatt. Nyolcan

közülük ismét előzetes letartóztatásban várják a teljesen bizonytalan kimenetelű és időzítésű jogerős ítéletet.

A határozat felhívással fordul Magyarország minden önkormányzatának képviselő testületéhez és közgyűléséhez, hogy a most elfogadott döntéshez hasonlóan ők is határozatban kérjék fel dr. Áder Jánost, Magyarország államfőjét és dr. Kövér Lászlót, Magyarország Országgyűlésének elnökét, hogy kezdeményezzék egy ilyen amnesztiatörvény mielőbbi elfogadását.

Példaértékű kezdeményezés, amely a helyi közösségi autonómián alapul, és történeti alkotmányosságunk legszebb hagyományainak az útján jár. Ennek terjesztése a jobbkios önkormányzatok bevonásával nagy segítséget jelentene.

Véleményem szerint közkegyelem gyakorlásáról szóló törvényjavaslat (T/1306) Kerepes felhívásával együtt elhozhatja 2017-ben az áttörést, és lezárhatja végre a magyar társadalom a 2010 előtti időszakot. Ehhez viszont meg kellene szerezni a kormányerők támogatását. Mindannyiunk – kormánypártiak, ellenzékiek és civilek – kötelessége ugyanis keresni az igazságot, amely minden embert lelkiismeretében érint.

4. A magyar terrorizmus előfutárai

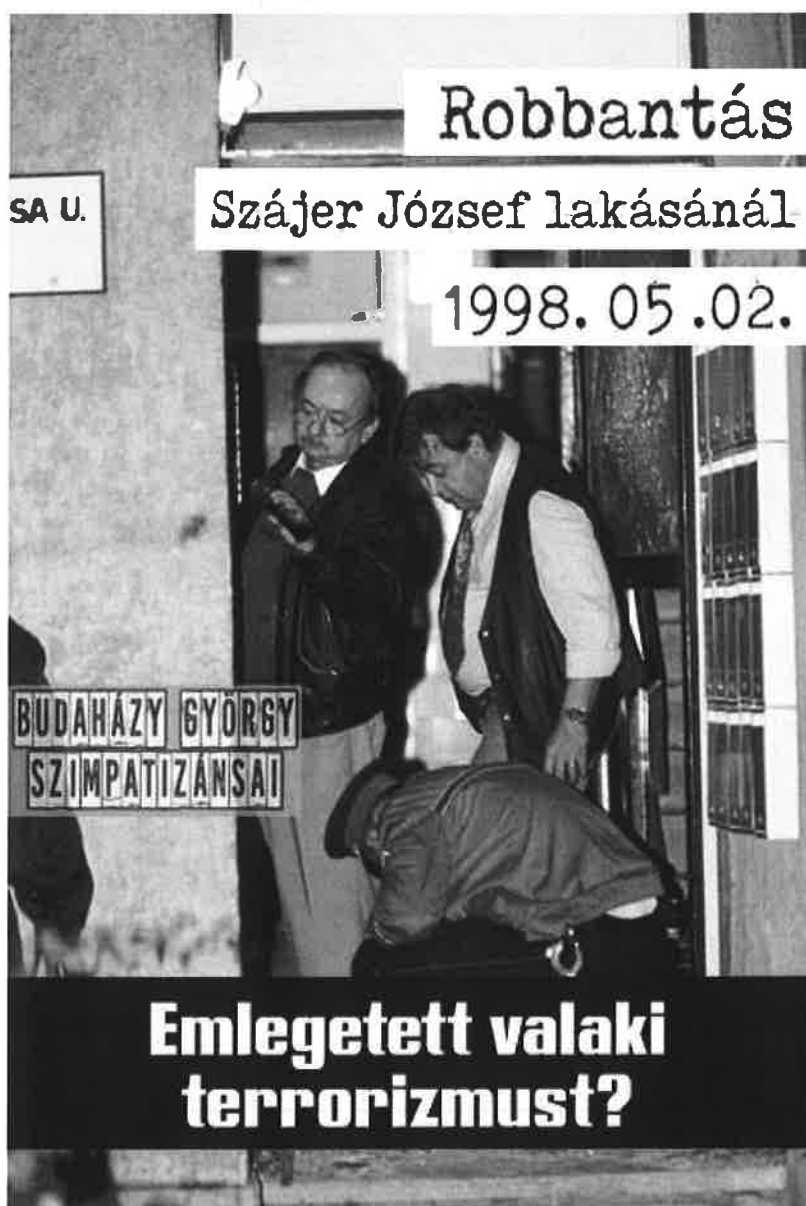
1990-től több tucat pártszékház és politikus elleni támadás történt, azok mégsem minősültek terrorcselekménynek. Feltéve, de nem megengedve, hogy az elítélteknek közül van a történetekhez: ez most miért terrorizmus, a korábbi események kapcsán meg miért nem is említette senki a terrorizmus kifejezést sem soha? Meggyőződésem szerint ártatlan embereket ítélték el, tényként kijelenthetem, hogy a tárgyalások egy részét végigültem, mégsem ismertem meg egy meggyőző bizonyítékot sem. Ha (!) közül lenne a történetekhez, ha (!) lenne bizonyíték, akkor sem igazán érthető a vád terrorcselekményként történő minősítése.

1994. június 11-én a Parlament XIX. számú kapujánál is robbantottak. A bejárat gyakorlatilag teljesen megsemmisült, de senki sem sérült meg. A nyomozások kiderítették, hogy a pokolgépet időzítették, de a megadott időpontban senki sem tartózkodhatott a helyszínen.

Az 1998-as parlamenti választásokhoz közeledve a szokásoshoz képest is több volt a robbantás. A sor 1997. február 19-én kezdődött, amikor egy XIV. kerületi MSZP-irodát támadtak meg. Néhány nappal később, március 10-én a koalíciós partner SZDSZ egyik cinkotai kirendeltségénél volt robbantás, majd egy hónap kihagyás után, április 21-én egy újpesti MSZP-iroda következett. 1998. márciusában 8-án az SZDSZ hódmezővásárhelyi képviselőjelöltjének kukatárolójában, majd 11-én a budapesti Halló Bár nagykörúti bejáratánál robbantottak. Március 16-án történt a magyar politikatörténet egyik leghíresebb detonációja, ekkor Torgyán József, volt kisgazda pártelnök házában robbantottak a Rózsadombon. A detonáció hatására a környéken 30-40 méterre elhelyezkedő autókban és garázsokban is komoly kár keletkezett.

1998. május 1-én megtörtént az első fideszes politikus ellen szervezett merénylet. Ekkor Szájer József használaton kívüli Futórózsa utcai háza előtt következett be robbanás. A robbanás erejétől beszakadt a lakás ajtaja, s átszakította a két emeletet elválasztó födémeket. A lépcsőházban jelentős kár keletkezett. A hónap végén az MDF Dózsa György úti kirendeltségénél is robbantottak, itt ketten meg is sérültek.

A Fidesz Lendvay utcai székházánál 1998. június 15-én robbant fel egy pokolgép az egyik erkélyen. A támadásban az épület súlyosan károsodott, kitortek az ablakok, és a repeszek az egész belső udvarban szétszóródtak. A korai órán még senki sem volt a közelben, ezért sérülés sem történt.

Robbantás a Fidesz

Lendvai utcai irodájánál

1998.06.15.

**Emlegetett valaki
terrorizmust?**

5. Konklúzió

Tartós és békés emberi együttélés nem lehetséges sem igazságosság, sem irgalom nélkül. Az igazságosság és az irgalom ráadásul nem egymással ellentétes értékek, hanem egy és ugyanazon valóság két fokozatosan kibontakozó dimenziója, mely a szeretet teljességében éri el csúcspontját. Aki vétkezik, annak számítnia kell a büntetésre, de a jogra épülő társadalom nem vetheti el a büntetés kiszabásakor sem az igazságosság, sem a törvényesség kritériumát, amelyek a 2006-os események kapcsán bizony csorbulni látszanak.

Korunk társadalmá megütközéssel szerez tudomást tanulmányaiból vagy olvasmányai útján, hogy az írásomban példaként tárgyalt neoabszolútizmus és később a pártállam időszakában olykor mennyire híján voltak a könyörületeségnek. Aztán párhuzamot vonva láthatjuk, hogy

ez alapvetően nem egy-egy kor sajátossága. Megértem azokat is, akik azt mondják: bűn nem maradhat büntetlenül. Ősi alapelv ez, a büntetés közhatalmi igénye pedig szükségképpen jelentkezik a helytelen cselekmények szankcionálására. Ez még akkor is így van, ha valakit adott esetben egy jó/helyes cél vezérelt tettei elkövetésekor, mert a cél nem szentesíti az eszközt. Ezzel persze még véletlenül sem azt akarom mondani, hogy az ún. Hunnia-ügy vádlottjainak bűnösségéről meg lennék győződve, sőt! Éppen ellenkezőleg, ugyanis, azt tapasztaltam az ítélethirdetéskor, hogy erről a bíróság sincs meggyőződve, legalábbis a súlyos ítéletek alátámasztására vonatkozó indokolásban erre vonatkozóan nem sikerült érvelnie. A bűn legyen a társadalmunk ellensége, nem pedig azok, akiknek bűnösségét talán vélelmezni lehet, de bizonyítani nem tudják az erre jogosult hatóságok. Zlinszky János írja egy helyen, hogy a clementia, a kegyesség tipikus jogászai erénynek számít, a benignitas, a szabály jóindulatú értelmezése pedig alapvető jogértelmezési előírás, amely megjelenik a politikai irodalomban is. A nagylelkűségre szükség van, ha a békét akarjuk megszilárdítani. Mert legyen valaki tisztességes polgára a hazának, elkötelezett politikus vagy éppen több műszakban dolgozó kétkezi munkás, biztosan jobban szeret a képzeletbeli bírói székben ülni, mint a vádlottak padján. Azonban az igazságtalan bíró szerepében tetszelgőket megítéli a történelem. Budaházy és vádlott társai hosszú évek óta vezekelnek, itt az ideje végre megnyugtatóan lezárni ezt a szomorú időszakot. A politikai és a rendőri vezetők – az elévülések miatt – már megkapták az amnesztiát, immár azokon a soron állnak, akik az önkénnyel szemben álltak.

6. Fogalmak

Ártatlanság vélelme - „A büntetőeljárás alapelve. Kiemelkedő jelentőségét jelzi, hogy nemzetközi szerződések és az államok alkotmányai is deklarálják. Lényege: senkit nem lehet bűnösnek tekinteni mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét jogerős bírói határozat (ítélet) meg nem állapította. Ez az alapelv kedvező jogi helyzetet és előnyös bizonyítási szabályokat biztosít a terhelt számára. Jogerő előtti jogi helyzete szerint a terhelt az eljárás minden szakában „főszemély”, akinek nem csak kötelességei, hanem törvényben körülírt eljárási jogosítványai is vannak. Ezek hatályosulása nem függhet a büntetőeljárás várható eredményétől. A bizonyításban érvényesül a favor defensionis elve: a bűnösség bizonyításának kötelessége (terhe: onus probandi) a hatóságokra hárul, s nem a terhelt köteles bizonyítani ártatlanságát (de erre jogosult). A bűnösség nem vélelmezhető: az ártatlanság igen; ez a vélelem csak bizonyosság erejű bizonyítékokkal dől meg.” (Lamm, 2009:70-71)

Kegyelem (amnesztia – gör.) - „A büntethetőséget megszüntető okok, ill. a büntetés végrehajtását kizáró okok egyike, s mint ilyen, az elkövető javára történő államhatalmi beavatkozás kivételes eszköze. Alkalmazásának méltányossági és célszerűségi okai vannak. A büntetőjogi felelősség érvényesítésének szakaszaitól függően kétféle kegyelmet ismer a büntetőjog, az eljárási és a végrehajtási kegyelmet. Az eljárási kegyelem mint büntethetőséget megszüntető ok, a büntetőeljárás megindításának, ill. lefolytatásának az akadály. A végrehajtási kegyelem a jogerősen elítéltekkel szemben gyakorolt jog. A kegyelem más felosztás szerint lehet általános és egyéni. Az általános kegyelmet – amnesztia, közkegyelem – az Országgyűlés, míg az egyéni kegyelmezés jogát a köztársasági elnök gyakorolja. A kegyelem mindkét esetben lehet teljes vagy részleges. A kegyelem a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól való mentesítésre is kiterjed.” (Lamm, 2009:374)

Terrorizmus - „Erőszakos, széles körben félelmet keltő, több bűncselekmény-kategóriát is magában foglaló gyűjtőfogalom. Általánosságban jellemzi a terrorizmust az erőszak alkalmazása vagy az erőszakkal való fenyegetés, egy olyan stratégia, amelynek célja a társadalom meghatá-

rozott részének vagy magának a társadalomnak a félelemben tartása, és jellegzetessége a nyilvánosságra törekvés. A terrorista akciók célpontja nagyon gyakran csak közvetve kapcsolódik a terroristák eredeti céljainak megvalósításához, így ezek az akciók sokszor ártatlan személyek ellen irányulnak. Történetileg a terrorista cselekmények rendkívül változatosak. Az első nemzetközi összefogást kiváltó terrorcselekménynek a nyílt tengeri kalózkodás minősült, és a kalózkodat nyilvánították először hostes humani generisnek, azaz az emberiség közös ellenségeinek. A terrorizmus különböző megnyilvánulási formái közül ki kell emelni a politikait, az államit és a nemzetközit. Nemzetközi terrorizmusról akkor van szó, ha a terrorista cselekmények elkövetői és áldozatai különböző államok polgárai, e cselekményeket egészben vagy részben több államban követik el, avagy nemzetközileg védett célpontok ellen irányulnak. A nemzetközi terrorizmus leküzdésére számos egyezményt kötöttek, elsősorban az Egyesült Nemzetek Szervezetének keretében. Kiemelkednek közülük a légi közlekedés biztonságát szolgáló tokiói, hágai és montreali egyezmények, a nemzetközileg védett személyek, köztük a diplomáciai képviselők ellen elkövetett bűncselekmények megelőzéséről és megbüntetéséről szóló egyezmény, továbbá a túszedés ellen 1979. dec. 18-án New Yorkban megkötött egyezmény. Az Európa Tanács égisze alatt 1977. jan. 27-én Strasbourgban a terrorizmus visszaszorításáról egyezményt írtak alá (kihirdetve: 1997. évi XCIII. tv.); ez az okmány nem határozza meg a terrorizmus fogalmát, ellenben kiadatási bűncselekménynek minősíti a fent említett egyezményekbe ütköző magatartásokat, továbbá az olyan erőszakos bűncselekményeket, amelyeket bombával, gránáttal, rakétával, automata tüzfegyverrel, levél- vagy csomagbombával követnek el, ha ezek ártatlan emberek életét veszélyeztetik. A terrorizmus elleni határozottabb fellépés a 2001. szeptember 11-én, az USA területén, nemzetközileg is védett célpontok ellen végrehajtott terrorcselekmények után indult meg. Számos állam belső jogalkotásában szigorúbb intézkedéseket léptetett életbe, míg a nemzetközi jogalkotás egyre szélesebb körben próbál preventív eszközöket és mechanizmusokat megalkotni; az Afrikai Unió államai 1999-ben (majd egy jegyzőkönyv keretében 2004-ben), az Amerikai Államok Szervezete 2002-ben, míg az Európa Tanács államai 2006-ban írták alá az ehhez szükséges egyezményeket. 1999-ben a terrorizmus finanszírozása ellen, míg 2005-ben a nukleáris terrorcselekmények megakadályozásáról született egyezmény. [...]” (Lamm, 2009:658)

7. Jogszabályok

1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról

Az ártatlanság vélelme

7. § Senki sem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg a bűnösségét a bíróság jogerős határozatában nem állapította meg.

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről

A büntethetőséget megszüntető okok

25.§ A büntethetőséget megszünteti

- a) az elkövető halála,
- b) az elévülés,
- c) a kegyelem,
- d) a tevékeny megbánás,
- e) a törvényben meghatározott egyéb ok.

2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról

A kegyelem

30. § (1) A kegyelmi jogkör gyakorlója az elítélt büntetését vagy a vele szemben alkalmazott próbára bocsátást, jóvátételi munkát és javítóintézeti nevelést kegyelemből elengedheti vagy mérsékelheti. A kegyelmi rendelkezésként elengedett büntetés vagy intézkedés, illetve mérséklés esetén a büntetés vagy intézkedés az elengedett rész tekintetében nem hajtható végre.

(2) Kegyelmi rendelkezés kizárólag még végre nem hajtott büntetésre vagy intézkedésre vonatkozhat. A kegyelem gyakorlása szempontjából a kiutasítás mindaddig nem tekinthető végrehajtottnak, amíg annak tartama el nem telt.

(3) Ha a kegyelmi jogkör gyakorlója ettől eltérően nem dönt, a kegyelem gyakorlása esetén azok a büntetőjogi jogkövetkezmények, amelyeket a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény a korábbi elítéléshez fűz, az ítéletben kiszabott büntetéshez igazodnak.

(4) Ha a köztársasági elnök a büntetés végrehajtását kegyelemből próbaidőre felfüggeszti, a próbaidő és a mentesítés hatályának beálltához szükséges időtartam a kegyelmi elhatározás keltének napján kezdődik.

Hatályos közkegyelmi törvények:

1989. évi XXXVII. törvény a közkegyelem gyakorlásáról

1990. évi XXXIX. törvény a közkegyelem gyakorlásáról

2012. évi XII. törvény a közkegyelem gyakorlásáról

Egyéni kegyelemre vonatkozó jogszabályok:

1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról (597–598. § - Kegyelmi eljárás)

2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról (45-46. §)

Felhasznált dokumentumok és források eredete:

- Száray Miklós: Történelem III., Budapest, Műszaki Könyvkiadó, 2005. 147-175 p., 199-204
- Hermann Róbert: I. Ferenc József és a megtorlás, Új Mandátum Könyvkiadó, 2009
- Hermann Róbert: Megtorlás az 1848-49-es forradalom és szabadságharc után, Útmutató Kiadó
- Andics Erzsébet: Ismeretlen adalékok az 1848-49-es magyar forradalom és szabadságharc végnapjairól. Századok 1965, 425-457
- Varga János: Amnesztia januárban, Századok 5. sz. (1987) p. 767-810
- Hóman-Szekfű: Magyar történet, 2. kiadás V. kötet 595 és 466. o.
- Réthy Ákos: Magyar forradalom 1956, Budapest, Premier Press Kiadó, 2006
- Salamon Konrád: Történelem IV., Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004
- Korányi G. Tamás: Egy népfelkelés dokumentumaiból, 1956., Budapest, 1989. 112.
- Bibó István: Válogatott tanulmányok, 1935-1979. IV. kötet. Szerk.: ifj. Bibó István. Budapest, 1990. 165-168.
- Horváth Miklós: Megtorlás és amnesztia a katonai igazságügyi szervek tevékenységének tükrében, Budapest, Történelmi Ismeretterjesztő Társulat Egyesület, 2013
- Sipos Levente: Részleges közkegyelem 1959-ben és 1960-ban
- Sipos Levente: Az 1963-as közkegyelem, Múltunk, 57/2 (1012) 150-190
- Hegedűs B. András, Kende Péter: 1956-os kézikönyv III. Megtorlás és emlékezés. 1956-os Intézet, Budapest, 1996, 15-20.
- Mikó Zsuzsanna: Amikor „fellazult tételben fogalmazódott meg a világ”, Budapest, L’Harmattan, 2013 180-196
- Lénárd Ödön: Erő az erőtlenségben, Budapest, Kairosz Kiadó, 2008
- Romsics Ignác: Magyarország története 23., A Harmadik Magyar Köztársaság 1989-2009, Budapest, Kossuth Kiadó, 2014
- Gönczöl Katalin (szerk.): Vizsgálati jelentés a 2006. szeptember-októberi fővárosi demonstrációkkal, utcai rendezvényekkel és rendfenntartó intézkedésekkel kapcsolatos eseményekről, Budapest, 2007
- Lamm Vanda (szerkesztő): Jogi lexikon, Budapest: CompLex Kiadó, 2009
- Dr. Gaudi-Nagy Tamás - Horváth Attila (szerk.): A Civil Jogász Bizottság jelentése - A 2006. szeptemberi-októberi emberi jogi jogsértésekről, Budapest, Kairosz, 2007
- Dr. Balsai István: Balsai-jelentés, Budapest, Kairosz, 2011

www.budahazy.org